

„Narodne novine“, broj 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17., 118/18. i 114/22.

PREKRŠAJNI ZAKON

(Neslužbeno pročišćeni tekst)

PRVI DIO

MATERIJALNOPRAVNE ODREDBE

Glava prva (I.)

TEMELJNE ODREDBE

Određenje prekršaja

Članak 1.

Prekršaji i prekršajnopravne sankcije propisuju se samo za ona ponašanja kojima se tako povređuje ili ugrožava javni poredak, društvena disciplina i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim pravom i zakonima čija zaštita nije moguća bez prekršajnog sankcioniranja, a njihova se zaštita ne ostvaruje kaznenopravnom prisilom.

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe usklađene sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktivom 2010/64 od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prijevod u kaznenom postupku,
- Direktivom 2012/13/EU od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku,
- Okvirnom odlukom Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira s ciljem sprječavanja olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka.

Načelo zakonitosti

Članak 2.

(1) Prekršaji i prekršajnopravne sankcije mogu se propisivati zakonom i odlukama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu propisivati prekršaje i prekršajnopravne sankcije samo za povrede propisa koje ona donose na temelju svoje nadležnosti utvrđene Ustavom i zakonom i tu ovlast ne mogu prenijeti na drugoga.

(3) Nitko ne može biti kažnjen niti se prema njemu može primijeniti druga prekršajnopravna sankcija za djelo koje prije nego je bilo počinjeno nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom ili odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave određeno kao prekršaj i za koji zakonom ili odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije bilo propisano koja se vrsta i mjera prekršajnopravne sankcije počinitelju može izreći, odnosno primijeniti.

Načelo primjene blažeg propisa i vremensko važenje prekršajnog zakonodavstva

Članak 3.

(1) Prema počinitelju se primjenjuje propis koji je bio na snazi u vrijeme kad je prekršaj počinjen.

(2) Ako se propis nakon počinjenja prekršaja, a prije donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, izmijeni jedanput ili više puta, primijenit će se propis koji je najblaži za počinitelja.

(3) Ako se u slučajevima iz stavka 2. ovog članka izmijeni naziv ili opis prekršaja ili izmijeni naziv propisa, sud će ispitati postoji li pravni kontinuitet tako da činjenično stanje podvede pod biće odgovarajućeg prekršaja iz novog propisa pa ako utvrdi da postoji, primijenit će propis koji je blaži za počinitelja. Nema prekršaja ako pravni kontinuitet ne postoji.

(4) Izmijeni li se propis za vrijeme trajanja počinjenja prekršaja, primijenit će se propis koji je bio na snazi u vrijeme dovršenja radnje.

(5) Propis koji je na snazi samo za unaprijed određeno vrijeme ili unaprijed određivo vrijeme, primijenit će se na prekršaj počinjen u tom vremenu i nakon njegova prestanka važenja ako tim propisom nije drukčije propisano.

Načelo krivnje Članak 4.

Nitko ne može biti kažnjen niti se prema njemu može primijeniti druga prekršajnoppravna sankcija ako nije kriv za počinjeni prekršaj.

Vrste prekršajnoppravnih sankcija Članak 5.

(1) Prekršajnoppravne sankcije koje se mogu propisati zakonom kojim se propisuje prekršaj i koje se mogu izreći odnosno primijeniti prema počinitelju prekršaja su:

1. kazna (novčana i zatvor),
2. zaštitne mjere, sukladno članku 50. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Prekršajnoppravne sankcije koje se propisuju ovim Zakonom su:

1. mjere upozorenja (opomena i uvjetna osuda),
2. zaštitne mjere (članak 50. stavak 1.),
3. odgojne mjere.

(3) Prekršajnoppravna sankcija koja se može propisati odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojom se propisuje prekršaj i izreći počinitelju prekršaja jest novčana kazna.

(4) Za svaku vrstu prekršajnoppravnih sankcija propisom se određuje njihova visina, odnosno trajanje i nijedna se prekršajnoppravna sankcija ne može propisati ni izreći, odnosno primijeniti u neodređenoj visini ili na neodređeno vrijeme, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

Opća svrha prekršajnoppravnih sankcija Članak 6.

Opća svrha propisivanja i izricanja ili primjene svih prekršajnoppravnih sankcija jest da svi građani poštuju pravni sustav i da nitko ne počini prekršaj, te da se počinitelji prekršaja ubuduće tako ponašaju.

Ograničenja u propisivanju i primjeni prekršajnoppravnih sankcija Članak 7.

Određujući sadržaj prekršajnopравnih sankcija i način njihove primjene, počinitelju prekršaja mogu biti ograničene njegove slobode i prava samo u mjeri koja odgovara vrsti prekršajnopравne sankcije i njezinoj svrsi određenoj zakonom, bez prouzročenja tjelesnih ili duševnih patnji, nečovječnog postupanja ili ponižavajućeg odnosa, uz poštovanje ljudskog dostojanstva i osobnosti.

Pravo na rehabilitaciju

Članak 8.

Počinitelj prekršaja koji je pravomoćno proglašen krivim i prema kojem je primjenjena prekršajnopравna sankcija ili je oslobođen kazne ima pravo, nakon proteka određenog vremena i pod uvjetima koji su određeni ovim Zakonom, smatrati da nije počinio prekršaj a njegova prava i slobode ne mogu se razlikovati od prava i sloboda onih koji nisu počinili prekršaj.

Glava druga (II.) PRIMJENA PREKRŠAJNOG PRAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Prekršajna neodgovornost djeteta

Članak 9.

(1) Osoba koja u vrijeme počinjenja prekršaja nije navršila četrnaest godina života ne odgovara za prekršaj.

(2) Kada se osoba iz stavka 1. ovoga Zakona učestalo ponaša na način kojim ostvaruje obilježja težih prekršaja, nadležno državno tijelo za postupanje povodom počinjenih prekršaja obavijestit će o ponašanju te osobe roditelje ili skrbnike i Centar za socijalnu skrb prema njezinu prebivalištu ili boravištu njezinih roditelja ili skrbnika.

(3) Za počinjeni prekršaj osobe iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se roditelj ili drugi tko je nadzire ako je taj prekršaj u izravnoj vezi s propuštenim nadzorom roditelja ili drugog tko je nadzirao tu osobu.

Isključenje primjene prekršajnog zakonodavstva u posebnim slučajevima

Članak 10.

Ako je protiv počinitelja prekršaja započeo kazneni postupak zbog kaznenog djela kojim je obuhvaćen i prekršaj, ne može se za taj prekršaj pokrenuti prekršajni postupak, a ako je postupak pokrenut ne može se dalje voditi.

Primjena materijalnopravnih odredbi Prekršajnog zakona

Članak 11.

(1) Materijalnopravne odredbe ovoga Zakona odnose se na sve prekršaje propisane zakonima i drugim propisima kojima se propisuju prekršaji.

(2) Ako zakonom nije određeno drukčije, propisi o prekršajima koji se odnose na fizičke osobe primjenjuju se i na odgovorne osobe u pravnoj osobi, obrtnike i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost.

Primjena prekršajnog prava Republike Hrvatske za prekršaje počinjene na području Republike Hrvatske, njezinu brodu ili zrakoplovu

Članak 12.

(1) Prekršajno zakonodavstvo Republike Hrvatske primjenjuje se na svakoga tko počini prekršaj na njezinu području.

(2) Posebnim zakonom može se propisati primjena prekršajnog zakonodavstva Republike Hrvatske i u prostoru mora u kojem Republika Hrvatska ima određena suverena prava i pravo jurisdikcije.

(3) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prekršajni će se postupak voditi ako je prekršaj počinjen na području te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zastara prekršajnog progona Članak 13.

(1) Prekršajni progon zastarijeva nakon četiri godine.

(2) Prekršajni progon zastarijeva nakon tri godine za prekršaje za koje je ovlaštenu tužitelj obvezan izdati prekršajni nalog.

(3) Propisi o zastari odnose se i na stegovno kažnjavanje tijekom prekršajnog postupka.

Tijek zastare prekršajnog progona Članak 13.a

Zastara prekršajnog progona počinje teći danom kad je prekršaj počinjen.

Zastara izvršenja prekršajnopравnih sankcija Članak 14.

(1) Izrečena prekršajnopравna sankcija ne može se izvršiti kad od pravomoćnosti odluke kojom je izrečena, protekne tri godine.

(2) Zaštitna mjera obvezno liječenje od ovisnosti iz članka 53. ovoga Zakona ne može se izvršiti kad nastupi zastara izvršenja kazne uz koju je izrečena, odnosno kad protekne vrijeme provjeravanja iz uvjetne osude.

(3) Odredbe o zastari izvršenja prekršajnopравnih sankcija primjenjuju se i na zastaru izvršenja stegovnih kazni koje sud izrekne tijekom postupka.

Tijek zastare izvršenja prekršajnopравnih sankcija Članak 14.a

(1) Zastara izvršenja prekršajnopравne sankcije počinje teći danom kada je odluka kojom je prekršajnopравna sankcija izrečena postala pravomoćna. Ako se radi o kazni zatvora iz opozvane uvjetne osude, zastara počinje teći danom pravomoćnosti presude o opozivu.

(2) Zastara izvršenja kazne zatvora, rada za opće dobro na slobodi odnosno zatvora kojima je zamijenjena neplaćena novčana kazna i zastara izvršenja zaštitnih mjera ne teče za vrijeme njihova izvršavanja.

Zastara izvršenja oduzimanja imovinske koristi, oduzimanja predmeta i troškova prekršajnog postupka

Članak 14.b

(1) Izvršenje odluke o oduzimanju predmeta i troškovima prekršajnog postupka zastarijeva po proteku pet godina od pravomoćnosti odluke kojom je isto izrečeno.

(2) Izvršenje odluke o oduzimanju imovinske koristi ne zastarijeva.

Primjena rokova zastare

Članak 14.c

Na zastaru prekršajnog progona i zastaru izvršenja prekršajnopravne sankcije primjenjuje se rok zastare propisan u vrijeme počinjenja prekršaja.

Glava treća (III.) PREKRŠAJ

Način počinjenja prekršaja

Članak 15.

(1) Prekršaj se može počiniti činjenjem ili nečinjenjem.

(2) Prekršaj je počinjen nečinjenjem ako je počinitelj koji je pravno obvezan spriječiti nastupanje propisom opisane posljedice prekršaja to propustio učiniti, a takvo je propuštanje po djelovanju i značenju jednako počinjenju tog djela činjenjem.

(3) Počinitelj koji je prekršaj počinio nečinjenjem može se blaže kazniti, osim ako se radi o prekršaju koji može biti počinjen samo nečinjenjem.

Vrijeme počinjenja prekršaja

Članak 16.

(1) Prekršaj je počinjen u vrijeme kada je počinitelj radio ili je bio dužan raditi, bez obzira na to kada je nastupila posljedica prekršaja.

(2) Sastoji li se počiniteljeva djelatnost iz više vremenski odvojenih radnji, prekršaj je počinjen danom posljednje radnje, a kod prekršaja kod kojih radnja traje, danom prestanka radnje.

Mjesto počinjenja prekršaja

Članak 17.

Prekršaj je počinjen u mjestu gdje je počinitelj radio ili bio dužan raditi i u mjestu gdje je u cjelini ili djelomično nastupila posljedica prekršaja, a u slučaju kažnjivog pokušaja i gdje je posljedica trebala nastupiti.

Nužna obrana

Članak 18.

(1) Nema prekršaja kad je počinitelj postupao u nužnoj obrani.

(2) Nužna obrana je ona obrana koja je prijeko potrebna da počinitelj od sebe ili drugoga odbije istodobni ili izravno predstojeći protupravni napad.

(3) Počinitelj koji je prekoračio granice nužne obrane može se blaže kazniti.

Krajnja nužda

Članak 19.

(1) Nema prekršaja kad je počinitelj ostvario njegova propisana obilježja radi toga da od sebe ili drugoga otkloni istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost koja se na drugi

način nije mogla otkloniti, a pri tom je učinjeno zlo manje od onoga koje je prijetilo.

(2) Počinitelj će se osloboditi od kazne za počinjeni prekršaj kad je postupao radi toga da od sebe ili drugoga otkloni istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, a pri tom je učinjeno zlo jednako onom koje je prijetilo.

Sila ili prijetnja

Članak 20.

(1) Nema prekršaja kad je počinitelj postupao pod djelovanjem neodoljive sile.

(2) Ako je počinitelj počinio prekršaj pod djelovanjem sile kojoj se moglo odoljeti ili pod djelovanjem prijetnje, primijenit će se odredba članka 19. stavka 2. ovoga Zakona, uzimajući tu silu ili prijetnju kao neskrivljenu opasnost.

Pokušaj

Članak 21.

Pokušaj prekršaja je kažnjiv samo ako je to propisom o prekršaju propisano.

Pojedinačni počinitelj prekršaja i sudionici

Članak 22.

(1) Počinitelj prekršaja je osoba koja vlastitim činjenjem ili nečinjenjem ili posredstvom druge osobe počini prekršaj.

(2) Sudionici u počinjenju prekršaja su poticatelj i pomagatelj.

(3) Supočinitelji prekršaja su dvije ili više osoba (počinitelji) koje na temelju zajedničke odluke počine prekršaj tako da svaka od njih sudjeluje u počinjenju ili na drugi način bitno pridonosi počinjenju prekršaja.

(4) Poticatelj i pomagatelj su sudionici koji ne vladajući počinjenjem prekršaja, poticanjem ili pomaganjem pridonose njegovom počinjenju.

Odgovornost i kažnjavanje sudionika

Članak 23.

(1) Svaki supočinitelj odgovara u granicama svoje namjere ili nehaja. Poticatelj i pomagatelj odgovaraju u granicama svoje namjere.

(2) Stvarne ili osobne okolnosti počinitelja koje predstavljaju obilježje prekršaja ili utječu na visinu propisane sankcije, primjenu sankcije i njezino odmjeravanje uzimaju se u obzir i sudionicima, a strogo osobne okolnosti zbog kojih propis isključuje krivnju ili predviđa ublažavanje kazne, mogu se uzeti u obzir samo onom počinitelju ili sudioniku prekršaja kod kojega postoje.

Poticanje i pomaganje

Članak 24.

(1) Tko drugog s namjerom potakne na počinjenje prekršaja ili mu pomogne u njegovu počinjenju bit će kažnjen kao da ga je sam počinio, a za pomaganje se može i blaže kazniti.

(2) Nema prekršajne odgovornosti poticatelja i pomagatelja ako je prekršaj ostao u pokušaju za koji nije propisana prekršajna odgovornost.

(3) Pomaganjem u počinjenju prekršaja smatra se osobito: davanje savjeta ili uputa kako da se počini prekršaj, stavljanje počinitelju na raspolaganje sredstava za počinjenje prekršaja, te unaprijed obećano prikrivanje prekršaja, počinitelja, sredstava kojim je prekršaj počinjen, tragova prekršaja ili predmeta pribavljenih prekršajem.

Beznačajan prekršaj

Članak 24.a

Nema prekršaja, iako su ostvarena njegova bitna obilježja, ako je stupanj ugrožavanja ili povrede javnog poretka, društvene discipline i društvenih vrijednosti neznatan i ne postoji potreba da počinitelj bude kažnjen.

Glava četvrta (IV.) KRIVNJA

Sadržaj krivnje

Članak 25.

(1) Kriv je za prekršaj počinitelj koji je u vrijeme počinjenja prekršaja bio ubrojiv, koji je postupao iz nehaja, a bio je svjestan ili je bio dužan i mogao biti svjestan da je djelo zabranjeno ili s namjerom, kad je propisom o prekršaju propisana prekršajna odgovornost za taj oblik krivnje.

(2) Iznimno, propisom o prekršaju može se propisati odgovornost samo za namjeru.

Neubrojivost i u znatnoj mjeri smanjena ubrojivost

Članak 26.

(1) Neubrojiva osoba nije kriva i prema njoj se ne može izreći ili primijeniti prekršajnoppravna sankcija.

(2) Neubrojiva je osoba koja u vrijeme ostvarenja propisanih obilježja prekršaja nije bila u mogućnosti shvatiti značenje svojeg postupanja ili nije mogla vladati svojom voljom zbog duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, nedovoljnoga duševnog razvitka ili neke druge teže duševne smetnje.

(3) Počinitelj koji je u vrijeme počinjenja prekršaja zbog nekog stanja iz stavka 2. ovoga članka bio u znatnoj mjeri smanjeno ubrojiv može se blaže kazniti, ako do znatne mjere smanjene ubrojivosti nije došlo samoskrivljeno.

Samoskrivljena neubrojivost

Članak 27.

Ne smatra se neubrojivim počinitelj prekršaja koji se svojom krivnjom doveo u stanje u kojem nije mogao shvatiti značenje svojeg postupanja ili nije mogao vladati svojom voljom uporabom alkohola, droga ili drugih sredstava ako je u vrijeme kada se dovodio u takvo stanje kod njega postojao nehaj glede prekršaja što ga je počinio, odnosno namjera kada je propisom o prekršaju propisano kažnjavanje za taj oblik krivnje.

Nehaj i namjera

Članak 28.

(1) Prekršaj se može počinuti svjesnim ili nesvjesnim nehajem.

(2) Počinitelj postupuje svjesnim nehajem kad je svjestan da može počinuti prekršaj, ali lakomisleno smatra da se to neće dogoditi ili da će to moći spriječiti.

(3) Počinitelj postupuje nesvjesnim nehajem kada nije svjestan da može počinuti prekršaj iako je prema svojim osobnim svojstvima i okolnostima bio dužan i mogao biti svjestan te mogućnosti.

(4) Prekršaj se može počinuti izravnom ili neizravnom namjerom.

(5) Počinitelj postupuje izravnom namjerom kad je svjestan svoga prekršaja i hoće njegovo

počinjenje.

(6) Počinitelj postupa neizravnom namjerom kad je svjestan da može počiniti prekršaj pa na to pristaje.

Zabluda o protupravnosti prekršaja

Članak 29.

(1) Nije kriv počinitelj koji iz opravdanih razloga nije znao i nije mogao znati da je djelo zabranjeno.

(2) Ako je zabluda bila otklonjiva, počinitelj se za počinjeni prekršaj može blaže kazniti.

(3) Zabluda će biti smatrana otklonjivom ako bi svatko pa i počinitelj mogao lako spoznati protupravnost djela ili ako se radi o počinitelju koji je s obzirom na svoje zvanje, zanimanje ili službu bio dužan upoznati se s odgovarajućim propisom.

Zabluda o biću prekršaja i zabluda o okolnostima koje isključuju protupravnost

Članak 30.

(1) Nije kriv počinitelj koji u vrijeme počinjenja prekršaja nije bio svjestan nekoga njegovog zakonom ili drugim propisom određenog obilježja.(2) Ako je počinitelj bio u zabludi o propisanim obilježjima prekršaja iz nehaja, kriv je za taj prekršaj.

(3) Nema prekršaja iako je njegova propisana obilježja počinitelj ostvario s namjerom, ako je u vrijeme počinjenja djela pogrešno smatrao da postoje okolnosti prema kojima bi djelo bilo dozvoljeno da su one stvarno postojale.

(4) Ako je počinitelj bio u zabludi o okolnostima koje isključuju protupravnost iz nehaja, kaznit će se za počinjenje prekršaja.

Glava peta (V.) KAZNE I KAŽNJAVANJE

Vrste kazni

Članak 31.

(1) Za prekršaj propisan zakonom može se počinitelj kazniti: novčanom kaznom ili kaznom zatvora.

(2) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se počinitelj kazniti novčanom kaznom.

(3) Kazna zatvora zakonom se može propisati samo kao stroža kazna uz propisanu novčanu kaznu.

Svrha kažnjavanja

Članak 32.

Svrha je kažnjavanja da se, uvažavajući opću svrhu prekršajnopравnih sankcija, izrazi društveni prijekor zbog počinjenog prekršaja, utječe na počinitelja i sve ostale da ubuduće ne čine prekršaje, a primjenom propisanih kazni utječe na svijest građana o povredi javnog poretka, društvene discipline i drugih društvenih vrijednosti, te pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

Novčana kazna

Članak 33.

- (1) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 260,00 eura ni većem od 132.720,00 eura.
- (2) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koji je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 130,00 eura ni većem od 66.360,00 eura.
- (3) Za prekršaj propisan zakonom, za počinitelja prekršaja fizičku osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 10,00 eura ni većem od 6630,00 eura.
- (4) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja pravnu osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 60,00 eura ni većem od 1320,00 eura.
- (5) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koji je počinila u vezi obavljanja njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 30,00 eura ni većem od 660,00 eura.
- (6) Za prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za počinitelja prekršaja fizičku osobu ne može biti propisana ni izrečena novčana kazna u iznosu manjem od 10,00 eura ni većem od 260,00 eura.
- (7) Za najteže prekršaje propisane zakonom u području ugrožavanja prirodnih bogatstava, okoliša i očuvanja prirode, sigurnosti i zdravlja na radu, neregistriranog rada i zapošljavanja, socijalne sigurnosti, poreza, carine i financija, telekomunikacija (elektroničkih komunikacija), ugrožavanja tržišnog natjecanja, državnih robnih pričuva, biološke raznolikosti te unošenja u okoliš i stavljanja na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda od njih te u području graditeljstva neispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu može se propisati i izreći novčana kazna u visini najviše do dvostrukih općih maksimuma propisanih stavcima 1. do 3. ovoga članka, a za prekršaj u području poreza, carine i financija te ugrožavanja prirodnih bogatstava, okoliša i očuvanja prirode iznimno je moguće propisati i izreći novčanu kaznu do 132.720,00 eura okrivljeniku fizičkoj osobi.
- (8) Za prekršaj iz koristoljublja kojim je ostvarena imovinska korist počinitelj se može strože kazniti, najviše do dvostruko propisane kazne za taj prekršaj.
- (9) Uz naznaku posebnog minimuma i maksimuma postotka novčane kazne, propisom o prekršaju može se za najteže prekršaje iz stavka 7. ovoga članka propisati i izreći novčana kazna u postotku od 1 % do 10 % prema povrijeđenoj zaštićenoj vrijednosti ili u postotku od 1 % do 10 % ukupnog prihoda počinitelja prekršaja ostvarenog u godini počinjenja prekršaja, a koji je utvrđen službenim financijskim izvješćima za tu godinu, a ako izvješća za tu godinu nema, uzet će se posljednje dostupno službeno godišnje financijsko izvješće. U tim slučajevima ne vrijede ograničenja o maksimumu novčane kazne iz stavaka 1. – 8. ovoga članka, ni prigodom utvrđivanja kazne ni prigodom izricanja ukupne novčane kazne.
- (10) Za prekršaje za koje je pravno obvezujućim aktom Europske unije određen raspon novčane kazne ili opći minimum ili opći maksimum novčane kazne ili način izračuna novčane kazne, zakonom se za počinitelja prekršaja može propisati i izreći novčana kazna u iznosu za koji ne vrijede ograničenja iz stavaka 1. – 9. ovoga članka.
- (11) Rok za plaćanje novčane kazne određuje sud u samoj presudi vodeći računa o visini novčane kazne. Rok ne može biti kraći od osam dana ni dulji od tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima (ovisno o visini novčane kazne i imovinskim prilikama okrivljenika) sud može odrediti obročnu otplatu novčane kazne u vremenu do šest mjeseci, osim ako propisom o

prekršaju za to nije određen dulji rok. Ako se radi o okrivljeniku iz članka 136. stavka 1. ovoga Zakona, rok plaćanja izrečene novčane kazne se može odrediti odmah.

(12) Opći minimumi novčane kazne propisani ovim člankom primjenjuju se i prilikom utvrđivanja novčane kazne za prekršaje u stjecaju.

Članak 33.a

Brisan.

Prisilna naplata i zamjena novčane kazne

Članak 34.

(1) Ako novčana kazna, troškovi prekršajnog postupka i oduzeta imovinska korist nisu u cijelosti ili djelomično plaćeni u roku koji je određen u odluci o prekršaju, naplatit će se prisilno, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Novčana kazna iznad 265,45 eura koja nije u cijelosti ili djelomično naplaćena ni prisilno u roku od dvije godine od podnesenog zahtjeva za prisilnu naplatu zamijenit će se radom za opće dobro osuđenoj fizičkoj osobi.

(3) Ako osuđenik ne pristane na rad za opće dobro ili ga ne izvrši svojom krivnjom u roku koji je za to određen, novčana kazna zamijenit će se kaznom zatvora.

(4) Iznimno, ako težina prekršaja i osobine ličnosti osuđenika ukazuju da zamjena radom za opće dobro na slobodi neće ostvariti svrhu kažnjavanja, u slučaju iz stavka 1. ovog članka, osuđeniku fizičkoj osobi neplaćena novčana kazna iznad 265,45 eura odmah će se zamijeniti kaznom zatvora.

(5) Kada okrivljenik koji nema prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj nije uplatio novčanu kaznu u roku određenom odlukom o prekršaju, novčana kazna odmah će se zamijeniti kaznom zatvora.

(6) Neplaćena novčana kazna zamijenit će se na način da se svakih započelih 39,82 eura novčane kazne zamijeni s dva sata rada za opće dobro odnosno jednim danom zatvora, pri čemu rad za opće dobro ne smije biti kraći od šest sati niti dulji od 240 sati, a zatvor ne smije biti kraći od tri dana ni dulji od 60 dana.

(7) Plati li osuđenik novčanu kaznu nakon pravomoćnosti odluke o zamjeni, izvršenje rada za opće dobro ili kazna zatvora će se obustaviti. U slučaju djelomičnog plaćanja, izvršit će se samo preostali dio rada za opće dobro odnosno kazne zatvora.

(8) Rad za opće dobro izvršava se bez naknade.

(9) Ako odluku o prekršaju nije donio sud, odluku o zamjeni novčane kazne donijet će nadležni sud, na prijedlog tijela koje je donijelo odluku o prekršaju.

Kazna zatvora

Članak 35.

(1) Kazna zatvora se može propisati i izreći u trajanju od najmanje tri dana do najdulje trideset dana a za najteže oblike prekršaja i do šezdeset dana.

(2) Za prekršaje nasilja u obitelji, druge prekršaje povezane s nasiljem, teške prekršaje protiv okoliša i teške prekršaje vezane za zloporabu opojnih droga zakonom se može propisati kazna zatvora do devedeset dana.

(3) Kaznu zatvora počinitelju prekršaja može izreći samo sud.

(4) Kazna zatvora izriče se na pune dane.

Opće pravilo o izboru vrste i mjere kazne

Članak 36.

(1) Izbor vrste i mjere kazne počinitelju prekršaja određuje sud u granicama koje su određene propisom za počinjeni prekršaj, a na temelju stupnja krivnje, opasnosti djela i svrhe kažnjavanja.

(2) Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti, sud će uzeti u obzir sve okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja prekršaja (olakotne i otegotne okolnosti), a osobito ove: stupanj krivnje, pobude iz kojih je prekršaj počinjen, ranije ponašanje počinitelja, njegovo ponašanje nakon počinjenog prekršaja, te ukupnost društvenih i osobnih uzroka koji su pridonijeli počinjenju prekršaja. Izričući počinitelju prekršaja novčanu kaznu, sud će uzeti u obzir i njegovo imovinsko stanje.

Ublažavanje kazne

Članak 37.

(1) Sud može izreći kaznu blažu od propisane za određeni prekršaj kad to ovaj Zakon izričito propisuje.

(2) Blažu kaznu od propisane za određeni prekršaj sud može izreći i kad postoje naročite olakotne okolnosti, osobito ako se počinitelj pomirio s oštećenikom, ako mu je u potpunosti ili većim dijelom naknadio štetu prouzročenu prekršajem, a svrha kažnjavanja može se postići i takvom blažom kaznom.

(3) Sud može ublažiti kaznu sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka u sljedećim granicama:

1. ako je za prekršaj propisana novčana kazna do 5308,91 eura ili u točno određenom iznosu do 5308,91 eura ili u minimumu do 1327,23 eura, kazna se može ublažiti do općeg zakonskog minimuma kazne propisanog ovim Zakonom, za odgovarajuću vrstu okrivljenika (članak 33. ovoga Zakona),

2. ako je za prekršaj propisan minimum iznad 1327,23 eura ili u točno određenom iznosu novčane kazne iznad 5308,91 eura, kazna se može ublažiti do četverostrukog iznosa općeg zakonskog minimuma kazne propisanog ovim Zakonom, za odgovarajuću vrstu okrivljenika (članak 33. ovoga Zakona),

3. kada je novčana kazna propisana u skladu s člankom 33. stavkom 9. ovoga Zakona, ista se može ublažiti do polovice utvrđenog iznosa novčane kazne prema propisanom posebnom minimumu novčane kazne,

4. ako je za prekršaj propisana kazna zatvora, kazna se može ublažiti do općeg zakonskog minimuma kazne zatvora propisanog ovim Zakonom.

(4) Blažu kaznu od propisane za određeni prekršaj sud može izreći i kada su se ovlašteni tužitelj i okrivljenik o tome sporazumjeli, ako je takva kazna u granicama odredbi ovoga Zakona o ublažavanju kazne.

Oslobođenje od kazne

Članak 38.

(1) Sud će osloboditi od kazne počinitelja kad to zakon izričito propisuje.

(2) Sud može osloboditi od kazne počinitelja:

1. kad ga posljedice prekršaja tako pogađaju da je njegovo kažnjavanje nepotrebno radi ostvarenja svrhe kažnjavanja,

2. kad je otklonio ili umanjio posljedice prekršaja ili naknadio štetu koju je njime prouzročio, ili je platio ili je ispunio propisanu obvezu zbog čijeg neplaćanja odnosno neispunjenja je pokrenut prekršajni postupak,

3. kad se pomirio s oštećenikom i naknadio štetu.

Stjecaj prekršaja i produljeni prekršaj

Članak 39.

(1) Ako počinitelj prekršaja s jednom ili više radnji počini više prekršaja za koje mu se istodobno sudi i sud se odlučio kazniti ga, sud će za svaki počinjeni prekršaj utvrditi kaznu prema zakonu a zatim će za sve te prekršaje izreći ukupnu kaznu, pri tome sud je dužan držati se ovih pravila:

1. ako je za svaki prekršaj utvrdio kaznu zatvora, izreći će ukupnu kaznu zatvora koja je jednaka zbroju pojedinačno utvrđenih kazni zatvora, time da ona ne može premašiti sto dvadeset dana,

2. ako je za svaki prekršaj utvrdio novčanu kaznu, izreći će ukupnu novčanu kaznu koja je jednaka zbroju pojedinačno utvrđenih novčanih kazni, time da ona ne može premašiti dvostruke opće maksimume novčane kazne propisane odredbom članka 33. stavcima 1. do 8. ovoga Zakona (osim u slučaju iz članka 33. stavka 9.),

3. ako je za neke prekršaje utvrdio pojedinačne kazne zatvora a za neke novčane kazne, izreći će ukupnu kaznu zatvora i ukupnu novčanu kaznu, sukladno pravilima iz točke 1. i 2. ovoga stavka,

4. u slučaju iz točke 3. ovoga stavka, ako se ukupna novčana kazna zamjenjuje kaznom zatvora, ta kazna zatvora i izrečena ukupna kazna zatvora skupa ne mogu premašiti stotvadeset dana.

(2) Odredbe o stjecaju prekršaja neće se primijeniti kod produljenog prekršaja.

(3) Produljeni prekršaj je počinjen kad je počinitelj počinio više istih ili istovrsnih prekršaja koja s obzirom na način počinjenja, njihovu vremensku povezanost i druge stvarne okolnosti što ih povezuju čine jedinstvenu cjelinu.

Uračunavanje oduzimanja slobode u kaznu

Članak 40.

(1) Vrijeme provedeno u uhićenju, zadržavanju i svako oduzimanje slobode u vezi s prekršajem uračunava se u izrečenu kaznu zatvora, kaznu maloljetničkog zatvora i novčanu kaznu.

(2) Prilikom uračunavanja izjednačuje se svaki započeti dan uhićenja, zadržavanja i svakog drugog oduzimanja slobode te započelih 39,82 eura novčane kazne s jednim danom zatvora.

Glava šesta (VI.) MJERE UPOZORENJA

Vrste mjera upozorenja

Članak 41.

Mjere upozorenja koje se propisuju ovim Zakonom jesu: opomena i uvjetna osuda.

Svrha mjera upozorenja
Članak 42.

(1) Svrha je opomene da se počinitelju prekršaja uputi takva vrsta prijekora kad se s obzirom na sve okolnosti koje se tiču prekršaja i počinitelja radi ostvarenja svrhe prekršajnopравnih sankcija ne mora primijeniti kažnjavanje.

(2) Svrha je uvjetne osude da se počinitelju prekršaja uputi takva vrsta prijekora kojom se omogućava ostvarenje svrhe prekršajnopравnih sankcija izricanjem kazne bez njezina izvršenja.

Opomena
Članak 43.

(1) Opomena je prekršajnopравna sankcija koja se kao mjera upozorenja može primijeniti prema počinitelju prekršaja za koji je propisana kao jedina kazna novčana kazna do 663,61 eura ako se prema postupanju počinitelja, njegovoj krivnji i prouzročenoj posljedici radi o očito lakom obliku tog prekršaja i kad se s obzirom na sve okolnosti koje se tiču počinitelja ili posebno njegova odnosa prema oštećeniku i naknadi štete prouzročene prekršajem steknu uvjeti za postignuće svrhe mjere upozorenja bez kažnjavanja.

(2) Opomena se može primijeniti i za prekršaje počinjene u stjecađu ako su se za svaki od tih prekršaj stekli uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

Uvjetna osuda
Članak 44.

(1) Uvjetna je osuda prekršajnopравna sankcija koja se kao mjera upozorenja sastoji od izrečene kazne zatvora ili maloljetničkog zatvora i roka u kojem se ta kazna ne izvršava pod uvjetima određenim ovim Zakonom.

(2) Sud može primijeniti uvjetnu osudu kad ocijeni da se i bez izvršenja kazne može očekivati ostvarenje svrhe kažnjavanja, posebno imajući u vidu odnos počinitelja prekršaja prema tom prekršaju ili prema oštećeniku i naknadi štete prouzročene prekršajem.

(3) Uvjetnom osudom odgađa se izvršenje izrečene kazne za vrijeme koje ne može biti kraće od tri mjeseca niti dulje od jedne godine.

Posebne obveze uz uvjetnu osudu
Članak 45.

(1) Sud može uz uvjetnu osudu počinitelju narediti da u određenom roku:

1. popravi štetu počinjenu prekršajem,
2. liječenje ili nastavak liječenja koje je nužno radi otklanjanja zdravstvenih smetnji koje mogu poticajno djelovati za počinjenje novog prekršaja,
3. liječenje ili nastavak liječenja ovisnosti o alkoholu, drogama ili druge vrste ovisnosti u zdravstvenoj ili drugoj specijaliziranoj ustanovi ili odvikavanje u terapijskoj zajednici,
4. sudjelovanje ili nastavak sudjelovanja u postupku psihosocijalnog tretmana u zdravstvenim ustanovama ili u pravnim ili kod fizičkih osoba ovlaštenih za provedbu psihosocijalnog tretmana,
5. zabranu posjećivanja određenih mjesta, objekata i događaja, koji mogu biti prilika ili poticaj za počinjenje novog prekršaja,

6. zabranu približavanja oštećeniku ili nekim drugim osobama,
7. napuštanje doma na određeno vrijeme ako se radi o djelima obiteljskog nasilja,
8. redovito javljanje policijskoj upravi ili drugom nadležnom tijelu,
9. druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeni prekršaj.

(2) Počinitelju se ne smiju postavljati nerazumne i nemoguće obveze te obveze koje vrijeđaju njegovo dostojanstvo.

Izricanje posebnih obveza

Članak 45.a

(1) Sud može izreći posebne obveze iz članka 45. ovoga Zakona kad ocijeni da je njihova primjena nužna za zaštitu zdravlja i sigurnosti osobe na čiju štetu je prekršaj počinjen ili kad je to nužno za otklanjanje okolnosti koje pogoduju ili poticajno djeluju na počinjenje novog prekršaja.

(2) Obveze iz članka 45. stavak 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona mogu se izreći samo uz pristanak počinitelja.

(3) Rok iz članka 45. stavak 1. ovoga Zakona odnosno trajanje posebnih obveza ne smije biti dulje od vremena provjeravanja, a obveze iz članka 45. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona mogu se izreći u trajanju do jedne godine.

Opoziv uvjetne osude

Članak 46.

(1) Sud može opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne ako kažnjenik u vrijeme provjeravanja počini jedan ili više prekršaja za koje mu je izrečena ista ili teža kazna od izrečene uvjetnom osudom.

(2) Kad opozove uvjetnu osudu i odredi izvršenje izrečene kazne u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, glede izrečenih kazni postupit će sud prema odredbama ovoga Zakona o odmjeravanju kazne za prekršaje u stjecaju.

(3) Kad sud ne opozove uvjetnu osudu za novi prekršaj može izreći kaznu ili primijeniti uvjetnu osudu. Ako primijeni uvjetnu osudu, sa prije izrečenom i novom izrečenom kaznom postupit će se prema odredbama ovoga Zakona o odmjeravanju kazne za prekršaje u stjecaju, ali će se odrediti novi rok u kojem se ukupna izrečena kazna neće izvršiti.

(4) Sud će opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne ako osuđenik tijekom provjeravanja ne izvrši obveze koje su mu određene, a mogao ih je izvršiti. U slučaju da se utvrdi nemogućnost izvršenja obveza, sud te obveze može zamijeniti drugima, ili osuđenika osloboditi obveza.

(5) Bez obzira na razloge za opoziv, uvjetna osuda se ne može opozvati nakon što je protekla godina dana od isteka vremena provjeravanja.

Članak 47.

Brisan.

Članak 48.

Brisan.

Članak 49.

Brisan.

Glava sedma (VII.) ZAŠTITNE MJERE

Vrste zaštitnih mjera

Članak 50.

(1) Zaštitne mjere su:

1. obvezno liječenje od ovisnosti,
2. zabrana obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti,
3. zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova pravnoj osobi,
4. zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija,
5. zabrana poslovanja s korisnicima državnog i lokalnih proračuna,
6. zabrana upravljanja motornim vozilom,
7. zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja.

(2) Osim zaštitnih mjera iz stavka 1. ovoga članka, zakonom kojim se propisuje prekršaj mogu se propisati i druge vrste zaštitnih mjera.

(3) Zaštitne mjere iz stavka 1. i stavka 2. ovoga članka mogu se propisati u trajanju od jednog mjeseca do dvije godine, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

(4) Zaštitne mjere za okrivljenika fizičku osobu primjenjive su i na odgovornu osobu u pravnoj osobi, obrtnika ili osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

Svrha zaštitnih mjera

Članak 51.

Svrha je zaštitnih mjera da se njihovom primjenom otklanjaju uvjeti koji omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog prekršaja.

Načelo razmjernosti

Članak 51.a

Zaštitna mjera ne smije se izreći ako nije u razmjeru s težinom počinjenog prekršaja i prekršaja koji se mogu očekivati, kao i sa stupnjem počiniteljeve opasnosti.

Članak 52.

Brisan.

Obvezno liječenje od ovisnosti

Članak 53.

(1) Zaštitnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljeniku koji je prekršaj počinio pod odlučujućim djelovanjem ovisnosti o alkoholu, drogi ili druge vrste ovisnosti ako postoji opasnost da će zbog te ovisnosti u budućnosti počiniti prekršaj.

(2) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka može se izreći uz novčanu kaznu, kaznu zatvora, maloljetničkog zatvora i uvjetnu osudu.

(3) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka izrečena uz kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora, ili kada je novčana kazna zamijenjena zatvorom, izvršava se u okviru zatvorskog sustava ili u zdravstvenoj ili drugoj specijaliziranoj ustanovi za liječenje ovisnosti izvan zatvorskog sustava pod uvjetima određenim posebnim propisom. Mjera izrečena uz novčanu kaznu i uvjetnu osudu, ili kada je novčana kazna zamijenjena radom za opće dobro izvršava se u zdravstvenoj ili drugoj specijaliziranoj ustanovi za otklanjanje ovisnosti izvan zatvorskog sustava, a može se, pod uvjetima određenim posebnim propisom, izvršavati i u terapijskoj zajednici ako je takvo odvikavanje dostatno za otklanjanje opasnosti.

(4) Ako je zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka izrečena u vremenu koje je dulje od izrečene kazne zatvora, maloljetničkog zatvora, odnosno rada za opće dobro ili zatvora kojima je zamijenjena novčana kazna, njezino izvršavanje će se dovršiti u zdravstvenoj ili drugoj specijaliziranoj ustanovi za liječenje ovisnosti izvan zatvorskog sustava pod uvjetima određenim posebnim propisom.

(5) Sud može i prije isteka vremena na koje je izrečena zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka, obustaviti njezino daljnje izvršavanje ako utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih je izrečena ili ako je njezino dosadašnje i daljnje provođenje bezizgledno. Ovo sud može utvrditi na zahtjev ustanove kod koje se zaštitna mjera izvršava ili na zahtjev okrivljenika.

Zabrana obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti Članak 54.

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljeniku koji je prekršaj počinio u obavljanju dužnosti ili djelatnosti ako postoji opasnost da će zlouporabom te dužnosti ili djelatnosti ponovno počiniti prekršaj.

(2) Vrijeme provedeno u izvršavanju kazne zatvora, rada za opće dobro ili zatvora određenog u zamjenu za neplaćenu novčanu kaznu ne uračunava se u vrijeme trajanja ove mjere.

(3) Za vrijeme zabrane iz stavka 1. ovoga članka osuđenik se ne smije baviti određenom dužnosti ili djelatnosti samostalno, za drugu osobu, u pravnoj osobi, ni u ime druge osobe, niti smije ovlastiti drugu osobu da se bavi tom dužnošću ili djelatnošću u njegovo ime i po njegovim uputama.

(4) Ako počinitelj ne postupi prema zabrani obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti kad je izrečena uz uvjetnu osudu može se postupiti prema članku 46. stavku 4. ovoga Zakona.

(5) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti tijelo nadležno za vođenje upisnika osoba koje obavljaju određene dužnosti ili djelatnosti.

(6) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovog članka ne može se izreći maloljetniku.

(7) Iznimno, okrivljeniku odgovornoj osobi u pravnoj osobi za prekršaj iz članka 33. stavka 10. ovoga Zakona sud može izreći trajno zaštitnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka.

Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova pravnoj osobi Članak 55.

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog obavljanja određene djelatnosti ili poslova u trajanju od tri mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljenoj pravnoj osobi koja je prekršaj počinila u obavljanju djelatnosti ili poslova ako postoji opasnost da će obavljanjem tih djelatnosti ili poslova ponovno počiniti prekršaj.

(2) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti nadležni sud kod kojeg je pravna osoba upisana u sudski registar.

(3) Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova ne može se izreći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i političkim strankama.

(4) Na mjeru zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova na odgovarajući se način primjenjuje članak 54. stavak 3. ovoga Zakona.

(5) Iznimno, okrivljenoj pravnoj osobi za prekršaj iz članka 33. stavka 10. ovoga Zakona sud može izreći trajno zaštitnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka.

Zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija

Članak 55.a

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija u trajanju od tri mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljenoj pravnoj osobi koja je prekršaj počinila u postupku stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija ili njihovog korištenja, ako postoji opasnost da će stjecanjem dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija ponovno počiniti prekršaj.

(2) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti nadležna tijela za izdavanje dozvola, ovlasti, koncesija i subvencija.

Zabrana poslovanja s korisnicima državnog i lokalnih proračuna

Članak 55.b

(1) Zaštitnu mjeru zabrane potpunog ili djelomičnog poslovanja s korisnicima državnog ili lokalnog proračuna u trajanju od tri mjeseca do jedne godine sud može izreći okrivljenoj pravnoj osobi koja je prekršaj počinila u poslovanju s korisnicima državnog ili lokalnog proračuna ako postoji opasnost da će poslovanjem s korisnicima državnog ili lokalnog proračuna ponovno počiniti prekršaj.

(2) Sud će o pravomoćno izrečenoj mjeri obavijestiti nadležni sud kod kojeg je pravna osoba upisana u sudski registar.

Članak 56.

Brisan.

Članak 57.

Brisan.

Zabrana upravljanja motornim vozilom

Članak 58.

- (1) Zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog mjeseca do dvije godine sud može izreći počinitelju prekršaja protiv sigurnosti prometa kad postoji opasnost da će upravljajući motornim vozilom ugroziti sigurnost prometa. Zabrana se izriče u odnosu na sve vrste ili kategorije ili u odnosu na samo određene vrste ili kategorije motornih vozila.
- (2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka počinje teći od izvršnosti presude.
- (3) Ako okrivljenik ne postupi prema zabrani iz stavka 1. ovoga članka kad je izrečena uz uvjetnu osudu, sud može postupiti prema članku 46. stavku 4. ovoga Zakona.
- (4) Vrijeme privremenog oduzimanja vozačke dozvole uračunat će se u vrijeme zabrane upravljanja motornim vozilom.
- (5) Zabrana upravljanja motornim vozilom izrečena osuđeniku koji ima stranu dozvolu za upravljanje motornim vozilom sastoji se u zabrani njezina korištenja na području Republike Hrvatske kao i u zabrani izdavanja mu vozačke dozvole Republike Hrvatske. Ako protiv presude kojom je izrečena mjera nije podnesena žalba, mjera počinje teći od dana pravomoćnosti presude. Ako je protiv presude podnesena žalba o kojoj je odlučivao žalbeni sud, mjera počinje teći od uredne dostave drugostupanjske odluke osuđeniku.

Zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja

Članak 58.a

- (1) Zaštitna mjera zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja može se izreći počinitelju prekršaja kada postoji opasnost da će u određenom razdoblju posjećivanjem tog mjesta ili područja ponovno počinuti isti prekršaj.
- (2) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka ne može se izreći u trajanju kraćem od jednog mjeseca ni duljem od dvije godine.
- (3) Ako okrivljenik postupi protivno zabrani iz stavka 1. ovoga članka, a zabrana je izrečena uz uvjetnu osudu, sud će postupiti prema članku 46. stavku 4. ovoga Zakona.

Glava osma (VIII.) PRIMJENA PREKRŠAJNOG PRAVA REPUBLIKE HRVATSKE PREMA PRAVNIM OSOBAMA I S NJOM IZJEDNAČENIM SUBJEKTIMA

Prekršajna odgovornost pravnih osoba i odgovornih osoba u pravnim osobama

Članak 59.

- (1) Ovim se Zakonom određuju pretpostavke za prekršajnu odgovornost pravnih osoba te odgovornih osoba u pravnim osobama.
- (2) Prekršajna odgovornost pravne osobe prestaje prestankom njezina postojanja, a u slučaju postojanja njezina pravnog sljednika, za prekršaj odgovara njezin sveopći pravni sljednik. Ako je sljednika više, sud će utvrditi koji od njih, s obzirom na narav sljedništva, odgovara za prekršaj.
- (3) Prestane li pravna osoba postojati nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju, prekršajne sankcije izvršit će se u odnosu na pravnog sljednika. Pojedine sankcije neće se u tom slučaju izvršiti ako to očito ne bi bilo pravično. O izvršenju prekršajne sankcije protiv pravnog sljednika sud će donijeti posebno rješenje.

(4) Odredbe ovoga Zakona kao i drugih propisa koji se odnose na prekršajnu odgovornost pravne osobe i u njoj odgovorne osobe primjenjuju se i na s njima izjednačene subjekte: podružnice i predstavništva domaćih i stranih pravnih osoba, druge subjekte koji nemaju pravnu osobnost ali samostalno nastupaju u pravnom prometu te na odgovorne osobe u tim subjektima.

Temelj odgovornosti pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi
Članak 60.

(1) Pravna osoba i njezina odgovorna osoba prekršajno su odgovorni za skrivljene povrede propisa o prekršaju.

(2) Propisom o prekršaju može se za prekršaj propisati prekršajna odgovornost samo pravne osobe.

(3) Sud će utvrditi prekršajno odgovornom pravnu osobu i u slučaju kada se utvrdi postojanje pravnih ili stvarnih zapreka za utvrđivanje odgovornosti odgovorne osobe, ili se ne može utvrditi tko je odgovorna osoba.

(4) Kada je propisom o prekršaju propisana prekršajna odgovornost pravne osobe i u njoj odgovorne osobe, a ovlaštenu tužitelj pokrene postupak samo protiv pravne ili odgovorne osobe, ili sud u postupku utvrdi da optužena odgovorna osoba nije odgovorna osoba za taj prekršaj, sud može utvrditi prekršajnu odgovornost samo pravne osobe odnosno samo odgovorne osobe

Odgovorna osoba
Članak 61.

(1) Odgovorna osoba u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je povjereno obavljanje određenih poslova iz područja djelovanja pravne osobe.

(2) Propisom o prekršaju može se odrediti koja odgovorna osoba u pravnoj osobi odgovara za određeni prekršaj.

(3) Odgovorna osoba prekršajno odgovara za počinjeni prekršaj i u slučaju ako nakon počinjenja prekršaja prestane raditi u pravnoj osobi ili ako je nakon počinjenja prekršaja pravna osoba prestala postojati.

Isključenje i ograničenje odgovornosti pravnih osoba
Članak 62.

(1) Republika Hrvatska ne može prekršajno odgovarati.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovaraju za prekršaje koji su počinjeni radnjama koje ne ulaze u izvršavanje njihovih javnih ovlasti.

(3) Prekršajna neodgovornost državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stavku 1. i 2. ovoga članka, ne isključuje mogućnost prekršajne odgovornosti odgovorne osobe za taj prekršaj u tijelima iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

**Glava deveta (IX.) PRIMJENA MATERIJALNOPRAVNIH ODREDBI OVOGA
ZAKONA PREMA MALOLJETNIM POČINITELJIMA PREKRŠAJA**

Primjena prekršajnoga materijalnog zakonodavstva prema maloljetnicima
Članak 63.

Prema maloljetnim počiniteljima prekršaja primjenjuju se materijalnopravne odredbe ovoga Zakona osim ako odredbama ove glave nije drukčije propisano.

Pojam maloljetnika
Članak 64.

- (1) Maloljetnik je osoba koja je navršila četrnaest a nije navršila osamnaest godina života.
- (2) Mlađi maloljetnik je osoba koja je navršila četrnaest a nije navršila šesnaest godina života.
- (3) Stariji maloljetnik je osoba koja je navršila šesnaest a nije navršila osamnaest godina života.

Vrste sankcija
Članak 65.

- (1) Prema osobi koja je prekršaj počinila kao maloljetnik, kao prekršajnopravne sankcije primjenjuju se odgojne mjere, zaštitne mjere i kazne (novčana kazna i maloljetnički zatvor).
- (2) Prema osobi koja je počinila prekršaj kao mlađi maloljetnik, kao prekršajnopravne sankcije za počinjeni prekršaj mogu se primijeniti samo odgojne mjere.
- (3) Prema osobi koja je počinila prekršaj kao stariji maloljetnik, kao prekršajnopravne sankcije za počinjeni prekršaj mogu se primijeniti odgojne mjere, a uz uvjete predviđene ovim Zakonom mogu se izreći novčana kazna i maloljetnički zatvor.
- (4) Zaštitne mjere prema maloljetnim počiniteljima prekršaja mogu se primijeniti uz uvjete određene ovim Zakonom.

Svrha odgojnih mjera i maloljetničkog zatvora
Članak 66.

Uz opću svrhu prekršajnopravnih sankcija, svrha je posebnih maloljetničkih sankcija pružanjem zaštite, brige, pomoći i nadzora te osiguranjem opće izobrazbe maloljetnog počinitelja prekršaja utjecati na njegov odgoj, razvijanje njegove cjelokupne ličnosti i jačanje njegove osobne odgovornosti.

Vrste odgojnih mjera
Članak 67.

- (1) Odgojne mjere su:
 1. sudski ukor,
 2. posebne obveze,
 3. upućivanje u centar za odgoj.
- (2) Odgojne mjere iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se kada je potrebno utjecati na maloljetnikovu ličnost i ponašanje mjerama upozorenja, usmjeravanjem ili drugim primjerenim mjerama.

Sudski ukor
Članak 68.

- (1) Sud će primijeniti sudski ukor ako se iz maloljetnikovog odnosa prema počinjenom prekršaju i njegovoj spremnosti da ne čini prekršaje može zaključiti da će i samim prijekorom biti postignuta svrha odgojne mjere.

(2) Pri primjeni ukora sud će maloljetniku ukazati na društvenu neprihvatljivost i štetnost njegova ponašanja te da mu se za slučaj ponovnog počinjenja prekršaja može primijeniti i teža sankcija.

Posebne obveze Članak 69.

(1) Sud može maloljetniku odrediti jednu ili više posebnih obveza ako ocijeni da će njihovom primjenom pozitivno utjecati na maloljetnika i njegovo ponašanje.

(2) Sud može maloljetniku odrediti obvezu:

1. da se ispriča oštećeniku,
2. da prema vlastitim mogućnostima popravi ili nadoknadi štetu nastalu prekršajem,
3. da se uzdrži od posjećivanja određenih mjesta i kloni društva određenih osoba koje na njega štetno utječu,
4. da se uz suglasnost maloljetnikovoga zakonskog zastupnika podvrgne odvikavanju i liječenju od droge ili drugih ovisnosti,
5. da se radi učenja ili provjere znanja prometnih propisa uputi u nadležnu ustanovu za osposobljavanje vozača,
6. da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili na poslove komunalnog ili ekološkog značenja,
7. da se uključi u rad športskih i drugih sekcija uz pedagoški nadzor u školi,
8. da se uključi u pojedinačni ili skupni rad u savjetovalištu za mlade.

(3) Određene posebne obveze mogu trajati najdulje šest mjeseci i ne smiju ometati maloljetnikovo školovanje ili zaposlenje.

(4) U okviru obveze iz stavka 2. točke 2. ovoga članka sud će odrediti oblike i način popravljivanja naknade štete, no pri tome osobni rad maloljetnika ne smije trajati više od 20 sati unutar roka od mjesec dana i mora biti tako raspoređen da ne ometa školovanje ili zaposlenje maloljetnika.

(5) Pri određivanju posebnih obveza sud će maloljetnika posebno upozoriti da ga se zbog skrivljenog neispunjavanja obveza može uputiti u centar za odgoj.

(6) Izvršenje posebnih obveza provodi se uz nadzor centra za socijalnu skrb koji o tome izvještava sud.

(7) Centar za socijalnu skrb dužan je voditi posebnu evidenciju za svakog maloljetnika prema kojem je sud primijenio odgojnu mjeru.

Upućivanje u centar za odgoj Članak 70.

(1) Sud će primijeniti mjeru upućivanja maloljetnika u centar za odgoj kada ocijeni da je za ostvarenje svrhe odgojnih mjera potrebno pojačanim mjerama utjecati na njegovu ličnost i ponašanje.

(2) Maloljetnika prema kojem je primijenjena mjera iz stavka 1. ovoga članka sud može uputiti u centar:

1. na određen broj sati tijekom dana u trajanju od najmanje osam, a najdulje četrnaest dana,
 2. na neprekidni boravak u trajanju od osam dana.
- (3) Pri primjeni mjere iz stavka 1. ovoga članka pazit će se da radi njezina izvršenja maloljetnik ne izostane s redovitog školovanja ili s radnog mjesta.
- (4) Boravak maloljetnika u centru mora biti ispunjen djelatnostima primjerenim njegovim osobinama i usmjeren na razvijanje osjećaja odgovornosti.

Novčana kazna
Članak 71.

(1) Novčanu kaznu sud može izreći počinitelju prekršaja starijem maloljetniku koji ostvaruje osobne prihode vlastitim radom ili imovinom ako utvrdi da s obzirom na narav i težinu počinjenog prekršaja treba izreći tu kaznu.

(2) Neplaćena novčana kazna ne može se zamijeniti mjerom zatvora ni radom za opće dobro na slobodi, ali će se prisilno naplatiti na imovini maloljetnika, njegova roditelja ili druge osobe koja za njega skrbi.

Maloljetnički zatvor
Članak 72.

(1) Počinitelju prekršaja starijem maloljetniku može se izreći kazna maloljetničkog zatvora za prekršaj za koji je zakonom propisana kao teža kazna zatvor, ako sud utvrdi da je s obzirom na narav i težinu prekršaja i visok stupanj krivnje potrebno izreći tu kaznu.

(2) Kazna maloljetničkog zatvora izriče se u okviru kazne zatvora propisane za određeni prekršaj, time da ne može biti kraća od tri dana ni dulja od petnaest dana.

(3) Prije izricanja kazne maloljetničkog zatvora, sud mora prethodno pribaviti mišljenje nadležnog centra za socijalnu skrb o primjerenosti te kazne.

Primjena odgojnih mjera za stjecaj prekršaja
Članak 73.

(1) Za prekršaje u stjecaju za koje odluči primijeniti odgojne mjere sud će primijeniti samo jednu odgojnu mjeru.

(2) Prema odredbi stavka 1. ovoga članka sud će postupiti i kada nakon primijenjene odgojne mjere utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije njezine primjene počinio prekršaj.

Izricanje kazne maloljetničkog zatvora za prekršaje u stjecaju
Članak 74.

(1) Za prekršaje u stjecaju sud će izreći ukupnu kaznu maloljetničkog zatvora u granicama iz članka 72. stavka 2. ovoga Zakona bez prethodnog utvrđivanja kazne za svaki pojedini prekršaj. Ako smatra da za neki prekršaj maloljetnika treba kazniti kaznom maloljetničkog zatvora, a za drugi primijeniti odgojnu mjeru, sud će izreći samo kaznu maloljetničkog zatvora.

(2) Kad sud nakon izricanja kazne maloljetničkog zatvora utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije izricanja te kazne počinio neki prekršaj, postupit će po odredbi stavka 1. ovoga članka.

Izricanje novčane kazne za prekršaje u stjecaju
Članak 75.

(1) Za prekršaje u stjecaju sud će izreći ukupnu novčanu kaznu prema pravilu iz članka 39. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona a bez prethodnog utvrđivanja kazne za svaki pojedini prekršaj. Ako smatra da za neki prekršaj maloljetniku treba izreći novčanu kaznu, a za drugi primijeniti odgojnu mjeru, sud će izreći samo novčanu kaznu.

(2) Ako smatra da za neki prekršaj maloljetniku treba izreći novčanu kaznu, a za drugi kaznu maloljetničkog zatvora, sud će izreći samo kaznu maloljetničkog zatvora.

(3) Kad sud nakon izricanja novčane kazne utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije izricanja te kazne počinio neki prekršaj postupit će po odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka.

**Glava deseta (X.) ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI, ODUZIMANJE
PREDMETA, REHABILITACIJA, PODACI IZ PREKRŠAJNE EVIDENCIJE I
PRAVNA POSLJEDICA OSUDE**

Uvjeti i način oduzimanja imovinske koristi
Članak 76.

- (1) Imovinska korist oduzet će se sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je počinjen prekršaj. Imovinska korist oduzet će se i od osobe na koju je prenijeta ako nije stečena u dobroj vjeri.
- (2) Ako je oštećeniku dosuđen imovinskopravni zahtjev koji po prirodi i sadržaju odgovara pribavljenoj imovinskoj koristi, oduzet će se dio imovinske koristi koji prelazi dosuđeni imovinskopravni zahtjev.
- (3) Sud će oduzeti imovinsku korist i ako oštećenika uputi da imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parnici.
- (4) Kada se utvrdi nemogućnost oduzimanja stvari ili prava ostvarenih kao imovinska korist u cijelosti ili djelomično, sud će obvezati okrivljenika na isplatu odgovarajuće protuvrijednosti u novčanom iznosu. Plaćanje se može odrediti obročno.
- (5) Oduzeta imovinska korist neće se umanjiti za iznos sredstava uložениh u kriminalnu djelatnost.
- (6) Posebnim se zakonom može propisati način izračuna ostvarene imovinske koristi počinjenim prekršajem.

Oduzimanje predmeta

Članak 76.a

- (1) Predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali njegovim počinjenjem oduzet će se ako postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja. Sud može oduzeti predmete i sredstva i kada je njihovo oduzimanje potrebno radi zaštite opće sigurnosti, javnog poretka, zaštite zdravlja ljudi ili iz moralnih razloga.
- (2) Ako su ispunjene pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka, sud će oduzeti predmete i sredstva i kada postupak nije završen osuđujućom presudom.
- (3) Predmeti koje prema zakonu okrivljenik ili druga osoba ne može posjedovati ili predmeti čije je posjedovanje ili promet zabranjen ili ograničen ili predmeti namijenjeni prometu, ali se u promet mogu pustiti samo pod posebnim uvjetima (s nadzornim markicama i slično), oduzet će se i kad postupak nije završen osuđujućom presudom. Sud može na prijedlog ovlaštenog tužitelja narediti njihovo uništenje i prije završetka postupka.
- (4) Oduzeti predmeti i sredstva postaju vlasništvo Republike Hrvatske. To ne utječe na pravo trećih osoba za naknadu štete prema počinitelju zbog oduzetog predmeta ili sredstva. Vlasnik oduzetog predmeta ili sredstva koji nije počinitelj djela ima pravo na povrat predmeta i sredstva ili naknadu njihove tržišne vrijednosti iz državnog proračuna, osim ako je najmanje krajnjom nepažnjom pridonio da predmet ili sredstvo bude namijenjeno ili uporabljeno za počinjenje prekršaja ili da nastane njegovim počinjenjem ili ako je pribavio predmet ili sredstvo znajući za okolnosti koje omogućuju njegovo oduzimanje.

(5) Zakonom se može propisati obvezno oduzimanje predmeta ili sredstva, u kojem slučaju vlasnik nema pravo na naknadu iz državnog proračuna, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(6) Sud može na prijedlog ovlaštenog tužitelja narediti uništenje predmeta ili sredstava i prije završetka postupka ako utvrdi da predstavljaju izravnu opasnost za život i zdravlje.

(7) Ministar nadležan za pravosuđe u suradnji s ministrom nadležnim za financije pravilnikom će urediti način postupanja s oduzetim predmetima u prekršajnim postupcima koji su postali vlasništvo Republike Hrvatske.

Rehabilitacija Članak 77.

(1) Nakon izdržane, oprostene ili zastarjele kazne zatvora odnosno maloljetničkog zatvora, osuđenik ima sva prava utvrđena Ustavom, zakonom ili drugim propisom i može stjecati sva prava osim onih koja su mu ograničena zaštitnom mjerom, a jednako se to odnosi i na počinitelja prekršaja kojem je primijenjena mjera upozorenja ili je odlukom o prekršaju oslobođen kazne.

(2) Protekom tri godine od pravomoćnosti odluke o prekršaju počinitelj prekršaja smatra se neosuđivanim po toj odluci o prekršaju i svaka uporaba tih podataka o njemu kao počinitelju prekršaja zabranjena je i nema nikakav pravni učinak. Rehabilitirani osuđenik ima pravo nijekati prijašnju osuđivanost i zbog toga ne može biti pozvan na odgovornost niti može imati bilo kakve pravne posljedice.

(3) Rehabilitacija iz stavka 1. i 2. ovoga članka nastupa po sili zakona.

Podaci iz prekršajne evidencije Članak 78.

(1) Podaci iz prekršajne evidencije mogu se dati samo sudovima, tijelima državne uprave koja vode prekršajni postupak i državnim tijelima – ovlaštenim tužiteljima kad se radi o prekršajnom postupku protiv počinitelja prekršaja za kojeg se traže podaci.

(2) Podaci iz prekršajne evidencije mogu se dati i drugim državnim tijelima na njihov obrazloženi zahtjev kad se radi o povjeravanju određenih poslova i zadataka u državnoj službi ili kada je to potrebno za ostvarivanje određenih prava osobe za koju se traže podaci kod tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave u upravnom postupku iz njihove nadležnosti. U postupku javne nabave tijela koja je provode mogu zatražiti podatke iz prekršajne evidencije samo putem nadležnog tijela državne uprave.

(3) Prekršajnom evidencijom mogu se u okviru svoje zakonske ovlasti koristiti i tijela unutarnjih poslova radi otkrivanja počinitelja prekršaja. Navedeni podaci smatraju se službenom tajnom.

(4) Nitko nije dužan podnositi dokaze o svojoj prekršajnoj osuđivanosti ili neosuđivanosti.

(5) Svatko ima pravo tražiti podatke iz prekršajne evidencije za sebe samo ako dokaže da su mu ti podaci potrebni radi ostvarivanja prava u stranoj državi.

(6) Podaci o prekršaju za koji je nastupila rehabilitacija ne mogu se nikome dati a ni koristiti za bilo koje potrebe.

Pravne posljedice osude Članak 79.

(1) Pravne posljedice osude, koje se sastoje od gubitka ili zabrane stjecanja određenih prava, propisuju se zakonom.

(2) Pravna posljedica osude koja se sastoji u stjecanju negativnih prekršajnih bodova propisuje se zakonom.

Propisivanje negativnih prekršajnih bodova
Članak 80.

(1) Negativni prekršajni bodovi kao pravna posljedica osude mogu se propisati za počinitelja koji je pravomoćno proglašen krivim za osobito teške prekršaje.

(2) Pravna posljedica negativni prekršajni bodovi nastupa danom pravomoćnosti odluke kojom je utvrđeno da je počinjen prekršaj za koji su zakonom propisani negativni prekršajni bodovi.

Primjena pravne posljedice negativnih prekršajnih bodova
Članak 81.

(1) Nakon proteka dvije godine od dana pravomoćnosti odluke na temelju koje je počinitelj prikupio negativne prekršajne bodove, ti se bodovi prestaju uračunavati.

(2) Za izvršenje posljedice prema stavku 1. ovoga članka smisleno se primjenjuju odredbe o zastari izvršenja prekršajnopравnih sankcija prema ovom Zakonu.

DRUGI DIO POSTUPOVNE ODREDBE

Glava jedanaesta (XI.) UVODNE ODREDBE

Temeljna svrha postupovnih odredbi
Članak 82.

(1) Postupovnim odredbama ovoga Zakona utvrđuju se pravila kojima se pred općinskim sudovima i svim drugim tijelima koja vode prekršajni postupak, osigurava pravično vođenje prekršajnog postupka, zaštita ljudskih prava, pravilno utvrđivanje činjenica i zakonito odlučivanje o prekršajnoj odgovornosti tako da nitko nedužan ne bude osuđen, a da se počinitelju prekršaja izrekne kazna ili primijeni druga prekršajnopравna sankcija.

(2) Prije donošenja pravomoćne odluke o prekršaju okrivljenik može biti ograničen u svojoj slobodi i drugim pravima samo uz uvjete koje određuje ovaj Zakon.

(3) Ako ovaj Zakon ne sadrži odredbe o pojedinim pitanjima postupka, na odgovarajući će se način, kada to bude primjereno svrsi prekršajnog postupka, primijeniti odredbe Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima za mladež.

Pokretanje i vođenje postupka
Članak 83.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, prekršajni se postupak može pokrenuti i provesti samo na zahtjev ovlaštenog tužitelja.

Nedužnost
Članak 84.

Svatko je nedužan i nitko ga ne može smatrati krivim za prekršaj dok mu se pravomoćnom odlukom o prekršaju ne utvrdi krivnja.

Pravo na obranu
Članak 85.

(1) Okrivljenik mora već na prvom ispitivanju biti obaviješten o prekršaju za koji se tereti i dokazima koji ga terete. Smatra se da je okrivljenik obaviješten o prekršaju za koji se tereti ako je uredno primio optužni prijedlog.

(2) Okrivljeniku se mora omogućiti da se očituje o svim činjenicama i dokazima koji ga terete i da iznese sve činjenice i dokaze koji mu idu u korist.

(3) Okrivljenik nije dužan iznijeti svoju obranu niti odgovarati na pitanja. Zabranjeno je i kažnjivo od okrivljenika ili druge osobe koja sudjeluje u postupku iznuđivati priznanja ili druge izjave.

Prava uhićene ili zadržane osobe

Članak 86.

(1) Osoba uhićena ili zadržana pod sumnjom da je počinila prekršaj mora biti odmah upoznata o razlozima uhićenja ili zadržavanja, na njezin će zahtjev nadležno tijelo o uhićenju ili zadržavanju izvijestiti njezinu obitelj ili drugu osobu koju ona odredi, a ako se ispituje kao osumnjičenik ili okrivljenik i poučiti da nije dužna iskazivati te da ima pravo na stručnu pomoć branitelja kojeg može sama izabrati.

(2) Pod uhićenjem ili zadržavanjem se smatra svaka mjera ili radnja koja uključuje lišenje slobode osobe pod sumnjom da je počinila prekršaj.

Jezik i pismo u postupku

Članak 87.

(1) U prekršajnom postupku u uporabi je hrvatski jezik i latinično pismo, ako za uporabu u pojedinim područjima sudova nije zakonom uveden i drugi jezik ili pismo.

(2) Stranke, sudionici u postupku, svjedoci i ostale osobe koje sudjeluju u postupku imaju se pravo služiti svojim jezikom. Ako se postupak ili pojedina radnja u postupku ne vodi na jeziku te osobe, osigurat će se na zahtjev tih osoba usmeno prevođenje onoga što ona odnosno drugi iznose te isprava i drugoga pisanoga dokaznog materijala. Ako osoba ne razumije jezik na kojem se vodi postupak, u svakom će se slučaju osigurati prevođenje. Prevođenje obavlja tumač.

(3) Pozive i odluke upućuje sud na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu dostavljaju se sudu optužni prijedlog, žalba i drugi podnesci. Ako je na pojedinom sudskom području u službenu uporabu zakonom uveden i drugi jezik ili pismo, podnesci se mogu sudu dostavljati i na tom jeziku ili pismu.

(4) Okrivljeniku koji je u zadržavanju kao i osobi na izdržavanju kazne dostavit će se prijevod poziva, odluka i podnesaka na jeziku kojim se služi u postupku.

(5) Stranac koji je zadržan zbog sumnje da je počinio prekršaj, ili se nalazi u pritvoru, istražnom zatvoru ili u zatvoru zbog kaznenog djela ili je iz drugih razloga lišen slobode, može od započinjanja postupka do njegova dovršetka dostavljati sudu podneske na svom jeziku.

(6) O pravu na prevođenje poučit će se prije prvog ispitivanja osoba iz stavka 5. ovoga članka, koja se može odreći toga prava ako zna jezik na kojem se vodi postupak. U zapisniku će se zabilježiti da je dana pouka i izjava sudionika.

(7) Trošak prevođenja i tumača nastao primjenom odredbi ovoga članka pada na teret proračunskih sredstava suda.

Dužnost utvrđivanja svih važnih činjenica

Članak 88.

(1) Sud je dužan na temelju izvedenih dokaza potpuno i točno utvrditi činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonite odluke i s jednakom pažnjom utvrđuje činjenice koje terete okrivljenika i koje mu idu u korist.

(2) Sud slobodno cijeni dokaze i postojanje ili nepostojanje činjenica i pri tome nije ograničen ili vezan nikakvim dokaznim pravilima.

Ekonomičnost postupka i sprječavanje zlouporabe prava iz ovoga Zakona Članak 89.

(1) Sud je dužan postupak provesti brzo i bez odugovlačenja, uz izbjegavanje svih nepotrebnih radnji i troškova te onemogućiti svaku zlouporabu prava što pripadaju strankama i sudionicima u postupku.

(2) Stranci i sudioniku u prekršajnom postupku koji očigledno odugovlači postupak ili na drugi način zlouporabljuje prava iz ovoga Zakona sud će rješenjem uskratiti pravo na tu radnju. Žalba protiv toga rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Nezakoniti dokazi Članak 90.

(1) Sudske se odluke ne mogu utemeljiti na dokazima pribavljenim na nezakonit način (nezakoniti dokazi).

(2) Nezakoniti su oni dokazi koji su:

1. pribavljeni kršenjem Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava:

a) obrane,

b) na dostojanstvo,

c) na ugled i čast, te

d) na nepovredivost osobnog i obiteljskog života,

2. pribavljeni povredom odredaba prekršajnog postupka i koji su izričito predviđeni ovim Zakonom te drugi dokazi za koje se iz njih saznalo.

Pouka o pravima u postupku Članak 91.

Okrivljenika ili drugog sudionika u postupku, koji iz očitog neznanja bi mogao propustiti kakvu radnju ili se zbog toga ne bi koristio svojim pravima, sud će poučiti o pravima koja mu prema ovom Zakonu pripadaju i o posljedicama propuštanja radnje.

Prethodno pitanje Članak 92.

Ako primjena propisa o prekršaju ovisi o prethodnom rješenju kakvoga pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan sud u kojem drugom postupku ili koje drugo državno tijelo, općinski sud ili tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak može samo riješiti i to pitanje prema odredbama koje važe za dokazivanje u prekršajnom postupku. Rješenje toga pravnog pitanja ima učinak samo za prekršajni predmet o kojem se raspravlja.

Glava dvanaesta (XII.) NADLEŽNOST SUDOVA I TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Stvarna nadležnost suda i tijela državne uprave Članak 93.

(1) U prekršajnim predmetima sude općinski sudovi i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. Posebnim se zakonom može propisati stvarna nadležnost tijela državne uprave za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju, osim u postupku po prigovoru protiv obaveznog prekršajnog naloga (članci 239. do 244. ovoga Zakona).

(2) Maloljetnim počiniteljima prekršaja uvijek sude sudovi, osim ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Nadležnost općinskih sudova u prekršajnim predmetima Članak 94.

(1) Općinski sudovi kada rješavaju prekršajne predmete nadležni su:

1. suditi u prvom stupnju za sve prekršaje, osim za one za koje je zakonom propisana nadležnost tijela državne uprave,
2. odlučivati o prigovorima protiv obaveznih prekršajnih naloga svih ovlaštenih izdavatelja,
3. odlučivati o zahtjevu za obnovu prekršajnog postupka:
 - a) u predmetima u kojima su sudili,
 - b) protiv pravomoćnih prekršajnih naloga ovlaštenih tužitelja ako je riječ o prekršajima iz stvarne nadležnosti suda te
 - c) protiv svih pravomoćnih obaveznih prekršajnih naloga,
4. pružati pravnu pomoć prema odredbama međunarodnih ugovora i ovoga Zakona,
5. obavljati i druge poslove propisane zakonom.

(2) Općinski prekršajni sud u Zagrebu je isključivo mjesno nadležan za suđenje u postupcima koje kod suda pokreće ovlašteni tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora.

Nadležnost Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske Članak 95.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske nadležan je:

1. odlučivati u drugom stupnju o redovnim pravnim lijekovima protiv odluka općinskih sudova u prekršajnim predmetima, odluka tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak, odluka ovlaštenih tužitelja i drugih odluka kada je to propisano zakonom,
2. odlučivati o prigovorima protiv prekršajnih naloga svih ovlaštenih izdavatelja kada je prigovor podnesen zbog odluke o prekršajnoj sankciji, troškovima postupka, oduzimanja imovinske koristi ili oduzimanja predmeta,
3. odlučivati o izvanrednim pravnim lijekovima u slučajevima propisanim ovim Zakonom,
4. odlučivati o sukobu nadležnosti između općinskih sudova u prekršajnim predmetima,
5. odlučivati o žalbama u predmetima međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije iz prekršajne nadležnosti,
6. obavljati druge poslove propisane zakonom.

Nadležnost tijela državne uprave
Članak 96.

Tijela državne uprave nadležna su:

1. odlučivati u prvom stupnju o prekršajima kada je to propisano posebnim zakonom,
2. odlučivati o zahtjevima za obnovu prekršajnog postupka:
 - a) u predmetima iz svoje nadležnosti; te
 - b) protiv pravomoćnih prekršajnih naloga u predmetima za koje je za vođenje prekršajnog postupka predviđeno prvostupanjsko odlučivanje toga tijela državne uprave.
3. obavljati i druge poslove propisane zakonom.

Sastav sudova
Članak 97.

- (1) U općinskom sudu, kada rješava prekršajne predmete, odluke donosi sudac pojedinac, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom.
- (2) Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske odluke donosi u vijeću od tri suca, ako drukčije nije propisano zakonom.

Mjesna nadležnost
Članak 98.

- (1) Mjesno je nadležan sud na čijem je području prekršaj počinjen ili pokušan.
- (2) Zakonom se može odrediti općinski sud koji će odlučivati u određenoj vrsti prekršaja iz nadležnosti općinskih sudova s područja više općinskih sudova ili na području Republike Hrvatske.
- (3) Ako je prekršaj počinjen ili pokušan na područjima raznih sudova ili granici tih područja, ili se ne zna na kojem je području počinjen ili pokušan, nadležan je onaj od tih sudova koji je prvi započeo postupak, a ako postupak još nije započet – sud kojem je prije podnesen optužni prijedlog.
- (4) Ako je prekršaj počinjen na brodu ili zrakoplovu, dok se nalazi u domaćoj luci ili pristaništu, nadležan je sud na čijem se području nalazi ta luka ili pristanište. U ostalim slučajevima kad je prekršaj počinjen na brodu ili zrakoplovu, nadležan je sud na čijem se području nalazi matična luka domaćeg broda odnosno zrakoplova ili domaće pristanište u kojem se brod odnosno zrakoplov (domaći ili strani) prvi put zaustavi, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije.
- (5) Ako je prekršaj počinjen tiskom, nadležan je sud na čijem je području spis tiskan. Ako to mjesto nije poznato ili je spis tiskan izvan područja Republike Hrvatske, nadležan je sud na čijem se području tiskani spis raspačava.
- (6) Ako prema propisu za prekršaj odgovara sastavljač spisa, nadležan je i sud mjesta u kojem sastavljač ima prebivalište ili boravište, odnosno sjedište ili sud mjesta gdje se dogodio događaj na koji se spis odnosi.
- (7) Odredbe stavka 4. ovoga članka primijenit će se odgovarajuće ako je spis ili izjava objavljena preko radija, televizije ili drugog elektroničkog medija.
- (8) Ako nije poznato mjesto počinjenja prekršaja, nadležan je sud na čijem području okrivljenik ima prebivalište ili boravište, odnosno sjedište. Nakon započinjanja postupka, ostaje nadležnim taj sud i ako se nakon toga saznalo za mjesto počinjenja prekršaja.
- (9) Ako se prema odredbama ovoga Zakona ne može utvrditi koji je sud mjesno nadležan, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske odredit će jedan od općinskih sudova pred kojim će se provesti postupak.

Spajanje postupka Članak 99.

- (1) Ako je ista osoba okrivljena za više prekršaja za koja su nadležna dva ili više sudova, nadležan je onaj sud koji je na zahtjev ovlaštenog tužitelja prvi započeo postupak, a ako postupak još nije započet, sud kojemu je prije podnesen optužni prijedlog.
- (2) Prema odredbama stavka 1. ovoga članka određuje se nadležnost i ako je oštećenik istodobno počinio prekršaj prema okrivljeniku.
- (3) Za supočinitelje nadležan je, u pravilu, sud koji je kao nadležan za jednog od njih prvi započeo postupak.
- (4) Sud koji je nadležan za počinitelja prekršaja nadležan je, u pravilu, i za sudionike (poticatelja i pomagača).
- (5) U svim slučajevima iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka provest će se, u pravilu, jedinstveni postupak i donijeti jedna presuda.
- (6) Jedinstveni će se postupak, u pravilu, provesti i jedna presuda donijeti i protiv okrivljenika pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi.
- (7) Sud može odlučiti da se provede jedinstveni postupak i donese jedna presuda i kad je više osoba okrivljeno za više prekršaja, ali samo ako između počinjenih prekršaja postoji međusobna veza i ako postoje većina istih dokaza.
- (8) Sud može odlučiti da se provede jedinstveni postupak i donese jedna presuda ako se pred istim sudom vode odvojeni postupci protiv iste osobe za više prekršaja ili protiv više osoba za isti prekršaj.
- (9) O spajanju postupka rješenje donosi sud koji je nadležan za provođenje jedinstvenog postupka.
- (10) Protiv rješenja o spajanju postupka nije dopuštena žalba.

Razdvajanje postupka Članak 100.

- (1) Sud nadležan sukladno članku 99. ovoga Zakona može iz važnih razloga ili iz razloga svrhovitosti do završetka glavne rasprave odnosno postupka donijeti rješenje kojim se postupak za pojedine prekršaje ili protiv pojedinih okrivljenika razdvaja. Tako razdvojene postupke dovršit će sam ili ih predati drugom nadležnom sudu.
- (2) Protiv rješenja o razdvajanju postupka nije dopuštena žalba.

Prenošenje nadležnosti Članak 101.

- (1) Kad je nadležni sud iz pravnih ili stvarnih razloga spriječen da postupa, dužan je o tome izvijestiti Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske koji će za postupanje odrediti drugi stvarno nadležni sud.
- (2) Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske može rješenjem za vođenje postupka odrediti drugi stvarno nadležni sud, ako je očito da će se tako lakše provesti postupak ili ako za to postoje drugi važni razlozi.
- (3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka sud može donijeti na prijedlog suca općinskog suda koji rješava prekršajne predmete ili državnog odvjetnika ako je tužitelj u postupku.
- (4) U prekršajnom postupku pred tijelom državne uprave koje vodi prekršajni postupak, rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi nadležno ministarstvo.

Nenadležnost
Članak 102.

- (1) Sud je dužan paziti na svoju stvarnu i mjesnu nadležnost te će se, čim primijeti da nije nadležan, rješenjem proglasiti nenadležnim. Nakon pravomoćnosti rješenja sud će ustupiti predmet nadležnom sudu, odnosno drugom nadležnom prekršajnom tijelu.
- (2) Nakon započinjanja postupka, sud se ne može proglasiti mjesno nenadležnim niti stranke mogu isticati prigovor mjesne nenadležnosti.
- (3) Nenadležni sud dužan je poduzeti one radnje u postupku za koje postoji opasnost od odgode.

Sukob nadležnosti
Članak 103.

- (1) Ako sud kojemu je ustupljen predmet na temelju članka 102. stavka 1. ovoga Zakona smatra da nije nadležan, pokrenut će postupak za rješavanje sukoba nadležnosti.
- (2) Kad je u povodu žalbe protiv rješenja suda kojim se on proglasio mjesno nenadležnim (članak 102. stavak 1.) Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske svojim rješenjem odlučio koji je sud nadležan, taj je sud vezan za tu odluku o nadležnosti.
- (3) O sukobu nadležnosti između općinskih sudova, kada rješavaju prekršajne predmete, odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.
- (4) O sukobu nadležnosti između tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak odlučuje nadležno ministarstvo, a ako je riječ o sukobu nadležnosti između tijela državne uprave različitih ministarstava, Vlada Republike Hrvatske.
- (5) O sukobu nadležnosti sudova i tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak odlučuje Ustavni sud Republike Hrvatske.
- (6) Pri odlučivanju o sukobu nadležnosti Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, odnosno nadležno ministarstvo ili Vlada Republike Hrvatske mogu istodobno s rješenjem o sukobu nadležnosti po službenoj dužnosti donijeti odluku o prenošenju mjesne nadležnosti, ako je udovoljeno uvjetima predviđenim člankom 101. ovoga Zakona.
- (7) Dok se ne riješi sukob nadležnosti, sud je dužan poduzimati one radnje u postupku za koje postoji opasnost od odgode.

Glava trinaesta (XIII.) IZUZEĆE

Isključenje i otklon
Članak 104.

- (1) Sudac je isključen od obavljanja sudske dužnosti:
 1. ako je oštećen prekršajem,
 2. ako mu je okrivljenik, njegov branitelj, tužitelj, oštećenik, njihov zakonski zastupnik ili opunomoćenik ili predstavnik pravne osobe bračni drug ili srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, odnosno u tazbinskom srodstvu do drugog stupnja,
 3. ako je s okrivljenikom ili njegovim braniteljem ili okrivljenikovim bračnim drugom, tužiteljem, oštećenikom ili predstavnikom pravne osobe u odnosu skrbnika, štićenika, posvojitelja, posvojenika, udomitelja ili udomljenika,
 4. ako je u istome predmetu vodio prvostupanjski postupak ili u prvostupanjskom postupku sudjelovao kao: donositelj neke odluke u postupku, tužitelj, branitelj, zakonski zastupnik ili

opunomoćenik oštećenika odnosno tužitelja ili je ispitan kao svjedok ili vještak, ili je sudjelovao u inspekcijskom ili drugom nadzoru na temelju kojega je pokrenut prekršajni postupak.

(2) Sudac može biti otklonjen od obavljanja sudske dužnosti ako se izvan slučajeva navedenih u stavku 1. ovoga članka navedu i dokažu okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost.

(3) Sudac čim sazna da postoji koji od razloga za izuzeće iz stavka 1. ovoga članka ili okolnosti koje opravdavaju njegov otklon (stavak 2. ovoga članka), dužan je odmah o tome izvijestiti predsjednika suda koji će mu odrediti zamjenu. Ako je riječ o izuzeću ili otklonu predsjednika suda, on će odrediti sebi zamjenika između sudaca toga suda, a ako to nije moguće, postupit će prema članku 101. stavku 1. ovoga Zakona.

(4) Kad sudac sazna da je stavljen zahtjev za njegovo izuzeće, dužan je odmah obustaviti svaki rad na predmetu, a ako je riječ o otklonu iz stavka 2. ovoga članka može do donošenja rješenja o zahtjevu poduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode.

Zahtjev stranaka za izuzećem Članak 105.

(1) Izuzeće mogu tražiti i stranke.

(2) Stranke mogu podnijeti zahtjev za izuzeće do započinjanja prekršajnog postupka (članak 157. stavak 2.), a ako su za razlog isključenja (članak 104. stavak 1.) saznale kasnije, zahtjev podnose odmah nakon saznanja.

(3) Zahtjev za izuzeće suca Visokoga prekršajnog suda Republike Hrvatske može se staviti u žalbi, ali najkasnije do početka sjednice vijeća toga suda.

(4) Stranka može tražiti izuzeće samo poimenično određenog suca koji u predmetu postupa, odnosno suca Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske.

(5) Stranka je dužna u zahtjevu navesti dokaze i okolnosti zbog kojih smatra da postoji kakva zakonska osnova za izuzeće. U zahtjevu se ne mogu navoditi razlozi koji su isticani u prijašnjem zahtjevu za izuzeće koji je odbijen.

Odlučivanje o zahtjevu za izuzeće Članak 106.

(1) O zahtjevu za izuzeće iz članka 105. ovoga Zakona odlučuje predsjednik općinskog suda. Ako se istim zahtjevom traži izuzeće suca i predsjednika suda, o izuzeću suca odlučuje zamjenik predsjednika suda, a o izuzeću predsjednika suda, ako se zahtjev odnosi na prekršajni predmet, odlučuje predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske.

(2) Ako se traži izuzeće predsjednika Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, odluka o izuzeću donosi se na sjednici svih sudaca toga suda na kojoj pri donošenju odluke o izuzeću ne može sudjelovati predsjednik suda.

(3) Prije donošenja rješenja o izuzeću pribavit će se izjava suca odnosno predsjednika suda, a prema potrebi provest će se i drugi izvidi.

(4) Ako je zahtjev za otklon iz članka 104. stavka 2. ovoga Zakona podnesen nakon započinjanja postupka ili je zahtjev za izuzeće podnesen protivno odredbi članka 105. stavka 4. i 5. ovoga Zakona, zahtjev će se rješenjem odbaciti u cijelosti ili djelomično. Rješenje može donijeti i sudac odnosno predsjednik suda čije se izuzeće zahtjeva.

(5) Ako sudac ili predsjednik općinskog suda smatra da je zahtjev za njegovim izuzećem očito neosnovan, može takav zahtjev sam odbiti i nastaviti postupak. U tom slučaju ne primjenjuje se odredba stavka 3. ovoga članka.

(6) Protiv rješenja o zahtjevu za izuzeće nije dopuštena posebna žalba, ali se razlozi za izuzeće mogu isticati u žalbi na presudu.

Izuzeće ostalih sudionika u postupku
Članak 107.

(1) Odredbe o izuzeću suca primjenjivat će se i na državne odvjetnike i osobe koje su na temelju Zakona o državnom odvjetništvu ovlaštene da državnog odvjetnika zastupaju u postupku, osobe koje u postupku zastupaju druge tužitelje, zapisničare, tumače, branitelje, druge stručne osobe i na vještake ako za njih nije što drugo određeno. Razlog za izuzeće ne postoji u slučaju kada okrivljenika, oštećenika i druge tužitelje zastupaju osobe koje su njima u srodstvu.

(2) O izuzeću zapisničara, tumača, stručne osobe, vještaka i branitelja te osobe koja zastupa tužitelja odlučuje sud pred kojim se vodi postupak.

(3) O zahtjevu za izuzeće državnog odvjetnika i osobe koja ga zamjenjuje obavijestit će se nadležni državni odvjetnik te će mu se dati rok da, ako to smatra potrebnim, odredi drugu osobu koja će ga u postupku zamjenjivati. U obavijesti, dat će se i upozorenje o posljedicama koje Zakon predviđa za sudjelovanje u postupku osoba koje su trebale biti izuzete.

Glava četrnaesta (XIV.) SUBJEKTI PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Stranke i sudionici u postupku
Članak 108.

(1) Stranke u prekršajnom postupku su:

1. ovlaštenu tužitelj,
2. okrivljenik.

(2) Sudionici u prekršajnom postupku su:

1. branitelj okrivljenika,
2. zakonski zastupnik ili opunomoćenik,
3. oštećenik,
4. druga osoba koje se tiče vođenje određenog prekršajnog postupka.

Ovlašteni tužitelj
Članak 109.

(1) Ovlašteni tužitelji su:

1. državni odvjetnik,
2. tijelo državne uprave,
3. pravna osoba s javnim ovlastima,
4. oštećenik.

(2) Ako je dva ili više ovlaštenih tužitelja podnijelo optužni prijedlog protiv istog okrivljenika i za isti prekršaj prije nego je zakazana glavna rasprava ili okrivljenik pozvan na ispitivanje, a jedan od podnositelja je državni odvjetnik, postupak će se voditi po zahtjevu državnog odvjetnika.

(3) Ako su optužne prijedloge protiv istog okrivljenika i za isti prekršaj u roku iz stavka 2. ovoga članka podnijeli ovlašteni tužitelji tijelo državne uprave odnosno pravna osoba s javnim ovlastima i oštećenik, postupak će se voditi na temelju optužnog prijedloga tijela državne uprave odnosno pravne osobe s javnim ovlastima.

(4) Ako je istim prekršajem okrivljenika više oštećeno osoba i samo je neka ili su sve u roku iz

stavka 1. ovoga članka podnijele protiv tog okrivljenika optužni prijedlog, postupak će se spojiti po svim podnesenim optužnim prijedlozima i provesti jedinstven postupak i donijeti jedna presuda.

(5) Ako tijekom postupka tužitelj na temelju čijeg se optužnog prijedloga vodi postupak odustane od optužnog prijedloga, postupak će se nastaviti na temelju već podnesenog optužnog prijedloga drugog ovlaštenog tužitelja, prema pravilima stavaka 2. do 4. ovoga članka. Ako u ovom slučaju drugi ovlašteni tužitelj nije već bio, u smislu stavaka 2. do 4. ovoga članka, podnio optužni prijedlog, samo je državni odvjetnik ovlašten preuzeti prekršajni progon ili podnijeti novi optužni prijedlog protiv istog okrivljenika i za isti prekršaj.

(6) Ako je optužni prijedlog podnijelo više ovlaštenih tužitelja, sud neće postupati po onim optužnim prijedlozima po kojima sukladno ovome članku ne vodi postupak. Te će optužne prijedloge po pravomoćnosti odluke o prekršaju rješenjem odbaciti. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba.

(7) Tužitelj može odustati od optužnog prijedloga do donošenja nepravomoćne odluke o prekršaju.

(8) Prema ovome Zakonu, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju iste ovlasti, prava i obveze kada je riječ o prekršajima iz njihove nadležnosti. Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na tijela državne uprave, na odgovarajući se način primjenjuju i na tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kada je riječ o prekršajima iz njihove nadležnosti.

Članak 109.a

(1) Prije podnošenja optužnog prijedloga nadležnom sudu ili drugom tijelu postupka protiv počinitelja prekršaja, osim u slučaju iz članka 134. stavaka 1. do 3. i članka 136. ovoga Zakona, ovlašteni tužitelj iz članka 109. stavka 1. točke 1. do 3. ovoga Zakona dužan je utvrditi točnu adresu prebivališta i boravišta počinitelja odnosno sjedišta počinitelja i uručiti mu pisanu obavijest na jeziku koji razumije:

1. o prekršaju za koji namjerava protiv njega podnijeti optužni prijedlog, s činjeničnim i pravnim opisom prekršaja,
2. da u tijeku postupka može slobodno iznijeti obranu ili dostaviti pisanu obranu, uskratiti iznošenje obrane ili odgovor na pojedino pitanje,
3. da kod tijela postupka ima pravo razgledati spis i upoznati se s dokazima protiv njega,
4. da se u postupku može braniti sam ili uz pomoć branitelja po vlastitom izboru, ali da zbog nedolaska branitelja na raspravu odnosno ročište ili uzimanja branitelja tek na raspravi odnosno ročištu, rasprava odnosno ročište se neće odgoditi,
5. da tijekom postupka može podnositi prijedloge za provođenje dokaza u svoju obranu,
6. da se rasprava pred tijelom postupka može održati i u njegovoj odsutnosti i donijeti odluka o prekršaju,
7. da je do pravomoćnog završetka postupka i završetka postupka izvršenja dužan obavijestiti tijelo postupka o svakoj promjeni adrese prebivališta i boravišta odnosno sjedišta, jer će mu se, ako tako ne postupi, ili ako izbjegava dostavu, sva pismena dostaviti putem oglasne ploče tijela postupka,

8. da u postupku ima pravo upotrebljavati svoj jezik, odnosno pravo da mu se osigura tumač ako se postupak ili pojedina radnja u postupku ne vodi na njegovom jeziku te da se tog prava može odreći ako zna jezik na kojem se vodi postupak ili provodi pojedina radnja,

9. da ima pravo na sporazumijevanje u smislu članka 109.e ovog Zakona.

(2) Pisana obavijest iz stavka 1. ovog članka sastavlja se u dva primjerka koju će vlastoručno potpisati počinitelj, čime potvrđuje njezin primitak, i ovlaštena službena osoba ovlaštenog tužitelja. Jedan primjerak obavijesti prilaže se uz optužni prijedlog, a drugi se uručuje počinitelju.

(3) Ako počinitelj prilikom uručjenja pisane obavijesti iz stavka 1. ovog članka odbije njezin primitak ili svojim potpisom potvrditi njezin primitak, ovlaštenu tužitelj će postupiti na način propisan u zadnjoj rečenici članka 148. stavka 4. ovog Zakona čime se dostava smatra uredno obavljenom.

Članak 109.b

(1) Osim kad mu je to dopušteno prema posebnom propisu, ovlaštenu tužitelj iz članka 109. stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga Zakona može ne pokrenuti prekršajni postupak iako postoji sumnja da je počinjen prekršaj ako je:

1. s obzirom na okolnosti vjerojatno da će se u prekršajnom postupku protiv počinitelja primijeniti članak 24.a i članak 38. ovoga Zakona,

2. protiv počinitelja u tijeku izvršenje ili treba izvršiti kaznu ili zaštitnu mjeru i stoga pokretanje ili vođenje prekršajnog postupka za drugi prekršaj nema svrhe s obzirom na težinu, narav prekršaja i pobude iz kojih je on počinjen, te s obzirom na očekivani rezultat koji se očekuje izvršenjem već izrečene kazne ili zaštitne mjere na počinitelja da ubuduće ne čini prekršaje,

3. počinitelj počinio više prekršaja, ali je svrhovito da se počinitelj osudi samo za jedan, jer pokretanje ili vođenje prekršajnog postupka za druge prekršaje ne bi imalo bitnog utjecaja na izricanje kazne ili drugih sankcija počinitelju.

(2) Osim kad mu je to dopušteno prema posebnom propisu, ovlaštenu tužitelj iz članka 109. stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga Zakona može ne pokrenuti prekršajni postupak, iako postoji sumnja da je počinjen prekršaj, a počinitelj nije ranije bio počinitelj istog prekršaja i preuzme jednu od obveza da u određenom roku:

1. otkloni posljedice prekršaja,

2. naknadi štetu prouzročenu prekršajem,

3. plati propisane obveze neplaćanjem kojih se ostvaruje obilježje prekršaja.

(3) Ako je prekršajem s elementima nasilja oštećena fizička osoba, za postupanje prema stavcima 1. i 2. ovoga članka, potrebno je pribaviti pisanu izjavu o pristanku oštećenika.

(4) Radi ispunjenja preuzete obveze prema stavku 2. ovoga članka, ovlaštenu tužitelj dostavit će počinitelju pisanu naredbu kojom točno određuje preuzetu obvezu i određuje rok za njezino ispunjenje, pri čemu rok za ispunjenje obveze iz točke 1. je do 15 dana, a iz točke 2. i 3. do tri mjeseca od primitka pisane naredbe.

(5) Ako počinitelj ne ispuni u propisanom roku preuzetu obvezu iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštenu tužitelj će pokrenuti prekršajni postupak.

(6) Ako počinitelj, na prijedlog ovlaštenog tužitelja iz članka 109. stavka 1. točke 1. do 3. ovoga Zakona, u tijeku trajanja prekršajnog postupka preuzme jednu od obveza iz stavka 2. ovoga članka, prekršajni postupak će se rješenjem prekinuti do obavijesti ovlaštenog tužitelja o ispunjenju ili neispunjenju preuzete obveze. Protiv rješenja o prekidu postupka žalba nije dopuštena.

(7) Kada ovlaštenu tužitelj obavijesti sud da počinitelj nije ispunio preuzetu obvezu iz stavka 2. ovoga članka, sud će nastaviti postupak. Kada ovlaštenu tužitelj obavijesti sud da je počinitelj ispunio preuzetu obvezu iz stavka 2. ovoga članka, sud će rješenjem obustaviti postupak. Protiv rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena.

Članak 109.c

(1) Osim kad mu je to dopušteno prema posebnom propisu, ovlaštenu tužitelj iz članka 109. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona može ne pokrenuti prekršajni postupak iako postoji sumnja da je počinjen prekršaj ako je počinitelj preuzeo obvezu u određenom roku:

1. podvrgavanja odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti,
2. podvrgavanja psihosocijalnom tretmanu radi otklanjanja nasilničkog ponašanja uz pristanak počinitelja i žrtve na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja tretmana.

(2) Ako je prekršajem s elementima nasilja oštećena fizička osoba, za postupanje prema stavku 1. ovoga članka, potrebno je pribaviti pisanu izjavu o pristanku oštećenika.

(3) Radi ispunjenja preuzete obveze prema stavku 1. ovoga članka, ovlaštenu tužitelj dostavit će počinitelju pisanu naredbu kojom određuje vrijeme trajanja podvrgavanja koje može trajati do devet mjeseci i rok za ispunjenje preuzete obveze, koji ne može biti dulji od jedne godine od primitka pisane naredbe.

(4) Ako počinitelj svojom krivnjom ne ispuni ili u većem dijelu ne ispuni preuzetu obvezu iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštenu tužitelj će pokrenuti prekršajni postupak.

(5) Ako počinitelj, na prijedlog ovlaštenog tužitelja iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona, u tijeku trajanja prekršajnog postupka preuzme jednu od obveza iz stavka 1. ovoga članka, prekršajni postupak će se rješenjem prekinuti do obavijesti ovlaštenog tužitelja o ispunjenju ili neispunjenju preuzete obveze. Protiv rješenja o prekidu postupka žalba nije dopuštena.

(6) Kada ovlaštenu tužitelj obavijesti sud da počinitelj svojom krivnjom nije ispunio ili u većem dijelu nije ispunio preuzetu obvezu iz stavka 1. ovoga članka, sud će nastaviti postupak. Kada ovlaštenu tužitelj obavijesti sud da je počinitelj ispunio preuzetu obvezu iz stavka 1. ovoga članka ili do neispunjenja obveze nije došlo krivnjom počinitelja, sud će rješenjem obustaviti postupak. Protiv rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena.

Članak 109.d

(1) Ako su se ostvarile okolnosti iz članka 109.b stavaka 1. i 2. te članka 109.c stavka 1. ovoga Zakona, sud može postupiti na način predviđen člancima 109.b i 109.c ovoga Zakona.

(2) Kada postupi na način predviđen člankom 109.b stavkom 1. ovoga Zakona, sud će rješenjem obustaviti prekršajni postupak.

(3) Kada postupi na način predviđen člankom 109.b stavkom 2. i člankom 109.c ovoga Zakona, sud će naredbom odrediti preuzetu obvezu i rok za njezino ispunjenje, prema članku 109.b stavku 2. i 109.c stavku 1. ovoga Zakona.

(4) Nakon donošenja naredbe sud će rješenjem prekinuti prekršajni postupak, protiv kojeg rješenja žalba nije dopuštena.

(5) Ako počinitelj u danom roku ispuni preuzetu obvezu prema stavku 3. ovoga članka, sud će rješenjem obustaviti prekršajni postupak, protiv kojeg rješenja žalba nije dopuštena. Ako počinitelj u danom roku ne ispuni preuzetu obvezu prema stavku 3. ovoga članka, sud će nastaviti s vođenjem postupka.

(6) Kada se postupak vodi na temelju optužnog prijedloga oštećenika tužitelja, sud može, osim u slučaju iz članka 109.b stavka 1. ovog Zakona, uz pristanak oštećenika tužitelja postupiti na način propisan ovim člankom. Oštećenik tužitelj svoj pristanak daje pisanom izjavom na zapisniku kod suda, koju potpisuje.

(7) Ako oštećenik tužitelj u roku od osam dana od isteka roka počinitelju za ispunjenje preuzete obveze ne obavijesti sud u smislu članka 109.b stavka 6. i 109.c stavka 5. ovog Zakona, smatrat će se da je počinitelj ispunio preuzetu obvezu. O ovoj obvezi i posljedici ne postupanja, oštećenika tužitelja upozorit će se prilikom davanja pisane izjave iz stavka 6. ovog članka.

Članak 109.e

(1) Nakon uručenja počinitelju obavijesti iz članka 109.a stavka 1. ovoga Zakona, ovlašteni tužitelj iz članka 109. stavka 1. točaka 1. do 3. ovog Zakona i počinitelj mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanju o sankciji i mjerama.

(2) Ovlašteni tužitelj i okrivljenik mogu i tijekom postupka, prije donošenja odluke o prekršaju, na prijedlog okrivljenika ili tijela postupka pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanju o sankciji i mjerama.

(3) Ako ovlašteni tužitelj i počinitelj postignu sporazum iz stavka 1. ili stavka 2. ovog članka, sastavljaju o tome pisanu izjavu za donošenje odluke o prekršaju na temelju sporazuma stranaka koja sadrži:

1) opis prekršaja,

2) izjavu okrivljenika o priznavanju krivnje za taj prekršaj,

3) sporazum o vrsti i mjeri kazne ili druge sankcije odnosno mjere,

4) sporazum o troškovima ovlaštenog tužitelja u vezi s utvrđenjem prekršaja, kao i o troškovima tijela postupka kada je sporazum postignut tijekom vođenja postupka

5) potpis stranaka.

(4) Sastavljena izjava iz stavka 3. ovog članka, a ako se radi o sporazumu iz stavka 1. ovog članka i pisana obavijest iz članka 109.a stavka 1. ovog Zakona, predaju se tijelu postupka koje će odlučiti o njezinu prihvaćanju.

(5) Tijelo postupka neće prihvatiti sporazum stranaka koji je s obzirom na pravila o izboru vrste i visine sankcije na štetu okrivljenika ili se neće postići svrha kažnjavanja ili koji nije zakonit.

(6) Ako ne prihvati sporazum stranaka iz stavka 1. ovog članka, postignuti sporazum će se smatrati optužnim prijedlogom i tijelo postupka će provesti postupak u kojem će raspraviti okolnosti zbog kojih nije prihvatio sporazum i donijeti odgovarajuću odluku o prekršaju.

(7) Ako ne prihvati sporazum stranaka iz stavka 2. ovog članka, tijelo postupka će rješenjem odbaciti sporazum i nastaviti s postupkom. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba.

(8) Ako prihvati sporazum stranaka, tijelo postupka će donijeti odluku o prekršaju koja mora u cijelosti odgovarati postignutom sporazumu stranaka.

(9) Protiv odluke o prekršaju iz stavka 8. ovog članka žalba nije dopuštena.

Državni odvjetnik
Članak 110.

(1) Državni odvjetnik može podnijeti optužni prijedlog za sve prekršaje.

(2) Za prekršajni progon pred prekršajnim sudom stvarno je nadležan općinski državni odvjetnik.

(3) Mjesno je nadležan onaj općinski državni odvjetnik prema odredbama koje važe za nadležnost suda onoga područja za koje je državni odvjetnik postavljen.

(4) Pred Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske postupa Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

(5) Državni odvjetnik poduzima sve radnje u postupku na koje je po zakonu ovlašten sam ili preko osoba koje su na temelju zakona ovlaštene da ga zastupaju u prekršajnom postupku.

Tijelo državne uprave
Članak 111.

(1) Tijelo državne uprave koje je ovlašteno neposredno provoditi ili nadzirati provođenje propisa kojim je predviđen prekršaj ovlašteno je za prekršaj iz tog propisa podnijeti optužni prijedlog. Ako to tijelo ne podnese optužni prijedlog, može to učiniti tijelo državne uprave višeg stupnja koje nadzire provođenje istog propisa o prekršaju.

(2) Tijelo državne uprave kao podnositelj optužnog prijedloga poduzima sve radnje u postupku na koje je po zakonu ovlašteno putem ovlaštene osobe.

Pravna osoba s javnim ovlastima
Članak 112.

(1) Pravne osobe koje imaju javne ovlasti, ovlaštene su za prekršajni progon za one prekršaje koji su propisani u području javnih ovlasti koje imaju.

(2) Pravna osoba s javnim ovlastima u tijeku prekršajnog postupka poduzima sve radnje na koje je po zakonu ovlaštena putem osobe koju za to ovlasti kao svog predstavnika.

Oštećenik tužitelj
Članak 113.

(1) Oštećenik, kojem je prekršajem povrijeđeno ili ugroženo kakvo imovinsko ili osobno pravo, ovlašten je sudu za taj prekršaj podnijeti optužni prijedlog.

(2) Oštećenik se u postupku može ispitati kao svjedok.

(3) Oštećenik tužitelj poduzima sve radnje u postupku na koje je po zakonu ovlašten sam ili

putem ovlaštenog opunomoćenika odnosno predstavnika.

(4) Za oštećenika maloljetnika ili osobu lišenu poslovne sposobnosti optužni prijedlog podnosi njihov zakonski zastupnik i poduzima sve radnje u postupku a može za to imati i ovlaštenog opunomoćenika.

(5) Oštećenik stariji maloljetnik (osoba s navršenih šesnaest godina života) može i sama podnijeti optužni prijedlog i u vezi s tim obavljati radnje u postupku.

(6) Ako oštećenik tužitelj umre u tijeku roka za podnošenje optužnog prijedloga ili u tijeku postupka koji se vodi po njegovu optužnom prijedlogu, njegov bračni drug, izvanbračni drug, djeca, roditelji, braća i sestre, posvojitelj i posvojenik mogu u roku od mjesec dana poslije njegove smrti podnijeti optužni prijedlog ili dati izjavu da postupak nastavlja.

Okrivljenik

Članak 114.

(1) Okrivljenik u prekršajnom postupku jest:

1. fizička osoba,
2. fizička osoba obrtnik i osoba koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću. Ako propisom o prekršaju nije predviđeno sankcioniranje i kazna za okrivljenika fizičku osobu obrtnika i osobu koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću, prekršajno odgovara kao okrivljenik fizička osoba.
3. pravna osoba i s njom izjednačeni subjekti,
4. odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(2) Okrivljenici iz stavka 1. točaka 1., 2. i 4. ovoga članka svoju obranu iznose sami, a druge radnje u postupku mogu obavljati sami ili putem opunomoćenog branitelja.

(3) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, za okrivljenika pravnu osobu i s njom izjednačeni subjekt obranu daje isključivo njihov ovlašteni predstavnik a druge radnje u postupku poduzimaju putem ovlaštenog predstavnika ili putem opunomoćenog branitelja.

(4) Ako se istodobno vodi prekršajni postupak za isti prekršaj protiv pravne osobe i njegove odgovorne osobe a radi se o slučaju kada je odgovorna osoba jedini ovlašteni predstavnik i zaposlenik pravne osobe, ta odgovorna osoba je ujedno i predstavnik pravne osobe.

(5) Za okrivljenu pravnu osobu i s njom izjednačen subjekt, izvan slučaja stavka 4. ovoga članka, u prekršajnom postupku sudjeluje njezin predstavnik koji je ovlašten poduzimati sve radnje koje može poduzeti okrivljenik. Okrivljena pravna osoba može imati samo jednog predstavnika, kojeg tijekom postupka može zamijeniti.

(6) Sud će u prvom pozivu okrivljenu pravnu osobu pozvati da pisanim putem imenuje svog predstavnika i dostavi dokaze da je ta osoba sukladno ovome Zakonu ovlaštena predstavljati tu pravnu osobu. Pravna osoba odluku o imenovanju predstavnika dostavlja prije započinjanja postupka ili tu odluku prilikom poduzimanja prve radnje u postupku sudu predaje sam predstavnik pravne osobe.

(7) Za okrivljenu pravnu osobu i s njom izjednačenog subjekta može se predstavnikom u prekršajnom postupku imenovati:

1. osoba upisana u sudskom ili drugom registru kao osoba ovlaštena za zastupanje,
2. zaposlenik ili član pravne osobe kojeg direktor ili druga čelna osoba okrivljene pravne osobe i s njom izjednačenog subjekta imenuje kao predstavnika pravne osobe.

(8) Ako okrivljena pravna osoba i s njom izjednačen subjekt ne postupi sukladno stavku 6. i 7. ovoga članka, ili sud ocijeni da u slučaju iz stavka 4. ovoga članka postoji sukob interesa između pravne osobe i odgovorne osobe, sud će rješenjem odrediti njezina predstavnika u prekršajnom postupku prema odredbi stavka 7. ovoga članka. Ako takve osobe nema, sud će odredit

rješenjem pravnoj osobi branitelja po službenoj dužnosti koji će imati sve ovlasti predstavnika pravne osobe. Protiv tako postavljenog branitelja ne mogu se primjenjivati prisilne mjere koje se prema zakonu mogu primijeniti prema predstavniku okrivljenika – pravne osobe.

(9) Neće se, prema stavku 8. ovoga članka, određivati predstavnik pravne osobe ako su ispunjeni uvjeti za vođenje postupka bez nazočnosti okrivljene pravne osobe.

(10) Protiv rješenja donesenih na temelju stavka 8. ovoga članka nije dopuštena posebna žalba.

Branitelj Članak 115.

(1) Branitelj okrivljenika može biti samo odvjetnik kojeg u postupku može zamijeniti odvjetnički vježbenik s položenim pravosudnim ispitom.

(2) Branitelj je dužan sudu prije poduzimanja prve radnje u postupku predati od okrivljenika potpisanu punomoć, a okrivljenik može branitelju dati i usmenu punomoć na zapisniku kod suda koji vodi postupak.

(3) Prava i dužnosti branitelja prestaju kad okrivljenik opozove punomoć i o tome obavijesti sud a u svakom slučaju s pravomoćnim dovršetkom prekršajnog postupka.

(4) Branitelja okrivljeniku, osim ako se on tome izričito ne protivi, mogu uzeti i njegov zakonski zastupnik, bračni ili izvanbračni drug, srodnik u uspravnoj liniji, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra ili hranitelj.

(5) Jedan odvjetnik može u istom ili odvojenim postupcima biti zajednički branitelj za dva ili više okrivljenika samo ako to nije protivno probitcima njihovih obrana.

(6) Branitelj ne može biti:

1. oštećenik prekršajem, odnosno oštećenikov bračni ili izvanbračni drug, ni njegov srodnik u uspravnoj liniji bilo do kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja ili po tazbini do drugog stupnja,

2. oštećenik tužitelj, odnosno njegov bračni ili izvanbračni drug, ni njegov srodnik u uspravnoj liniji bilo do kojeg stupnja, u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja ili po tazbini do drugog stupnja,

3. osoba koja je u postupku pozvana kao svjedok, osim ako je prema ovom Zakonu oslobođena dužnosti svjedočenja i izjavila je da neće svjedočiti ili ako je u postupku okrivljenik stavio zahtjev da se njegov branitelj ispita kao svjedok,

4. osoba koja je u istom predmetu postupala kao sudac ili državni odvjetnik, odnosno kao neki od drugih ovlaštenih tužitelja ili sudjelovala u pripremi za podnošenje optužnog prijedloga,

5. predstavnik pravne osobe koja je okrivljena u prekršajnom postupku,

6. osoba koja je suokrivljenik u istom prekršajnom postupku,

7. osoba koja je tumač u postupku.

(7) Branitelj može u postupku u korist okrivljenika poduzimati sve radnje koje može poduzimati i okrivljenik, osim što ne može za okrivljenika dati obranu.

(8) Nakon što je sudu podnesen optužni prijedlog, branitelj ima pravo razgledati spise i pribavljene predmete koji služe za utvrđivanje činjenica u postupku.

Oštećenik i drugi sudionici u postupku

Članak 116.

(1) Osoba koja je oštećena prekršajem, a postupak se ne vodi po njezinom optužnom prijedlogu, sudionik je prekršajnog postupka u kojem svoja prava ostvaruje na način i pod uvjetima prema ovom Zakonu.

(2) Oštećenik ima pravo do završetka postupka staviti sudu zahtjev da okrivljenika presudom obveže da mu nadoknadi štetu koja mu je prouzročena prekršajem i s tim u vezi predlagati sudu

izvođenje potrebnih dokaza, predlagati dokaze radi utvrđivanja krivnje okrivljenika za prekršaj, prigodom ispitivanja postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima te stavljati primjedbe na njihove izjave, te davati druge izjave i prijedloge.

(3) Oštećenik može svoja prava u postupku ostvarivati sam ili putem ovlaštenog opunomoćenika. Za oštećenika koji nije navršio šesnaest godina života ili mu je oduzeta poslovna sposobnost radnje u postupku poduzima zakonski zastupnik koji može imati opunomoćenika.

(4) Oštećenika se može tijekom postupka ispitati kao svjedoka o prekršaju i šteti koju je pretrpio te o drugi činjenicama koje se utvrđuju u postupku.

(5) Kada je oštećenik pravna osoba, za nju će se na okolnosti iz stavka 4. ovoga članka ispitati njezin ovlašteni predstavnik.

(6) Sudac će, kada to oštećenik traži ili ako je očito neuk, upoznati oštećenika s njegovim pravima u smislu ovoga članka i drugim pravima koje ima prema ovom Zakonu.

(7) Sudionik u postupku je i osoba koja nije oštećena prekršajem ali je od nje privremeno oduzet kakav predmet ili se predlaže oduzimanje njezinog predmeta kao predmeta kojim je počinjen prekršaj ili je nastao prekršajem ili se predlaže da se od nje oduzme imovinska korist pribavljena prekršajem, ili je već donesena takva odluka. Svoja prava u postupku ostvaruje na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Glava petnaesta (XV.) PODNESCI I ZAPISNICI

Podnesci

Članak 117.

(1) Optužni prijedlog, prijedlozi, pravni lijek i druge izjave i priopćenja podnose se pisano ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Podnesci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti razumljivi i sadržavati sve što je potrebno da bi se na temelju njih moglo postupiti.

(3) Podnesci koji se prema ovom Zakonu dostavljaju protivnoj stranci predaju se sudu u dovoljnom broju primjeraka za sud i drugu stranku. Ako podnesak nije predan u dovoljnom broju primjeraka, sud će isti umnožiti na trošak podnositelja podneska.

(4) Ako u ovom Zakonu nije drukčije propisano, sud će rješenjem odbaciti podnesak koji je nerazumljiv ili ne sadrži što je potrebno da bi se na temelju njega moglo postupati. Podnositelj može ponovo podnijeti podnesak, osim ako njegovo podnošenje nije vezano za rok koji je već protekao.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka kojim se podnesak odbacuje, pravo žalbe ima njegov podnositelj.

Elektronička isprava

Članak 117.a

(1) Podnesci koji se prema ovom Zakonu pisano sastavljaju i potpisuju, mogu se podnijeti u obliku elektroničke isprave ako su izrađeni, otpremljeni, primljeni i pohranjeni primjenom dostupne informacijske tehnologije, i osiguravaju utvrđivanje jednoznačnog obilježja kojim se utvrđuje sastavljač elektroničke isprave.

(2) Podnesak u obliku elektroničke isprave smatra se zaprimljenim u informacijskom sustavu ili uređaju suda, tijela državne uprave koja vode prekršajni postupak, ovlaštenog tužitelja, ili odvjetničkog ureda, trenutkom registracije njihovog prijema u tom sustavu ili uređaju. Primatelj osigurava uredno djelovanje automatiziranog sustava potvrde prijema. Ako pošiljatelj ne zaprimi potvrdu prijema, obavijestit će o tome primatelja, pa ako u roku kojeg je odredio ne primi tu potvrdu, smatra se da podnesak u obliku elektroničke isprave nije poslan.

(3) O podnesku u obliku elektroničke isprave iz stavka 2. ovog članka, sud, tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak i ovlašteni tužitelj sastavljaju službenu zabilješku. U slučaju nerazumljivog ili nepotpunog podneska u obliku elektroničke isprave pozvat će se podnositelja da podnesak ispravi, odnosno dopuni, ako on to ne učini u određenom roku, podnesak će se odbaciti.

(4) U ocjeni pitanja pravne valjanosti, uporabe, prometa, čuvanja i tajnosti podnesaka u obliku elektroničke isprave odgovarajuće se primjenjuju odredbe posebnih propisa.

(5) Pismena koja se sastavljaju u vezi s prekršajnim postupkom mogu se sastavljati, popunjavati, voditi, ispisivati i arhivirati u elektroničkom obliku. Ako se takvo pismo potpisuje, može se potpisivati na elektroničkom uređaju, u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja.

Vrijeđanje u podnesku

Članak 118.

(1) Sud može rješenjem kazniti novčanom kaznom do 660,00 eura svakoga tko u podnesku vrijeđa sud ili osobu koja sudjeluje u postupku.

(2) Rješenje o kažnjavanju donosi sud kojem se podnesak podnosi ili kojemu je podnesak dostavljen.

(3) O kažnjavanju odvjetnika, odnosno odvjetničkog vježbenika izvijestit će se Hrvatska odvjetnička komora a o kažnjavanju službenika državne uprave nadležni ministar.

(4) Državni odvjetnik se neće kazniti za podnesak iz stavka 1. ovoga članka ali će se o podnesku izvijestiti Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ima pravo žalbe onaj prema kojem je izrečena kazna.

(6) Kažnjavanje prema stavku 1. ovoga članka ne utječe na progon i izricanje prekršajnopravne sankcije za prekršaj počinjen vrijeđanjem.

Zapisnik o radnjama u postupku i njegov sadržaj

Članak 119.

(1) O svakoj radnji poduzetoj tijekom prekršajnog postupka sastavit će se zapisnik istodobno kad se radnja obavlja, a ako to nije moguće, onda neposredno nakon toga.

(2) Zapisnik piše zapisničar. Samo kad se obavlja pretraga stana ili osoba ili se radnja poduzima izvan službenih prostorija tijela, a zapisničar se ne može osigurati, zapisnik može pisati osoba koja poduzima radnju.

(3) Kad zapisnik piše zapisničar, zapisnik se sastavlja tako da osoba koja poduzima radnju govori glasno zapisničaru što će unijeti u zapisnik, osim u slučajevima kada po ovom Zakonu zapisnik može sastaviti sudski savjetnik ili sudački vježbenik.

(4) Osobi koja se ispituje može se dopustiti da sama kazuje odgovore u zapisnik. U slučaju zlouporabe to joj se pravo može uskratiti.

(5) U zapisnik se unosi naziv državnog tijela pred kojim se obavlja radnja, mjesto gdje se obavlja radnja, dan i sat kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena nazočnih osoba i u kojem su svojstvu nazočne te naznaka prekršajnog predmeta u kojem se poduzima radnja.

(6) Zapisnik treba sadržavati bitne podatke o tijeku i sadržaju poduzete radnje. U zapisnik se ubilježava u obliku pripovijedanja samo bitni sadržaj danih iskaza i izjava. Pitanja se unose u zapisnik samo ako je potrebno da se razumije odgovor. Ako je potrebno, u zapisnik će se doslovce unijeti pitanje koje je postavljeno i odgovor koji je dan.

Ako su pri poduzimanju radnje oduzeti predmeti ili spisi, to će se naznačiti u zapisniku, a oduzete stvari priključit će se zapisniku ili će se navesti gdje se nalaze na čuvanju.

(7) Pri poduzimanju radnji kao što je očevid, pretraga stana ili osoba, ili prepoznavanje, u zapisnik će se unijeti i podaci koji su važni s obzirom na značenje takve radnje ili za utvrđivanje istovjetnosti pojedinih predmeta (opis, mjere i veličina predmeta ili tragova, stavljanje oznake na predmete i dr.), a ako su napravljene skice, crteži, planovi, fotografije, filmske ili druge tehničke snimke, to će se navesti u zapisniku i priključiti zapisniku.

(8) Zapisnik se mora voditi uredno, u njemu se ne smije ništa dodati ili mijenjati. Prekrižena mjesta moraju ostati čitljiva. Zapisnik se vodi uporabom pisaće mašine ili računala, osim ako i zbog posebnih okolnosti to nije moguće. Takve će se okolnosti naznačiti u zapisniku. Ako zapisnik ima više listova, oni će se označiti rednim brojevima. Sve preinake, ispravci i dodaci unose se na kraju zapisnika i moraju ih ovjerovati osobe koje potpisuju zapisnik.

(9) Kada ovlaštena službena osoba ovlaštenog tužitelja na mjestu počinjenja prekršaja sačinjava zapisnik o poduzetim radnjama u vezi s počinjenim prekršajem, može zapisnik sastaviti u elektroničkom obliku, na način da se nakon potpisa počinitelja prekršaja zapisnik elektronski zaključava i onemogućava naknadna izmjena. Zapisnik se može potpisati na elektroničkom uređaju u skladu s tehničkim mogućnostima uređaja.

Potpis zapisnika

Članak 120.

(1) Ispitana osoba, osobe koje su obvezno nazočne radnjama u postupku te stranke, branitelj i oštećenik, ako su nazočni, imaju pravo pročitati zapisnik ili, ako ne znaju ili ne mogu čitati, zahtijevati da im se zapisnik pročita. Na to ih je dužna upozoriti osoba koja poduzima radnju, a u zapisniku će se naznačiti je li upozorenje učinjeno i je li zapisnik pročitano.

(2) Zapisnik potpisuje ispitana osoba. Ako se zapisnik sastoji od više stranica, ispitana osoba potpisuje svaku stranicu.

(3) Na kraju zapisnika potpisat će se tumač, ako ga je bilo, svjedoci čija je nazočnost obvezna pri poduzimanju radnje, a pri pretrazi i osoba koja se pretražuje ili čiji se dom ili druge prostorije pretražuju. Ako zapisnik ne piše zapisničar (članak 119. stavak 2.), zapisnik potpisuju osobe koje su nazočne radnji. Ako takvih osoba nema ili ne mogu shvatiti sadržaj zapisnika, zapisnik potpisuju dva svjedoka, osim ako nije moguće osigurati njihovu nazočnost.

(4) Osoba koja ne zna pisati umjesto potpisa stavlja otisak kažiprsta desne ruke, a zapisničar ispod otiska upisuje njezino ime i prezime. Ako se zbog nemogućnosti da se stavi otisak desnog kažiprsta stavlja otisak kakva drugog prsta ili otisak prsta lijeve ruke, u zapisniku će se naznačiti od kojeg je prsta i s koje ruke uzet otisak.

(5) Ako ispitana osoba nema obje ruke, pročitat će zapisnik, a ako ne zna pisati, zapisnik će joj se pročitati, i to će se zabilježiti u zapisniku. Ako ispitana osoba odbije potpisati zapisnik ili staviti otisak prsta, to će se zabilježiti u zapisniku i navesti razlog odbijanja.

(6) Ako se radnja nije mogla obaviti bez prekida, u zapisniku će se naznačiti dan i sat kad je

nastao prekid te dan i sat kad se radnja nastavlja.

(7) Ako je bilo prigovora u svezi sa sadržajem zapisnika, navest će se u zapisniku i ti prigovori.

(8) Zapisnik na kraju potpisuju osoba koja je obavila radnju i zapisničar.

Izdvajanja zapisnika iz spisa predmeta

Članak 121.

(1) Kad je u ovom Zakonu određeno da se na nekom dokazu ne može utemeljiti sudska odluka, sudac će na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti rješenjem odmah odlučiti o njegovu izdvajanju iz spisa predmeta. Izdvojiti će se i zapisnik ili njegov dio koji sadrži takav dokaz.

(2) Materijali izdvojeni prema stavku 1. ovoga članka zatvaraju se u poseban omot, čuvaju odvojeno u spisu i ne može ih se razgledati ili koristiti u postupku. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske može čitati i koristiti izdvojene materijale kada rješava o žalbi protiv presude u povodu žalbenog prigovora u vezi odluke o izdvajanju.

(3) Protiv rješenja kojim je odlučeno o izdvajanju nije dopuštena posebna žalba.

(4) U postupku u kojem se izdaje prekršajni nalog, izdvajanje zapisnika se ne provodi.

Glava šesnaesta (XVI.) ROKOVI I POVRAT U PRIJAŠNJE STANJE

1. ROKOVI

Opće odredbe

Članak 122.

(1) Rokovi predviđeni ovim Zakonom ne mogu se produžiti osim kad to zakon izričito dopušta. Ako je riječ o roku koji je ovim Zakonom propisan radi zaštite prava obrane i drugih procesnih prava okrivljenika, taj se rok može skratiti ako to zahtijevaju okrivljenik ili branitelj pisano ili usmeno na zapisnik pred sudom.

(2) Kad je izjava vezana za rok, smatra se da je dana u roku ako je prije nego što rok protekne predana (osobno ili na drugi način komuniciranja) onome tko je ovlašten da je primi.

(3) Kad je izjava predana poštom preporučenom pošiljkom, brzojavom ili drugim sredstvom komunikacije na daljinu, dan predaje pošti ili drugoj ovlaštenoj organizaciji smatra se danom predaje onomu komu je dostavljena. Smatrat će se da pošiljatelj izjave nije propustio rok ako primatelj poslanu izjavu nije dobio na vrijeme zbog pogrešnog rada uređaja za predaju ili prijam poruka, a za koji pošiljatelj nije znao.

(4) Okrivljenik koji je uhićen ili zadržan može izjavu koja je vezana za rok dati i na zapisnik kod tijela koje vodi postupak ili tijela koje ga je uhitilo ili kod kojega je zadržan, a osoba koja se nalazi na izdržavanju kazne ili se nalazi u kakvoj ustanovi radi primjene zaštitne mjere ili odgojne mjere može takvu izjavu predati upravi ustanove u kojoj je smještena. Dan i sat predaje takve izjave upravi ustanove smatra se časom predaje tijelu koje je nadležno da je primi.

(5) Ako je podnesak koji je vezan za rok zbog neznanja ili očite pogreške podnositelja, predan ili dostavljen nenadležnom sudu prije proteka roka, pa nadležnom sudu stigne nakon proteka roka, uzet će se da je podnesen na vrijeme.

Računanje rokova

Članak 123.

(1) Rokovi se računaju na sate, dane, mjeseci i godine.

(2) Sat ili dan kad su dostava ili priopćenje obavljeno, odnosno u koji pada događaj od kada

treba računati trajanje roka ne uračunava se u rok, već se za početak roka uzima prvi sljedeći sat odnosno dan. Kao dan računaju se dvadeset četiri sata, a mjesec se računa po kalendarskom vremenu.

(3) Rokovi određeni po mjesecima, odnosno godinama završavaju se protekom onog dana posljednjeg mjeseca, odnosno godine koji po svom broju odgovara danu kad je rok počeo (sukladno stavku 2.). Ako nema tog dana u posljednjem mjesecu, rok se završava posljednjeg dana tog mjeseca.

(4) Ako posljednji dan roka pada na državni praznik ili blagdan ili u subotu ili u nedjelju, ili u koji drugi dan kad državno tijelo nije radilo, rok istječe protekom prvoga sljedećeg radnog dana.

2. POVRAT U PRIJAŠNJE STANJE

Uvjeti Članak 124.

(1) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje žalbe protiv presude sud će dopustiti povrat u prijašnje stanje radi podnošenja žalbe, ako u roku od osam dana nakon prestanka uzroka zbog kojega je propustio rok podnese molbu za povrat u prijašnje stanje te ako istodobno s molbom podnese i žalbu.

(2) Nakon proteka jednog mjeseca od dana propuštanja roka ne može se tražiti povrat u prijašnje stanje.

Podnošenje molbe i odlučivanje o molbi Članak 125.

(1) Molba za povrat u prijašnje stanje, zajedno sa žalbom, podnosi se tijelu postupka koje je donijelo odluku o prekršaju u vezi s kojom se podnosi molba.

(2) O molbi za povrat u prijašnje stanje odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(3) Odlučujući o molbi za povrat u prijašnje stanje, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske će rješenjem molbu odbaciti kao nedopuštenu ako je:

1. molbu podnijela osoba koja nije za to ovlaštena,
2. molba podnesena, a uz nju nije podnesena i žalba,
3. molba podnesena nakon proteka rokova iz članka 124. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona,
4. molba podnesena nakon odbacivanja žalbe.

(4) Nakon donošenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske će, osim u slučaju iz stavka 3. točke 4. ovoga članka, rješenjem odlučiti o pravodobnosti žalbe.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka žalba nije dopuštena.

(6) Ako ne donese rješenje prema stavku 3. ovoga članka, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske će rješenjem:

1. odbiti kao neosnovanu molbu i žalbu odbaciti kao nepravodobnu,
2. prihvatiti osnovanom molbu i uzeti u razmatranje žalbu kao pravodobno podnesenom.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka žalba nije dopuštena.

Molba za povrat u prijašnje stanje i odgoda izvršenja odluke
Članak 126.

Molba za povrat u prijašnje stanje ne zadržava izvršenje odluke iz članka 124. stavka 1. ovoga Zakona, osim ako sud nadležan za odlučivanje o molbi na prijedlog podnositelja molbe u posebno opravdanim slučajevima odluči da se s izvršenjem zastane do donošenja odluke o molbi.

**Glava sedamnaesta (XVII.) MJERE ZA OSIGURANJE NAZOČNOSTI
OKRIVLJENIKA I USPJEŠNO PROVOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA**

1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Vrste mjera i načela primjene
Članak 127.

(1) Mjere osiguranja nazočnosti okrivljenika u postupku i mjere za uspješno provođenje postupka koje se mogu odrediti tijekom trajanja prekršajnog postupka pa i prije njegova pokretanja jesu:

1. poziv okrivljeniku,
2. dovođenje okrivljenika,
3. mjere opreza,
4. jamstvo,
5. uhićenje,
6. zadržavanje.

(2) Sud će pri odlučivanju o mjerama osiguranja nazočnosti okrivljenika u postupku paziti da se ne primjenjuje teža mjera ako se ista svrha može postići blažom mjerom.

(3) Sud će po službenoj dužnosti ukinuti mjere iz stavka 1. ovoga članka ili ih zamijeniti blažim mjerama ako su prestali zakonski uvjeti za njihovu primjenu, ili ako su nastupili uvjeti da se ista svrha može postići blažom mjerom.

2. POZIV I DOVOĐENJE

Poziv okrivljeniku
Članak 128.

(1) Nazočnost okrivljenika u tijeku vođenja prekršajnog postupka osigurava se njegovim pozivanjem. Poziv okrivljeniku upućuje sud.

(2) Pozivanje se obavlja dostavom zatvorenoga pisanog poziva koji obvezno sadrži:

1. naziv suda koji poziva,
2. ime i prezime okrivljenika,
3. naziv ili oznaku prekršaja koji mu se stavlja na teret,
4. mjesto kamo okrivljenik treba doći,
5. dan i sat kad treba doći,
6. naznaku da se poziva u svojstvu okrivljenika,

7. upozorenje da u slučaju nedolaska može biti određeno njegovo prisilno dovođenje, ili da će se pod uvjetima ovoga Zakona postupak ili rasprava provesti i donijeti presuda i bez njegove nazočnosti (članak 167. stavak 3.).

8. službeni pečat i potpis suca.

(3) Kada se okrivljenik prvi puta poziva, obvezni sadržaj poziva je stavak 2. ovoga članka i članak 109.a stavak 1. ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(4) Kada je tužitelj pokrenuo postupak podnošenjem optužnog prijedloga uz koji je, sukladno obvezi na temelju ovoga Zakona, priložio od okrivljenika potpisanu pisanu obavijest iz članka 109.a stavka 1. ovoga Zakona, obavezan sadržaj prvog poziva okrivljeniku je samo stavak 2. ovoga članka.

(5) Kada je tužitelj pokrenuo postupak izdavanjem prekršajnog naloga ili obaveznog prekršajnog naloga kojima je upozorio okrivljenika, sukladno obvezi iz članka 234. stavka 3. ovoga Zakona, na njegova prava i obveze iz članka 109.a stavka 1. točke 2. do 8. ovoga Zakona, obavezan sadržaj prvog poziva okrivljeniku je samo stavak 2. ovoga članka.

(6) Uz prvi poziv okrivljeniku će se uvijek dostaviti i optužni prijedlog.

(7) Ako se okrivljenik ne može odazvati pozivu zbog bolesti ili druge neotklonjive smetnje, može se ispitati u mjestu gdje se nalazi ili se njegovo ispitivanje može odgoditi.

(8) Stavci 1. do 7. ovoga članka se odgovarajuće primjenjuju i u odnosu na okrivljenika pravnu osobu i njegovog predstavnika u prekršajnom postupku.

Dovođenje Članak 129.

(1) Sud će izdati dovedbeni nalog ako uredno pozvani okrivljenik ne dođe a svoj izostanak ne opravda, ili ako se nije mogla obaviti uredna dostava poziva a iz okolnosti očito proizlazi da okrivljenik izbjegava primiti poziv ili odazvati se na uredno primljeni poziv. Ako sud ocijeni da postoje uvjeti za vođenje postupka i donošenje presude i bez ispitivanja okrivljenika, dovedbeni nalog se ne mora izdati.

(2) Dovedbeni nalog izvršava policija.

(3) Dovedbeni nalog izdaje se u pisanom obliku i sadrži: ime i prezime okrivljenika kojeg treba dovesti te druge potrebne podatke koji su poznati, prekršaj koji mu se stavlja na teret uz navođenje odredaba propisa o prekršaju, razlog zbog kojeg se nalaže dovođenje, službeni pečat i potpis suca koji izdaje nalog.

(4) Osoba kojoj je povjereno izvršenje naloga predaje nalog okrivljeniku i poziva ga da pođe s njom. Ako okrivljenik to odbije, dovest će se prisilno.

(5) Protiv vojnih osoba, pripadnika policije i pripadnika pravosudne policije u pravilu se neće izdavati dovedbeni nalog, već će se zatražiti od njihova zapovjedništva, odnosno ustanove da ih dovede. Ako je to nužno s obzirom na okolnosti slučaja, te će se osobe dovesti prema općim propisima o dovođenju (stavci 1. do 4. ovoga članka).

(6) Odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka smisljeno se primjenjuju i protiv predstavnika okrivljene pravne osobe.

3. MJERE OPREZA I JAMSTVO

Svrha, vrste i načela primjene mjera opreza
Članak 130.

(1) U postupku za prekršaje propisane zakonom, nakon što je podnesen optužni prijedlog, sud može po službenoj dužnosti ili na prijedlog tužitelja obrazloženim rješenjem odrediti da se protiv okrivljenika primijeni jedna ili više mjera opreza ako je to potrebno radi osiguranja nazočnosti okrivljenika u postupku, sprječavanja okrivljenika da čini nove prekršaje ili da sprječi ili oteža dokazivanje u postupku.

(2) Mjere opreza su:

1. zabrana napuštanja boravišta, bez dozvole suda,
2. zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
3. zabrana približavanja određenoj osobi i zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
4. zabrana poduzimanja određene poslovne aktivnosti,
5. privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice, sa zabranom,
6. privremeno oduzimanje vozačke dozvole za upravljanje vozilom ili dozvole za upravljanje plovilom, zrakoplovom ili drugim prijevoznim sredstvom.

(3) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti stan, te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim, izvanbračnim ili bivšim bračnim drugom, s djecom svakog od njih, roditeljima, posvojenikom, posvojiteljem i osobom s kojom ima zajedničku djecu, s istospolnim partnerom s kojim živi u životnoj zajednici i s bivšim istospolnim partnerom s kojim je živio u životnoj zajednici, osim ako se postupak vodi zbog prekršaja povezanih s nasiljem u obitelji.

(4) Mjere opreza mogu se odrediti tijekom cijeloga prekršajnog postupka.

(5) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do pravomoćnosti odluke o prekršaju. Sud će svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, ispitati po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerama opreza, te ih rješenjem produljiti ili ukinuti ako one više nisu potrebne. Mjere opreza će se ukinuti i prije proteka roka od dva mjeseca ako je za njima prestala potreba ili ako više nema zakonskih uvjeta za njihovu primjenu.

(6) U slučaju vjerojatnosti da je počinjen prekršaj propisan zakonom, jednu ili više mjera opreza iz stavka 2. ovoga članka mogu privremeno a najdulje do osam dana naredbom odrediti policija i inspeksijska tijela državne uprave prema osobi za koju postoji osnova sumnje da je počinitelj prekršaja.

(7) Ako policija ili inspeksijska tijela državne uprave u slučaju iz stavka 6. ovoga članka u roku od 8 dana od dana određivanja mjere opreza ne podnesu optužni prijedlog s prijedlogom sudu da produlji primjenu mjere opreza ili ako nakon podnošenja takvoga zahtjeva sud o mjeri opreza ne odluči u daljnjem roku od 3 dana, primijenjena mjera opreza prestaje.

(8) Protiv rješenja kojim se odbija prijedlog za određivanje odnosno produljenje mjere opreza i rješenja kojim se ukida primijenjena mjera opreza nije dopuštena žalba. Protiv rješenja kojim se određuje ili produljuje mjera opreza pravo žalbe ima okrivljenik. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(9) Ako je prije ili tijekom trajanja postupka prema okrivljeniku određena mjera opreza koja po svojem sadržaju i svrsi odgovara zaštitnoj mjeri koja je odlukom o prekršaju primijenjena prema okrivljeniku, vrijeme trajanja mjere opreza uračunava se u vrijeme trajanja primijenjene zaštitne mjere.

Određivanje mjera opreza Članak 131.

- (1) U odluci kojom se određuje mjera opreza zabrane napuštanja boravišta bez dozvole suda, određuje se mjesto u kojem okrivljenik mora boraviti dok traje mjera opreza i granice izvan kojih se ne smije udaljavati. Mjera zabrane napuštanja boravišta može se odnositi i samo na odlazak u inozemstvo.
- (2) U odluci kojom se određuje mjera opreza zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, određuje se mjesto ili područje te udaljenost ispod koje im se okrivljenik ne smije približiti.
- (3) U odluci kojom se određuje mjera opreza zabrane približavanja određenoj osobi i zabranom uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom, određuje se razdaljina ispod koje se okrivljenik ne smije približiti određenoj osobi, te osoba s kojom se zabranjuje uspostavljanje ili održavanje izravne ili neizravne veze.
- (4) U odluci kojom se određuje mjera opreza zabrane poduzimanja određene poslovne aktivnosti, potanje se određuje vrsta i predmet poslovne aktivnosti.
- (5) U odluci kojom se određuje mjera opreza privremenog oduzimanjem putne i druge isprave za prijelaz državne granice, navest će se osobni podaci, tijelo koje je izdalo ispravu, broj i datum izdavanja, te zabrana da napušta Republiku Hrvatsku. Ako nema druge isprave za utvrđivanje istovjetnosti, okrivljenik može svoju istovjetnost dokazivati pisanom odlukom o oduzimanju isprave.
- (6) U odluci kojom se određuje mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje motornim vozilom, plovilom, zrakoplovom ili drugim prijevoznim sredstvom, navest će se podaci o toj dozvoli (osobni podaci, tijelo koje je izdalo dozvolu, broj, datum, vrsta vozila ili drugog prijevoznog sredstva i dr.).

Izvršavanje mjera opreza Članak 132.

- (1) Odluka kojom se određuje mjera opreza dostavlja se okrivljeniku i tijelu koje izvršava mjeru opreza.
- (2) Mjere opreza iz članka 130. stavka 2. ovoga Zakona izvršava policija, osim mjeru iz članka 130. stavka 2. točke 4. koju izvršava tijelo državne uprave nadležno za nadzor nad tom poslovnom aktivnošću.
- (3) Sud može u svako doba zatražiti provjeru izvršavanja mjere opreza i izvješće od policije ili drugog tijela koje izvršava mjeru opreza. Tijelo koje izvršava mjeru opreza hitno će provesti zatražene provjere i odmah o tome obavijestiti sud.
- (4) O postupanju okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze koja je određena mjerom opreza, tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah obavještava sud.
- (5) Na temelju pribavljenog izvješća, sud može okrivljenika koji postupa protivno određenoj mjeri opreza ili je u cijelosti ili djelomično ne ispunjava kazniti novčanom kaznom do 1320,00 eura. Ovako izrečena novčana kazna ne utječe na prekršajnu sankciju koja će se eventualno izreći za počinjeni prekršaj. Protiv rješenja kojim se izriče kazna pravo žalbe ima okrivljenik.
- (6) Osobi različitoj od okrivljenika sud može posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupi protivno rješenju, može se rješenjem kazniti novčanom kaznom do 1320,00 eura.
- (7) Za ponovno kršenje naloženih mjera opreza ili zabrane aktivnosti iz stavka 6. ovoga članka, sud može izreći novčanu kaznu do 2650,00 eur.

Jamstvo
Članak 133.

(1) Okrivljenika, protiv kojeg treba odrediti zadržavanje ili je zadržavanje protiv njega već određeno zbog bojazni da će pobjeći, sud može ostaviti na slobodi, odnosno pustiti na slobodu ako on osobno ili tko drugi za njega daje jamstvo da do kraja prekršajnog postupka neće pobjeći, a sam on na zapisnik obeća da se neće kriti i da bez odobrenja neće napustiti svoje boravište.

(2) Jamčevina uvijek glasi na svotu novca koja se određuje s obzirom na težinu prekršaja, nastalu štetu prekršajem, pribavljenu imovinsku korist prekršajem i očekivane troškove provođenja postupka, osobne i obiteljske prilike okrivljenika, te imovno stanje okrivljenika ili osobe koja za njega daje jamstvo. Umjesto gotovog novca kao jamstvo se može položiti vrijednosne papire, dragocjenosti ili druga pokretnina koje se lako mogu unovčiti.

(3) Položeno jamstvo ostaje do pravomoćnog završetka postupka, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, ili ako nisu ostvareni zakonski uvjeti za raniji prestanak jamstva.

(4) Sud rješenjem:

1. određuje ili odbija jamstvo prema stavku 1. ovoga članka,

2. utvrđuje nastupanje razloga za prestanak jamstva prema stavku 3. ovoga članka i određuje da se jamstvo ima vratiti onomu tko je položio jamstvo,

3. utvrđuje da je okrivljenik pobjegao i određuje da položeno jamstvo pripada u državni proračun, a ako je postupak već dovršen odlukom kojom je okrivljenik proglašen krivim i kažnjen određuje da se iz položenog jamstva ima naplatiti novčana kazna, troškovi postupka, šteta prouzročena prekršajem ili oštećenik ako mu je dosuđen imovinskopravni zahtjev a ostatak jamstva pripada državnom proračunu.

(5) Ako je prekršajni postupak pravomoćno dovršen i okrivljenik kažnjen zatvorom, sud će, nakon što okrivljenik stupi na izdržavanje kazne zatvora, rješenjem odrediti da se jamstvo ima vratiti okrivljeniku ili osobi koja je položila jamstvo za njega. Ako je jamstvo položio okrivljenik osobno prethodno će se iz jamstva naplatiti sve novčane obveze okrivljenika prema odluci o prekršaju. Jednako će sud postupiti ako je presudom okrivljeniku izrečena novčana kazna kao i u pogledu kazni koje su okrivljeniku izrečene tijekom postupka posebnom odlukom.

(6) Protiv rješenja iz stavka 4. točke 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba.

(7) Ako okrivljenik koji ima pravo na povrat jamstva, povrat novca i drugih stvari ne zatraži u roku od dvije godine od dana stjecanja prava na povrat, gubi pravo na povrat. U takvom slučaju hipoteka prestaje a sud će provesti njezino brisanje. Treća osoba za preuzimanje jamstva mora imati posebnu punomoć osobe koja je dala jamstvo.

4. UHIĆENJE I ZADRŽAVANJE

Uhićenje
Članak 134.

(1) Policija je ovlaštena uhititi osobu zatečenu u počinjenju prekršaja propisanog zakonom ako postoje razlozi za zadržavanje iz članka 135. ovoga Zakona.

(2) Nakon uhićenja, policija je dužna:

1. odmah obavijestiti uhićenika o razlozima njegovu uhićenja,

2. na traženje uhićenika u roku od 12 sati od uhićenja obavijestiti njegovu obitelj o uhićenju. Roditelja ili skrbnika uhićenog maloljetnika o uhićenju će se obavijestiti neovisno o želji uhićenika,

3. o uhićenju obavijestiti nadležno tijelo socijalne skrbi ako je potrebno poduzeti mjere za

zbrinjavanje djece i drugih članova obitelji uhićenika o kojima se on brine, a u postupku povezanim s nasiljem u obitelji obavezno odmah obavijestiti radi radi mogućeg zbrinjavanja članova obitelji oštećenih tim nasiljem.

(3) Policija će uhićenika uz optužni prijedlog dovesti sucu ili ga pustiti na slobodu čim prestane potreba lišenja slobode a najkasnije u roku od 12 sati od uhićenja. Policija će od uhićenika uzeti osobne i druge potrebne podatke. Ako navedeni rok za uhićenje pada izvan radnog vremena ili dežurstva suda, uhićenik će se dovesti do kraja vremena u kojemu sud radi. Ako to nije moguće zbog okolnosti uhićenja ili drugih važnih razloga, policija će uhićenika, uz pisano obrazloženje, dovesti sucu početkom radnog vremena ili dežurstva narednog dana. U svakom slučaju, zadržavanje ne može trajati dulje od 24 sata.

(4) Nakon što mu je uhićena osoba prema stavku 3. ovoga članka dovedena, sudac je dužan odmah ispitati uhićenu osobu na navode optužnog prijedloga i na prijedlog policije ili po službenoj dužnosti obrazloženim rješenjem odlučiti o njezinu zadržavanju ili puštanju na slobodu.

Zadržavanje Članak 135.

(1) Ako je protiv određene osobe podnesen optužni prijedlog za prekršaj propisan zakonom, a radi se o prekršaju protiv javnog reda i mira, prekršaju vezanom za nasilje u obitelji, prekršaju vezanom za sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima ili prekršaju za koji se može izreći kazna zatvora ili novčana kazna veća od 1327,23 eura, sud može sam ili na prijedlog tužitelja, nakon što je ispitao okrivljenika i utvrdio da ne postoje razlozi za odbacivanje optužnog prijedloga iz članka 161. ovoga Zakona, odrediti zadržavanje te osobe ako:

1. postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se i dr.),
2. postoji opasnost da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za prekršajni postupak ili da će ometati prekršajni postupak utjecajem na svjedoke ili sudionike,
3. osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti istovrsni prekršaj.

(2) Zadržavanje određeno prema stavku 1. ovoga članka može trajati dok za to postoje razlozi zbog kojih je određeno ali ne dulje od petnaest dana računajući u to i vrijeme uhićenja, a protiv maloljetnika zadržavanje može trajati dvadesetčetiri sata računajući od časa kada je zadržavanje odredio sud.

(3) Nakon donesene nepravomoćne presude, protiv okrivljenika se može produljiti ili odrediti zadržavanje ako je izrečena kazna zatvora ili maloljetnički zatvor a osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će počinuti istovrsni prekršaj.

(4) Zadržavanje prema stavku 3. ovoga članka može trajati petnaest dana ali ne dulje od izrečene kazne, a okrivljenika se na njegov zahtjev može uputiti na izdržavanje izrečene kazne i prije pravomoćnosti presude.

(5) Ako se okrivljenik u času pravomoćnosti presude nalazi u zadržavanju, ostat će u zadržavanju do upućivanja na izdržavanje kazne, a najdulje do isteka trajanja izrečene kazne.

(6) Zadržavanje prema stavku 1. i 3. ovoga članka se određuje ili produljuje pisanim i obrazloženim rješenjem koje se predaje odmah zadržanom okrivljeniku. U spisu se naznačuje vrijeme predaje rješenja a okrivljenik to potvrđuje svojim potpisom.

(7) Protiv rješenja kojim se određuje ili produljuje zadržavanje okrivljenik ima pravo žalbe u roku od 48 sati. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(8) Sud u predmetu u kojem je određeno zadržavanje postupa naročito žurno te pazi po službenoj dužnosti jesu li prestali razlozi i zakonski uvjeti za daljnje trajanje zadržavanja i u tom slučaju odmah ukida zadržavanje.

(9) Kada odredi protiv okrivljenika zadržavanje, sud će postupiti na način propisan u članku 134. stavku 2. točki 2. i 3. ovoga Zakona.

(10) Protiv rješenja kojim se odbija prijedlog za određivanje ili produljenje zadržavanja i rješenja kojim se ukida zadržavanje nije dopuštena žalba.

(11) Ukupno trajanje zadržavanja u prekršajnom postupku ne može biti dulje od 15 dana prije donošenja nepravomoćne presude te još najviše 15 dana nakon donošenja nepravomoćne presude prema stavku 3. ovoga članka, osim u slučaju iz stavka 12. ovoga članka i članka 136. ovoga Zakona.

(12) Ako Visoki prekršajni sud ukine nepravomoćnu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje, ispitat će postoji li i dalje osnova za zadržavanje okrivljenika iz stavka 3. ovoga članka i može produljiti zadržavanje najviše do petnaest dana. Takvo zadržavanje može se, osim ako nije riječ o osobi iz članka 136. stavka 1. ovoga Zakona, odrediti samo jedanput u tijeku trajanja postupka, a njegovo trajanje nije ograničeno prema stavku 11. ovoga članka. U odnosu na osobu iz članka 136. stavka 1. ovoga Zakona takvo zadržavanje može trajati ukupno najdulje 30 dana preko roka iz stavka 11. ovoga članka.

5. MJERE U POSEBNIM SLUČAJEVIMA

Zadržavanje ili jamstvo u posebnim slučajevima Članak 136.

(1) Kad je okrivljeniku koji nema stalno prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj nepravomoćnom presudom izrečena kazna, a nema zakonskih uvjeta da se protiv njega odredi ili produlji zadržavanje (članak 135. stavak 3.), ponudit će mu sud da položi jamstvo u visini iznosa izrečene novčane kazne, visine određenih troškova postupka i naknade štete koju je obvezan naknaditi. Ako je izrečena kazna zatvora dio jamstva kojim se osigurava izvršavanje kazne zatvora odredit će se srazmjerno visini izrečene kazne, pri čemu će se uzeti u obzir i vrijeme koje je proveo u zadržavanju.

(2) Ako okrivljenik ne položi jamstvo prema stavku 1. ovoga članka, sud će, i mimo uvjeta iz članka 135. stavka 3. ovoga Zakona, produljiti ili odrediti njegovo zadržavanje koje može trajati do isteka izrečene kazne zatvora, odnosno onoliko koliko bi mu zamjenom umjesto neplaćene novčane kazne bio određen zatvor. Okrivljenik može u roku od četrdeset osam sati podnijeti žalbu protiv tog rješenja koja ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Ako okrivljenik položi jamstvo prema stavku 1. ovoga članka, o tome će se jamstvu odlučivati smislenom primjenom odredbe članka 133. ovoga Zakona.

(4) Prigodom polaganja jamstva prema stavku 1. ovoga članka, okrivljenik je dužan sudu predati punomoć za osobu koju on izabere i ovlasti za primanje pismena i svih sudskih odluka u daljnjem tijeku postupka, za slučaj njegova napuštanja Republike Hrvatske prije pravomoćnosti i izvršenja odluke o prekršaju. Ako to ne učini, sud je ovlašten dostavu obavljati oglašavanjem na oglasnoj ploči suda.

Posebne mjere policije za neposredno sprječavanje počinitelja prekršaja pod utjecajem opojnih sredstava da nastavi s činjenjem prekršaja

Članak 137.

(1) Prema osobi pod utjecajem opojnih sredstava ili osobi koja pokazuje znakove utjecaja opojnih sredstava, a odbija se podvrgnuti utvrđivanju prisutnosti opojnih sredstava u organizmu koja je zatečena u počinjenju prekršaja, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, policija može naredbom radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja

odrediti mjeru:

1. smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati,
 2. premještanja motornog vozila na određeno mjesto do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne dulje od 12 sati. O mjestu premještanja vozila, policija obavještava osobu prema kojoj je naređena ta mjera i vlasnika vozila, ako je riječ o osobi različitoj od vozača, čim je to moguće, a najkasnije do prestanka mjere. Nakon prestanka poduzete mjere vozač ili vlasnik mogu preuzeti vozilo. Ako policija smatra da to ne ugrožava ostvarivanje svrhe mjere, može vozilo i prije isteka roka na koji je mjera određena predati vlasniku ili od njega opunomoćenoj osobi. Troškove premještaja i čuvanja vozila snosi vozač.
- (2) Ministar nadležan za unutarnje poslove potanko će pravilnikom propisati način provedbe mjere iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.
- (3) Za neosnovanu ili nezakonitu primjenu mjere iz stavka 1. ovoga članka, osoba prema kojoj je mjera poduzeta ima pravo na naknadu štete.

Glava osamnaesta (XVIII.) TROŠKOVI PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Struktura troškova postupka

Članak 138.

- (1) Troškovi prekršajnog postupka su izdaci učinjeni u povodu prekršajnog postupka od njegova pokretanja, pa i prije, pa sve do njegova završetka, te izdaci za uništenje oduzetih predmeta prekršaja.
- (2) Troškovi prekršajnog postupka obuhvaćaju:
 1. troškove tužitelja iz članka 109. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja,
 2. sve troškove suda koje je unaprijed iz svojih proračunskih sredstava isplatio tijekom vođenja postupka (troškovi svjedoka, vještaka, tumača, drugih stručnih osoba, očevida, dovođenja okrivljenika i drugih osoba, putni troškovi i naknade službenih osoba i dr.),
3. paušalni iznos troškova prekršajnog postupka:
 - a) tijela postupka kada vode postupak,
 - b) općinskog suda kada odlučuje o prigovoru na obavezni prekršajni nalog (članak 244. stavak 2. ovoga Zakona),
 - c) Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske kada je donio odluku kojom je pravomoćno utvrđena prekršajna odgovornost okrivljenika, ako je odlučivao o redovnom pravnom lijeku tužitelja i okrivljenika ili samo okrivljenika,
 4. troškove liječenja okrivljenika koji nema pravo na zdravstvenu zaštitu dok se nalazi u zadržavanju ili zdravstvenoj ustanovi na temelju odluke suda,
 5. putne troškove okrivljenika,
 6. nužne izdatke oštećenika i oštećenika tužitelja te njihovih zakonskih zastupnika i njihovih opunomoćenika,
 7. nužne izdatke i nagradu branitelja okrivljenika.
- (3) Paušalna se svota određuje u okvirima određenim posebnim propisom s obzirom na složenost i trajanje postupka te imovno stanje okrivljenika.
- (4) Troškove postupka koje unaprijed isplati iz svojih proračunskih sredstava, sud naplaćuje

kasnije od okrivljenika ili drugih osoba koje su dužne naknaditi ih prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Sud vodi poseban popis troškova učinjenih prema stavku 2. točki 1., 2. i 4. ovoga Zakona. Osoba koja traži da joj se naknadi kakav trošak, sudu podnosi troškovnik s potrebnim podacima i dokazima o nastalom trošku.

(6) Troškovi za prevođenja na jezike manjina u Republici Hrvatskoj koji nastanu primjenom odredaba Ustava i zakona o pravu pripadnika manjina u Republici Hrvatskoj na uporabu svog jezika neće se naplaćivati od osoba koje su prema ovom Zakonu dužne nadoknaditi troškove postupka.

(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa potanje pravilnikom propisuje naknadu troškova u prekršajnom postupku.

Obveznik plaćanja troškova Članak 139.

(1) Okrivljenik, oštećenik, oštećenik tužitelj, branitelj, zakonski zastupnik, opunomoćenik, predstavnik okrivljenika pravne osobe, svjedok, vještak, tumač i stručna osoba, bez obzira na ishod postupka, podmiruju troškove svog dovođenja, odgode ročišta ili glavne rasprave i druge troškove postupka koje su prouzročili svojom krivnjom.

(2) O troškovima iz stavka 1. ovoga članka donosi se posebno rješenje, osim ako se radi o obvezniku o čijoj se obvezi podmirivanja troškova postupka odlučuje presudom.

(3) Ako je sud okrivljenika proglasio krivim, izreći će u presudi da je obvezan naknaditi troškove postupka, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

(4) Ako je okrivljenik istom presudom za neke prekršaje proglašen krivim a za neke je postupak obustavljen, neće se obvezati na naknadu troškova postupka u vezi s prekršajima za koje je postupak obustavljen ako se ti troškovi mogu izdvojiti iz ukupnih troškova.

(5) U presudi kojom je više okrivljenika proglašeno krivima, sud će odrediti koliki će dio troškova podmiriti svaki od njih, a ako to nije moguće, odlučit će da svi okrivljenici solidarno podmire troškove. Plaćanje paušalne svote odredit će se za svakog okrivljenika pojedinačno.

(6) U odluci kojom rješava o troškovima postupka, sud može okrivljenika djelomično ili u cijelosti osloboditi obveze da naknadi troškove postupka iz članka 138. stavka 2. točke 1. do 4. ovoga Zakona ako bi njihovim plaćanjem bilo dovedeno u pitanje njegovo uzdržavanje ili uzdržavanje osoba koje je dužan uzdržavati.

(7) Kada sud okrivljenika proglasio krivim, odlukom o prekršaju kojom su oduzeti predmeti prekršaja, može odrediti da podmiri troškove uništenja predmeta prekršaja koji se sukladno članku 76.a ovoga Zakona moraju uništiti tijekom postupka ili nakon pravomoćnog dovršetka postupka.

(8) Ako nedostaju podaci o visini troškova iz stavka 7. ovoga članka, sud će posebnim rješenjem odlučiti u smislu stavka 7. ovoga članka, ako se podaci o visini tih troškova dostave sudu u roku godine dana od pravomoćnosti odluke o prekršaju.

Odlučivanje o troškovima postupka Članak 140.

(1) U odluci kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe ili kojom se optužba odbija ili kojom se postupak obustavlja odlučit će se i o troškovima postupka.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u presudi da troškovi prekršajnog postupka iz članka 138. stavka 2. točaka 2. do 5. i točke 7. ovoga Zakona padaju na teret proračunskih sredstava suda, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) Odredbe ovoga Zakona o troškovima postupka na jednak se način primjenjuju na sve ovlaštene tužitelje.

(4) Ako se postupak vodi i dovrši na zahtjev oštećenika tužitelja, obvezat će ga se da podmiri troškove postupka iz članka 138. stavka 2. točaka 2. do 5. ovoga Zakona te nužne izdatke i nagradu branitelja okrivljenika, ako je svjesno podnio lažan optužni prijedlog.

(5) Osobe koje imaju pravo na trošak u postupku dužne su postaviti zahtjev za ostvarenje troškova odmah. Sud će te osobe upozoriti da imaju pravo na trošak. Iznimno, ako te osobe nemaju sve podatke potrebne za izračun troška, sud može odobriti da zahtjev postave u roku koji odredi sud, a najdulje u roku od tri mjeseca.

(6) Osobe koje zahtjev za isplatu troškova ne postave u roku iz stavka 5. ovoga članka gube pravo na ostvarenje tih troškova.

(7) Okrivljenik koji je pravo na troškove stekao nakon donošenja odluke o prekršaju može to pravo ostvariti ako zahtjev za naknadu troškova podnese u roku od tri mjeseca od dana kada mu je uručena pravomoćna odluka o prekršaju.

(8) Ako sud nije dijelom ili u cijelosti odlučio o troškovima postupka u odluci o prekršaju, učinit će to posebnim rješenjem.

(9) Ako ovim Zakonom nisu obuhvaćena sva pitanja troškova prekršajnog postupka, na odgovarajući će se način, kad to bude primjereno svrsi prekršajnog postupka, primijeniti odredbe Zakona o kaznenom postupku.

Glava devetnaesta (XIX.) IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEVI

Podnošenje zahtjeva

Članak 141.

(1) Osoba oštećena prekršajem (oštećenik) može do kraja prvostupanjskog postupka protiv okrivljenika podnijeti imovinskopravni zahtjev. Sud će imovinskopravni zahtjev raspraviti ako su u njemu navedene sve činjenice i dokazi na kojima se temelji zahtjev i ako se njegovim raspravljanjem ne bi znatno odugovlačio prekršajni postupak.

(2) Imovinskopravni zahtjev može se odnositi na naknadu štete, povrat stvari i poništenje pravnog posla.

Raspravljanje i odlučivanje o zahtjevu

Članak 142.

(1) Ako bi se raspravljanjem imovinskopravnog zahtjeva znatno odugovlačio prekršajni postupak, sud će se ograničiti na prikupljanje onih podataka čije utvrđivanje kasnije ne bi bilo moguće ili bi bilo znatno otežano.

(2) Presudom kojom se okrivljenika proglašava krivim sud može oštećeniku dosuditi imovinskopravni zahtjev u cijelosti ili djelomično, a za ostatak uputiti ga na parnicu. Ako podaci prekršajnog postupka ne daju pouzdanu osnovu ni za potpuno ni za djelomično

presuđenje, sud će oštećenika uputiti da imovinskopravni zahtjev u cijelosti može ostvarivati u parnici. Ako je oštećenik do završetka postupka odustao od imovinskopravnog zahtjeva, taj zahtjev može ostvarivati u parnici.

(3) Presudom kojom se optužba odbija ili se okrivljenik oslobađa od optužbe i rješenjem kojim se obustavlja prekršajni postupak sud će uputiti oštećenika da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici.

Glava dvadeseta (XX.) ODLUKE U PREKRŠAJNOM POSTUPKU I NJIHOVO DONOŠENJE

Odluke u prekršajnom postupku

Članak 143.

(1) Odluke u prekršajnom postupku su:

1. presuda,
2. rješenje o prekršaju,
3. prekršajni nalog,
4. obavezni prekršajni nalog,
5. rješenje,
6. naredba.

(2) Presudu donosi samo sud.

(3) Rješenje o prekršaju donosi sud i tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak.

(4) Prekršajni nalog, rješenje i naredbu donosi sud i druga tijela koja sudjeluju u prekršajnom postupku.

(5) Obavezni prekršajni nalog donose ovlaštene tužitelji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovog Zakona i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

(6) Odluke o prekršaju iz stavka 1. točke 1. do 5. ovog članka su ovršne isprave.

Donošenje odluka

Članak 144.

(1) Odluke u prekršajnom postupku, sukladno ovome Zakonu, donose vijeće, sudac, predsjednik vijeća i voditelj prekršajnog postupka. Prekršajni nalog, rješenje i naredbu prije pokretanja odnosno započinjanja prekršajnog postupka a u vezi s njim donose zakonom ovlaštena tijela.

(2) Odluke vijeća donose se nakon usmenog vijećanja i glasovanja. Odluka je donesena kad je za nju glasovala većina članova vijeća.

(3) Predsjednik vijeća upravlja vijećanjem i glasovanjem te glasuje posljednji. On je dužan brinuti se da se sva pitanja svestrano i potpuno razmotre. Članovi vijeća ne mogu odbiti glasovati o pitanjima koja postavi predsjednik vijeća.

(4) Vijećanje i glasovanje obavlja se u nejavnom zasjedanju u nazočnosti članova vijeća i

zapisničara o čemu se vodi poseban zapisnik koji potpisuju predsjednik vijeća, članovi vijeća i zapisničar i ostaje u spisu predmeta.

Glava dvadesetprva (XXI.) DOSTAVA ODLUKA, PODNESAKA I DOPISA TE RAZGLEDANJE SPISA

Opće odredbe
Članak 145.

(1) Odluke, podnesci i drugi dopisi dostavljaju se:

1. poštom,
2. vlastitom dostavom tijela koje je odluku donijelo,
3. neposrednim uručivanjem kod tijela koje je odluku donijelo, ili
4. na drugi način kojim se ostvaruje svrha dostave i ne dovodi u pitanje pravo na obranu.

(2) Poziv za glavnu raspravu ili druge pozive sud može i usmeno priopćiti osobi koja se nalazi pred sudom, uz pouku o posljedicama nedolaska. Poziv priopćen na taj način zabilježiti će se u zapisniku, koji će pozvana osoba potpisati, osim ako je taj poziv zabilježen u zapisniku o glavnoj raspravi. Smatra se da je time dostava postala pravovaljanom.

(3) Sud može dostavu povjeriti pravnoj osobi koja je na temelju Zakona o pošti ovlaštena za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga (dostavu pismena u prekršajnom postupku).

(4) Troškovi dostave prema stavku 3. ovoga članka sastavni su dio troškova prekršajnog postupka.

(5) Ako se poziv ili odluka ne može stranci ili sudioniku u postupku (članak 108. stavak 1. i 2.) dostaviti jer nije sudu prijavila promjenu adrese ili postoje okolnosti koje ukazuju da očito izbjegava primitak poziva ili odluke, sud će istaknuti poziv ili odluku, osim presude kojom je okrivljeniku izrečena kazna zatvora ili maloljetnički zatvor, na oglasnu ploču suda i protekom osmog dana od stavljanja na oglasnu ploču dostava se smatra uredno obavljenom. Na jednak način postupiti će se i u svezi dostave pravomoćne odluke radi njezina izvršavanja.

(6) Dostava se obavlja:

1. tužitelju na adresu koju je naznačio u optužnom prijedlogu, odnosno na adresu koju je prijavio sudu,
2. okrivljeniku fizičkoj osobi na adresu njegova stanovanja ili drugu adresu koju je prijavio sudu, radnom mjestu ili bilo koje drugo mjesto gdje je vjerojatno da će se zateći.
3. okrivljeniku fizičkoj osobi obrtniku i okrivljeniku koji se bavi drugom samostalnom djelatnošću na adresu sjedišta obrta ili samostalne djelatnosti, na adresu stanovanja ili na drugu adresu koju je prijavio sudu ili na bilo koje drugo mjesto gdje je vjerojatno da će se zateći.
4. okrivljeniku pravnoj osobi i drugom subjektu koji je s njom izjednačen na adresu sjedišta, odnosno na adresu koju je prijavila sudu ili na bilo koje drugo mjesto gdje je vjerojatno da će se zateći osoba koja je za nju ovlaštena primiti dopis.
5. sudionicima prekršajnog postupka iz članka 108. stavka 2. točke 1. do 4. ovoga Zakona na adresu sjedišta djelatnosti, adresu stanovanja, adresu naznačenu u punomoćju, odnosno na adresu koju su prijavili sudu ili na bilo koje drugo mjesto gdje je vjerojatno da će se zateći.

Način dostave
Članak 146.

(1) Dostava se obavlja:

1. osobno,

2. posredno.

(2) Okrivljeniku, osim pravnoj osobi, se osobno dostavlja:

1. poziv za prvo ispitivanje skupa s optužnim prijedlogom,

2. presuda i druge odluke od čije dostave teče rok za pravni lijek ako nema branitelja u postupku.

(3) Na zahtjev okrivljenika poziv, presuda i druge odluke te druga pismena dostavit će se samo branitelju ili drugoj osobi koju on odredi (opunomoćenik za primanje pismena). Dostava toj osobi smatra se dostavom okrivljeniku. Presuda kojom je okrivljeniku izrečena kazna zatvora uvijek se dostavlja i okrivljeniku.

(4) Poziv i odluke iz stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka osobno se dostavljaju okrivljeniku tako što mu se predaju neposredno. Ako se ne zatekne tamo gdje se ima obaviti dostava, dostavljač će se izvijestiti kad i na kojem mjestu može ga zateći i ostaviti mu kod jedne od osoba navedenih u stavku 7. ovoga članka pisanu obavijest da radi primanja dopisa bude u određen dan i sat u svom stanu ili na svome radnom mjestu. Ako i nakon toga dostavljač ga ne zatekne, postupit će prema odredbi stavka 7. ovoga članka. Time se smatra da su poziv ili odluka dostavljeni.

(5) Ako okrivljeniku koji nema branitelja treba dostaviti presudu kojom mu je izrečena kazna zatvora, a presuda se ne može dostaviti, sud može okrivljeniku postaviti branitelja po službenoj dužnosti koji će razmotriti spis i po potrebi podnijeti žalbu.

(6) Ako okrivljenik ima branitelja, sve odluke od čije dostave teče rok za podnošenje pravnog lijeka, dostavit će se okrivljeniku prema odredbama stavka 7. ovoga članka. Ako se dostava obavlja i okrivljeniku i branitelju, rok za podnošenje pravnog lijeka teče od kasnije dostave.

(7) Dopisi za koje u ovom Zakonu nije propisano da se moraju osobno dostaviti dostavljaju se također osobno, no oni se, ako se primatelj ne zatekne u stanu ili na poslu, mogu predati kojem od njegovih punoljetnih članova domaćinstva, koji su dužni primiti dopis. Ako se oni ne zateknu u stanu, dopis će se predati nadstojniku ili susjedu, ako oni na to pristanu. Ako se dopis dostavlja osobi na poslu, a ona se tamo ne zatekne, dopis se može ostaviti osobi ovlaštenoj za primanje pošte koja ga je dužna primiti, ili osobi koja je zaposlena na istome mjestu, ako ona pristane da primi podnesak.

(8) Ako se utvrdi da je osoba kojoj se dopis ima dostaviti odsutna i da joj ga osobe iz stavka 7. ovoga članka zbog toga ne mogu predati na vrijeme, dopis će se vratiti uz naznaku gdje se odsutni nalazi.

(9) Dostava pravnim osobama obavlja se predajom pismena osobi ovlaštenoj za primanje pismena ili drugoj osobi koja radi za pravnu osobu.

Dostava tužiteljima i drugim osobama

Članak 147.

(1) Prvi poziv za glavnu raspravu ili ispitivanje i pismena kojima sud traži od osobe da poduzme neku radnju ili izvrši kakvu obvezu dostavljaju se osobno (članak 146. stavak 4.), oštećeniku tužitelju, oštećeniku i osobama iz članka 108. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, odnosno njihovim zakonskim zastupnicima i opunomoćenicima koji nisu odvjetnici. Na isti način dostavljaju im se i odluke za koje od dana dostave teče rok za pravni lijek. Ako navedene osobe imaju opunomoćenika, dostava se obavlja samo njihovu opunomoćeniku.

(2) Državnom odvjetniku odluke i drugi dopisi mogu se dostavljati i predajom njegovoj pisarnici.

(3) Pozivi za glavnu raspravu i drugi pozivi kao i odluke za koje od dana dostave teče rok za pravni lijek svim tužiteljima dostavljaju se na adresu koju su naznačili u optužnom prijedlogu. Ako se pozivi i odluke ne mogu dostaviti na adresu koja je naznačena u optužnom prijedlogu

ili na adresu koju su prijavili sudu, istaknut će se na oglasnu ploču suda i protekom roka od osam dana od isticanja na oglasnoj ploči smatra se da je dostava postala pravovaljanom.

Potvrda o dostavi
Članak 148.

(1) Potvrdu o obavljenoj dostavi (dostavnicu) potpisuju primatelj i dostavljač. Primatelj će na dostavnici sam naznačiti datum i sat primitka.

(2) Ako primatelj ne zna pisati ili se nije u stanju potpisati, dostavljač će ga potpisati, naznačiti datum i sat primitka i staviti napomenu zašto je potpisao primatelja.

(3) Ako primatelj odbije potpisati dostavnicu, dostavljač će to zabilježiti na dostavnici i naznačiti datum i sat predaje. Ako primatelj ne zna naznačiti datum i sat primitka, učinit će to dostavljač te to naznačiti na dostavnici. U ovim slučajevima, dostava se smatra uredno obavljenom.

(4) Kad primatelj ili punoljetni član njegova domaćinstva odbije primiti dopis, dostavljač će zabilježiti na dostavnici datum i sat i razlog odbijanja primitka, a dopis će ostaviti u stanu primatelja, u poslovnom prostoru gdje radi ili će, ako tako što nije moguće, dopis staviti na vrata stana ili poslovnog prostora ili ostaviti na mjestu gdje se uobičajeno ostavlja pošta. Tako što naznačiti će se na dostavnici. Time je dostava obavljena. U slučaju dostave na mjestu počinjenja prekršaja, ako primatelj svojim potpisom odbije potvrditi prijam odluke ili drugog dopisa, postupit će se na način predviđen ovim stavkom a odluka ili drugi dopis ostavit će se primatelju tako što će mu se na pogodan način učiniti dostupnim i to će se zabilježiti, čime se dostava smatra uredno obavljenom.

(5) Dostavnicu kojom se dopis dostavlja pravnoj osobi, obrtniku ili drugoj osobi koja se bavi samostalnom djelatnošću potpisuje osoba koja je primila dopis.

Dostava u posebnim slučajevima
Članak 149.

(1) Vojnim osobama, pripadnicima redarstvene vlasti i pripadnicima pravosudne policije poziv i drugi dopisi se dostavljaju, osim na način predviđen ovim Zakonom, i preko njihova zapovjedništva, odnosno neposrednog zapovjednika.

(2) Osobama kojima je oduzeta sloboda poziv se dostavlja u sudu ili preko uprave ustanove u kojoj su smještene.

(3) Pozivi i drugi dopisi osobama koje se nalaze u inozemstvu dostavljaju se sukladno međunarodnim ugovorima ili uobičajenoj praksi. Dostava se može obaviti i neposredno putem pošte, ako se strana država tome ne protivi.

(4) Poziv državljanima Republike Hrvatske u stranoj državi, ako se ne primjenjuje postupak propisan odredbama o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, dostavlja se posredovanjem diplomatskog ili konzularnog poslanstva Republike Hrvatske u stranoj državi, uz uvjet da se strana država ne protivi takvu načinu dostave i uz privolu primatelja poziva. Ovlašteni djelatnik diplomatskog ili konzularnog poslanstva potpisuje dostavnicu kao dostavljač, ako je poziv uručen u samom poslanstvu, a ako je poziv dostavljen poštom, to potvrđuje na dostavnici.

(5) Pozivi i odluke koje se donose do završetka glavne rasprave za osobe koje sudjeluju u postupku, osim za okrivljenika, mogu se predati sudioniku u postupku koji pristane da ih uruči onomu komu su upućeni, ako tijelo postupka smatra da je na taj način zajamčeno njihovo dostavljanje.

(6) Pismena se, osim presude, mogu slati brzojavom, telefaksom, e-mailom ili drugim

sredstvom za komuniciranje na daljinu, ako se prema okolnostima može pretpostaviti da će obavijest upućenu na taj način primiti osoba kojoj je upućena. Pozivi, osim prvog poziva i pojedine obavijesti, mogu se sudionicima u postupku priopćiti telefonom.

(7) O dostavi ili obavijesti na način propisan u stavku 1., 2., 5. i 6. ovoga članka sastavit će se službena bilješka u spisu.

Razgledavanje, prepisivanje i preslikavanje spisa Članak 150.

(1) Osim stranaka i sudionika u postupku koji nakon pokretanja postupka imaju pravo razgledati, prepisivati i preslikavati pojedine dijelove spisa, može to sud dopustiti i svakomu drugom u čijem je to opravdanom interesu.

(2) Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka u potpunosti ili dijelom može sud uskratiti:

1. ako je potrebno time zaštititi osobu okrivljenika ili drugog sudionika u postupku,

2. ako su radnje iz stavka 1. ovoga članka protivne interesima obrane okrivljenika ili oštećenika.

(3) O uskrati iz stavka 2. ovoga članka, sačinit će sud službenu bilješku i priložiti je u spis.

(4) Kada je postupak u tijeku, dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka daje sudac koji vodi postupak, a u njegovoj odsutnosti predsjednik suda. Kada je postupak završen, dopuštenje daje predsjednik suda.

(5) Radnje iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se pod nadzorom suda a na trošak onoga tko ih je zahtijevao.

(6) Neovisno je li stranka u postupku, sud će državnom odvjetniku, na njegov zahtjev, dostaviti prekršajni spis na razgledavanje.

Glava dvadesetdruga (XXII.) IZVRŠENJE ODLUKA I OSTALE ODREDBE

1. IZVRŠENJE ODLUKA

Opće odredbe

Članak 151.

(1) Odluke izvršavaju za to nadležna tijela na zahtjev suda ili drugog nadležnog tijela koje je donijelo odluku, osim ako sud sam ne izvršava svoju odluku.

(2) Presude i rješenja izvršavaju se nakon što su postala pravomoćna i izvršna, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

(3) Presuda postaje pravomoćna:

1. danom proteka žalbenog roka ako žalba nije podnesena ili je žalba podnesena nakon isteka tog roka, ili kad žalba nije dopuštena,

2. danom odricanja od prava na žalbu, odustanka od podnesene žalbe ili odbijanja podnesene žalbe.

(4) Presuda je izvršna nakon što je:

1. postala pravomoćna,

2. uručena osuđeniku,

3. protekao rok za njezino dragovoljno izvršenje, ako je to određeno presudom, te

4. utvrđeno da nema zakonskih smetnji za njezino izvršenje.

(5) Rješenje postaje pravomoćno kad se više ne može pobijati žalbom ili kada žalba nije dopuštena.

- (6) Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, rješenja se izvršavaju kad postanu pravomoćna.
- (7) Naredbe se izvršavaju odmah ako tijelo koje je izdalo ne odredi drukčije.
- (8) Ako se pojavi sumnja u dopuštenost izvršenja sudske odluke ili odluke drugog tijela prekršajnog postupka (odluka je proglašena pravomoćnom a za to se nisu ostvarili zakonski uvjeti i dr.) ili u računanje kazne, ili u pravomoćnoj odluci nije odlučeno o uračunavanju uhićenja, zadržavanja ili pritvora, ili prije izdržane kazne, ili ta uračunavanja nisu pravilno obavljena, odlučit će o tome posebnim rješenjem prvostupanjski sudac odnosno voditelj postupka. Žalba protiv tog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje, osim ako sudac odnosno voditelj postupka nije drukčije odredio.
- (9) Ako se pojavi sumnja u tumačenje sudske odluke ili odluke drugog tijela prekršajnog postupka, o tome na način iz stavka 8. ovoga članka odlučuje sud odnosno drugo tijelo prekršajnog postupka koje je donijelo pravomoćnu odluku.

Postupak za izvršenje odluka
Članak 152.

- (1) Sud mjesta prebivališta osuđenika, kojem je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora, rješenjem ga upućuje u ustanovu za izdržavanje kazne zatvora nadležnoj prema posebnom zakonu.
- (2) Kada je pravomoćnu presudu iz stavka 1. ovoga članka donio drugi sud, taj sud će presudu s klauzulom pravomoćnosti dostaviti sudu iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Novčana kazna smatrat će se u cjelini plaćenom ako osuđena osoba plati dvije trećine izrečene novčane kazne u roku određenom odlukom kojom je ta kazna izrečena.
- (4) Ako osuđena fizička osoba nije postupila prema stavku 3. ovoga članka ili nije u roku iz odluke o prekršaju u cijelosti ili djelomično uplatila troškove prekršajnog postupka ili oduzetu imovinsku korist ili osuđena pravna osoba nije u roku određenom odlukom o prekršaju uplatila novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka ili oduzetu imovinsku korist, sud ili drugo tijelo koji su u prvom stupnju donijeli o tome pravomoćnu odluku podnijet će tijelu nadležnom za ovrhu nalog za naplatu na novčanim sredstvima osuđenika sukladno posebnom zakonu.
- (5) Ako tijelo nadležno za ovrhu nije punoljetnom osuđeniku fizičkoj osobi u cjelini ili djelomično naplatilo novčanu kaznu iznad 265,45 eura u roku od dvije godine od primitka naloga iz stavka 4. ovoga članka, odmah će o tome na odgovarajući način obavijestiti podnositelja naloga.
- (6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka, sud iz stavka 1. ovoga članka će rješenjem zamijeniti novčanu kaznu radom za opće dobro prema članku 34. stavku 6. ovoga Zakona i uputiti osuđenika na izvršenje rada za opće dobro. Rješenjem će se odrediti i zamjena neplaćene novčane kazne zatvorom za slučaj da osuđenik ne prihvati rad za opće dobro (članak 152.c ovog Zakona).
- (7) Sud koji nije nadležan za postupanje prema stavku 6. ovoga članka i tijelo državne uprave koje je donijelo odluku o prekršaju dostavit će sudu iz stavka 1. ovoga članka ovjereni prijepis odluke o prekršaju s klauzulom pravomoćnosti i odgovarajućim podatkom u smislu stavka 5. ovoga članka radi postupanja toga suda prema stavku 6. ovoga članka.

(8) Sud koji je donio rješenje o zamjeni novčane kazne radom za opće dobro ili zatvorom nadležan je za njegovo izvršenje i u slučaju kada je osuđenik nakon donošenja rješenja promijenio prebivalište.

(9) Nakon smrti osuđenika ne pokreće se postupak prema ovome članku a ako je osuđenik umro u tijeku postupka rješenjem će sud obustaviti postupak. Ako je postupak pokrenut na prijedlog tijela državne uprave rješenjem će se odbaciti zahtjev.

(10) Ako tijelo nadležno za ovrhu nije od osuđenika fizičke osobe novčanu kaznu do 265,45 eura, pravne osobe, fizičke osobe obrtnika i fizičke osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u cjelini ili djelomično naplatilo novčanu kaznu, troškove postupka ili oduzetu imovinsku korist u roku od dvije godine od primitka naloga iz stavka 4. ovoga članka, odmah će o tome na odgovarajući način obavijestiti podnositelja naloga.

(11) Kada primi obavijest iz stavka 10. ovog članka, tijelo postupka će od Porezne uprave zatražiti da provede ovrhu na drugoj imovini osuđenika, osim kada je to tijelo postupka Carinska uprava.

(12) Ako osuđenik koji nema prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj ne uplati novčanu kaznu u ostavljenom roku iz odluke o prekršaju, sud koji je donio presudu rješenjem će je odmah zamijeniti zatvorom, prema odredbama ovoga Zakona. Kada je odluku o prekršaju donijelo tijelo državne uprave, na prijedlog toga tijela rješenje donosi nadležni općinski sud. Žalba protiv rješenja o zamjeni ne odgađa izvršenje rješenja.

1.a POSTUPAK IZVRŠAVANJA RADA ZA OPĆE DOBRO U PREKRŠAJNOM POSTUPKU

Nadležnost za izvršavanje rada za opće dobro

Članak 152.a

(1) Izvršavanje rada za opće dobro u nadležnosti je općinskog suda prema mjestu prebivališta osuđenika (u daljnjem tekstu: sud izvršenja).

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa sklapa ugovore s ustanovama i drugim pravnim osobama (u daljnjem tekstu: pravne osobe) o postojanju zajedničkog interesa za izvršavanje rada za opće dobro u prekršajnom postupku i o tome vodi evidenciju.

(3) Na temelju ugovora iz stavka 2. ovog članka sud izvršenja naredbom će uputiti osuđenika na rad za opće dobro.

(4) Pravilnik o izvršavanju rada za opće dobro u prekršajnom postupku donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Mjesto i troškovi izvršavanja rada za opće dobro

Članak 152.b

(1) Rad za opće dobro izvršava se na području suda izvršenja.

(2) Osuđeniku ne pripada pravo na naknadu za rad za opće dobro.

(3) Osuđenik do upućivanja na izvršavanje rada za opće dobro ne snosi troškove izvršavanja rada za opće dobro niti plaća pristojbe na podneske, službene radnje i odluke u svezi s

primjenom ovoga Zakona. Troškove svakog dolaska u mjesto izvršavanja rada za opće dobro i svakog povratka u mjesto stanovanja snosi osuđenik.

Upućivanje na rad za opće dobro

Članak 152.c

- (1) Sud izvršenja, nakon pravomoćnosti i izvršnosti rješenja o zamjeni novčane kazne radom za opće dobro, poziva osuđenika radi uručivanja naredbe o upućivanju na izvršavanje rada.
- (2) Prije uručivanja naredbe iz stavka 1. ovog članka, od osuđenika će se uzeti pisana izjava uz njegov potpis da prihvaća rad za opće dobro koja se prilaže uz naredbu.
- (3) Sud izvršenja upućuje osuđenika na izvršavanje rada za opće dobro u jednu od pravnih osoba iz evidencije iz članka 152.a stavka 2. ovog Zakona, s područja svoje nadležnosti.
- (4) Naredba o upućivanju na izvršavanje rada za opće dobro dostavlja se i pravnoj osobi u kojoj će se taj rad izvršavati.
- (5) Sadržaj naredbe iz stavka 1. ovoga članka propisuje se Pravilnikom o izvršavanju rada za opće dobro u prekršajnom postupku.
- (6) Ako osuđenik izjavi da ne prihvaća rad za opće dobro ili se na uredan poziv suda izvršenja ne odazove radi primitka naredbe iz stavka 1. ovog članka, sud izvršenja će odmah izdati naredbu o upućivanju osuđenika na izdržavanje zatvora u nadležnu ustanovu za izvršavanje zatvora prema rješenju iz članka 152. stavka 6. ovog Zakona.

Raspoređivanje i uvjeti rada za opće dobro

Članak 152.d

- (1) Pravna osoba raspoređuje osuđenika na rad u skladu s njegovim psihofizičkim sposobnostima i osobnim prilikama.
- (2) Rad za opće dobro izvršava se na način koji osuđeniku jamči poštivanje ljudskog dostojanstva, temeljnih prava i sloboda te privatnosti.
- (3) Za vrijeme izvršavanja rada za opće dobro ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa osigurat će osuđenika od trajnog invaliditeta i slučaja smrti zbog nezgode na radu.

Odgoda i prekid izvršavanja rada za opće dobro

Članak 152.e

- (1) Izvršavanje rada za opće dobro može biti odgođeno ili prekinuto na molbu osuđenika sudu izvršenja.
- (2) Molba za odgodu izvršavanja rada za opće dobro podnosi se u roku od tri dana od uručivanja naredbe o upućivanju na izvršavanje rada, a ako su razlozi za odgodu nastali nakon proteka toga roka, a izvršavanje rada još nije započeto, u roku ne duljem od četrdeset osam sati po saznanju za njihovo postojanje. Molba za odgodu izvršavanja rada zadržava izvršavanje naredbe o čemu se obavještava pravna osoba ako joj je već dostavljena naredba.
- (3) Molba za prekid izvršavanja rada za opće dobro podnosi se u roku od dvadeset četiri sata od nastupa okolnosti koja je razlog za prekid.

(4) Rješenje o odgodi i prekidu izvršavanja rada za opće dobro donosi sud izvršenja u roku od tri dana od primitka molbe.

(5) Protiv rješenja kojim se odbija molba za odgodu ili prekid izvršavanja rada za opće dobro osuđenik može u roku od tri dana od primitka rješenja podnijeti žalbu Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

(6) Rješenje o odgodi ili prekidu izvršavanja rada za opće dobro dostavlja se pravnoj osobi u kojoj se izvršava rad.

Razlozi i trajanje odgode i prekida izvršavanja rada za opće dobro

Članak 152.f

(1) Razlozi za odgodu i prekid izvršavanja rada za opće dobro jesu:

1) akutno oboljenje, nastanak teškog invaliditeta ili znatno pogoršanje postojeće kronične bolesti osuđenika,

2) smrt člana uže obitelji, teška bolest, teški invaliditet ili obveza izbivanja člana uže obitelji osuđenika čime osuđenik postaje jedini obvezni skrbnik malodobne djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja ili posvojitelja ili posvojenika te druge osobe o kojoj se po nekoj drugoj pravnoj osnovi isključivo skrbi,

3) potreba obavljanja ili dovršenja radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugom nesrećom zbog čijeg bi neobavljanja nastala znatna materijalna šteta, a u užoj obitelji osuđenika nema druge radno sposobne osobe.

(2) Iznimno, sud izvršenja može i u drugim opravdanim slučajevima izvan razloga iz stavka 1. ovoga članka odgoditi ili prekinuti izvršavanje rada za opće dobro.

(3) Uz molbu za odgodu, odnosno prekid izvršavanja rada za opće dobro osuđenik će priložiti ispravu ili drugi dokaz o razlozima za odgodu ili prekid izvršavanja rada.

(4) Izvršavanje rada za opće dobro iz razloga iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može se odgoditi ili prekinuti dok bolest traje; zbog razloga iz točke 2. najdulje do dvadeset dana; zbog razloga iz točke 3. do dovršetka posla, a najdulje do 20 dana; a iz razloga iz stavka 2. ovoga članka najdulje do tri dana.

(5) Odgoda izvršavanja rada za opće dobro ne može trajati ukupno dulje od tri mjeseca.

(6) Prekid izvršavanja rada za opće dobro ne može trajati ukupno dulje od 30 dana.

Obavještanje o izvršavanju rada za opće dobro

Članak 152.g

(1) Pravna osoba obavijestit će sud izvršenja o izvršenom radu za opće dobro ili o zanemarivanju izvršavanja rada.

(2) Zanemarivanje izvršavanja rada je: kašnjenje ili neopravdano izbivanje s rada, dovođenje u stanje smanjene radne sposobnosti, namjerno oštećenje sredstava za rad, nepoštivanje organizacije i načina rada ili bilo koje drugo neprimjereno ponašanje za vrijeme rada.

Preispitivanje izvršavanja rada za opće dobro

Članak 152.h

Sud izvršenja povodom obavijesti pravne osobe o zanemarivanju rada za opće dobro, preispitat će izvršavanje rada te će naredbom odlučiti o nastavku rada kod iste ili druge pravne osobe ili će prekinuti izvršavanje rada i uputiti ga na izdržavanje kazne zatvora, na temelju rješenja iz članka 152. stavka 6. ovog Zakona.

Evidencija izvršavanja rada za opće dobro

Članak 152.i

Pravna osoba vodi evidenciju izvršavanja rada za opće dobro za pojedinog osuđenika prema Pravilniku o izvršavanju rada za opće dobro u prekršajnom postupku.

Uskrata dokumenata

Članak 152.j

(1) Osuđeniku koji u roku iz odluke o prekršaju ne uplati pravomoćno izrečenu novčanu kaznu uskratit će se:

1. izdavanje vozačke dozvole ili produljenje njezine valjanosti,
2. registracija motornog vozila ili produljenje registracije motornog vozila.

(2) Posebnim se zakonom može propisati uskrata i drugih dokumenata i dozvola uz one iz stavka 1. ovoga članka, pri čemu se ne smiju uskratiti potvrde iz evidencija koje se tiču osobnih (statusnih) prava, ili onih koje služe slobodi kretanja, ostvarivanju prava iz rada, mirovinskog i socijalnog osiguranja ili čijim bi se neizdavanjem ugrozilo zdravlje ili sigurnost osoba.

Registar neplaćenih kazni

Članak 152.k

(1) Radi mogućeg postupanja tijela državne uprave prema članku 152.j ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za pravosuđe ustrojiti će Registar izrečenih, a u ostavljenom roku neplaćenih novčanih kazni (u nastavku: Registar).

(2) Kada odluka o prekršaju postane pravomoćna, a osuđena osoba kojoj je kazna izrečena ne uplati istu u roku određenom odlukom o prekršaju, bez odgode će se o tome obavijestiti Registar.

(3) Kada primi obavijesti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, Registar unosi te podatke u jedinstvenu elektroničku bazu izrečenih, a neplaćenih novčanih kazni.

(4) Ako osuđena osoba u međuvremenu uplati novčanu kaznu ili je tijelo nadležno za ovrhu naplati, bez odgode će se o tome obavijestiti Registar.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će provedbeni propis o načinu dostave podataka u Registar, unosa podataka u Registar brisanja podataka iz Registra te pravu pristupa u Registar i uvjete i način korištenja podataka iz Registra.

(6) Uskrata može trajati do plaćanja novčane kazne, njezine prisilne naplate, a najdulje do nastupanja zastare izvršenja.

2. OSTALE ODREDBE

Prekršajna evidencija
Članak 153.

- (1) Prekršajnu evidenciju ustrojava i vodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa prema pravilniku kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Propise o evidenciji izrečenih odgojnih mjera donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.
- (3) Evidencije iz stavka 1. i 2. ovoga članka vode se u elektroničkom obliku.
- (4) Podaci iz prekršajne evidencije su neklasificirani podaci u smislu posebnog zakona i smiju se koristiti samo u službene svrhe, a u odnosu na te podatke ne može se ostvariti pravo na pristup informaciji prema zakonu kojim se određuje to pravo.

Pravna pomoć
Članak 154.

- (1) Sudovi međusobno, a sva državna tijela sudovima i drugim tijelima koja sudjeluju u prekršajnom postupku dužni su pružiti potrebnu pravnu pomoć.
- (2) Sudovi će, u okviru svoje nadležnosti, pružiti pravnu pomoć drugim državnim tijelima.

Smrt okrivljenika i prestanak postojanja okrivljene pravne osobe
Članak 155.

- (1) Ako se prije započinjanja prekršajnog postupka utvrdi da je okrivljenik umro odnosno okrivljena pravna osoba prestala postojati (članak 59. stavak 2. prva rečenica), rješenjem će se odbaciti optužni prijedlog, a ako se činjenica smrti ili prestanak postojanja pravne osobe utvrdi nakon započinjanja postupka, rješenjem će se obustaviti prekršajni postupak.
- (2) Ako se postupak može provesti protiv pravnog sljednika pravne osobe, neće se donositi rješenje iz stavka 1. ovoga članka, već će se zastati s postupanjem i postupak nastaviti nakon što ovlaštenu tužitelj na odgovarajući način izmijeni optužni prijedlog. Ako je već doneseno rješenje iz stavka 1. ovoga članka, nakon što tužitelj izmijeni optužni prijedlog, to će se rješenje staviti izvan snage i nastaviti postupak.
- (3) Ako se nakon izdavanja prekršajnog naloga, a prije njegove pravomoćnosti ili stavljanja izvan snage, utvrdi da je okrivljenik umro odnosno okrivljena pravna osoba prestala postojati, rješenjem će se prekršajni nalog staviti izvan snage.
- (4) Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka donosi sud kod kojeg se nalazi spis u času utvrđenja smrti okrivljenika odnosno prestanka postojanja pravne osobe.

Imunitet
Članak 156.

- (1) Nitko tko u Republici Hrvatskoj počini prekršaj ne uživa imunitet od prekršajnog progona, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.
- (2) Za osobe koje po međunarodnom pravu u Republici Hrvatskoj uživaju imunitet od prekršajnog progona, primjenjuju se o tome pravila međunarodnog prava.
- (3) U sumnji jesu li u pitanju osobe koje uživaju pravo imuniteta po pravilima međunarodnog prava sud će se obratiti za objašnjenje ministarstvu nadležnom za poslove vanjskih poslova.

Pokretanje i započinjanje prekršajnog postupka
Članak 157.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, prekršajni se postupak pokreće:

1. izdavanjem prekršajnog naloga,
2. podnošenjem optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja.

(2) Prekršajni postupak započinje:

1. otvaranjem glavne rasprave,
2. u postupku bez glavne rasprave, ispitivanjem okrivljenika ili izvođenjem drugog dokaza.

(3) Ako tijelo prekršajnog postupka vodi prekršajni postupak po službenoj dužnosti, postupak se pokreće donošenjem rješenja o provođenju prekršajnog postupka.

(4) Rješenje o pokretanju prekršajnog postupka dostavlja se okrivljeniku s pozivom za raspravu ili ispitivanje a protiv njega nije dopuštena žalba.

(5) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka sadrži podatke o okrivljeniku te kratak činjenični i zakonski opis prekršaja. Ako je to potrebno zbog činjenica koje su se utvrdile u postupku, tijelo prekršajnog postupka će izmijeniti ili proširiti rješenje na novi prekršaj ili u pogledu činjeničnog i zakonskog opisa prekršaja radi kojeg se već vodi postupak.

Glava dvadesettreća (XXIII.) TIJEK POSTUPKA DO DONOŠENJA PRESUDE

1. IZVIDI I HITNO IZVOĐENJE DOKAZA

Izvidi prekršaja i prikupljanje dokaza u provođenju nadzora

Članak 158.

(1) Ovlaštene osobe tijela državne uprave kada postupaju u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora ili ako postoje osnove sumnje da je počinjen prekršaj, dužne su poduzeti potrebne mjere da se:

1. utvrdi je li počinjen prekršaj i tko je počinitelj,
2. počinitelj ili sudionik ne sakrije ili pobjegne,
3. otkriju i osiguraju tragovi prekršaja i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica,
4. prikupe sve obavijesti koje bi mogle biti od koristi za uspješno vođenje prekršajnog postupka.

(2) Tijela državne uprave mogu tražiti obavijesti od građana te poduzimati druge mjere sukladno propisima kojima je uređeno njihovo djelovanje, osim ako te mjere nisu u suprotnosti s ovim Zakonom. Ako postoji opasnost od narušavanja javnog reda ili opasnost po sigurnost osoba i imovine, tijela državne uprave mogu tražiti pomoć policije u obavljanju radnji iz stavka

1. ovoga članka.

(3) Policija radi ispunjenja zadaće iz stavka 1. ovoga članka može:

1. tražiti potrebne obavijesti od građana,
2. obaviti potreban pregled prijevoznih sredstava, osoba i prtljage,
3. u najkraćem potrebnom vremenu a najdulje šest sati nadzirati i ograničiti kretanje određenih osoba na određenom prostoru,
4. poduzeti druge mjere za otkrivanje osoba i stvari (promatranje, pratnja, blokada, racija, zasjeda, klopka, i dr.),
5. poduzeti potrebne mjere u vezi s utvrđivanjem istovjetnosti osoba i predmeta,
6. u nazočnosti odgovorne osobe obaviti pregled određenih objekata i prostorija državnih tijela, pravnih osoba te drugih poslovnih prostora i ostvariti uvid u određenu njihovu dokumentaciju i podatke,
7. poduzeti i druge potrebne mjere i radnje.

(4) O činjenicama i okolnostima koje su utvrđene prilikom poduzimanja pojedinih radnji iz

stavka 1. – 3. ovoga članka, a od interesa su za prekršajni postupak, sastavit će se službena bilješka, ako ovim Zakonom ili posebnim propisom nije određeno da se sastavlja zapisnik.

(5) Ako je ovlaštena službena osoba tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora neposredno opažala radnju počinjenja prekršaja ili to neposredno utvrdila odgovarajućim tehničkim uređajima i o tome sačinila službenu bilješku ili tehničku snimku, službena bilješka i tehnička snimka dokazi su u prekršajnom postupku. Kao dokaz u prekršajnom postupku mogu se koristiti i zapisnici koje su tijela nadzora sačinila obavljajući nadzor prema posebnim propisima, ako su ti zapisnici sačinjeni prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku ili posebnim propisima kojima se uređuje nadzor.

(6) Prikupljajući obavijesti ovlaštena osoba tijela državne uprave, kada postupa u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora, mogu osobu ispitati u svojstvu osumnjičenika, sukladno odredbama ovoga Zakona o ispitivanju okrivljenika u prekršajnom postupku. Pri tome ga moraju upozoriti da ima pravo uzeti branitelja koji može biti nazočan njegovu ispitivanju. Ako okrivljenik odmah ne uzme branitelja ili ako ne odluči iskazivati bez branitelja, tijela državne uprave će zastati s ispitivanjem do 2 sata da bi osumnjičenik mogao uzeti si branitelja kojeg sam odabere ili s liste dežurnih odvjetnika.

(7) Ovlaštena osoba tijela državne uprave kada postupa u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora može ispitati i osobe u svojstvu svjedoka sukladno odredbama ovoga Zakona o ispitivanju svjedoka u prekršajnom postupku.

(8) Zapisnici o ispitivanju osumnjičenika i svjedoka iz stavka 6. i 7. ovoga članka mogu se koristiti kao dokazi u prekršajnom postupku.

Hitno izvođenje dokaza

Članak 159.

(1) Ovlaštene osobe tijela državne uprave kada postupaju u okviru svoje nadležnosti nadzora ako postoje osnove sumnje da je počinjen prekršaj mogu od suda zatražiti da i prije pokretanja prekršajnog postupka prema odredbama ovoga Zakona naredi:

1. pretragu stana i drugih prostora, prijevoznih sredstava, prtljage i osoba,
2. privremeno oduzme predmete,
3. privremeno obustavi izvršenje financijske transakcije,
4. prepoznavanje,
5. očevid,
6. potrebna vještačenja.

(2) Ako postoji opasnost od odgode, nadležna tijela državne uprave mogu sama odrediti izvođenje radnji iz stavka 1. ovoga članka, osim pretrage stana i prepoznavanja. O poduzetim radnjama sastavljaju zapisnik a za oduzete predmete izdaju i potvrdu, koji se prilažu uz optužni prijedlog.

(3) Sud izvršenje radnji iz stavka 1. ovoga članka može povjeriti tijelima državne uprave.

(4) Zapisnici o radnjama iz stavka 1. i 2. ovoga članka dokaz su u prekršajnom postupku.

(5) Radnje iz stavka 1. ovoga članka provode se smislenom primjenom odredbi Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na te radnje i njihovo poduzimanje prije započinjanja kaznenog postupka, osim ako je odredbom ovoga članka nešto drukčije određeno.

(6) Osoba koja ometa provođenje radnji iz stavka 1. ovoga članka ili ne preda predmet koji se traži prilikom pretrage, može se kazniti novčanom kaznom do 660,00 eura.

(7) Ako je kod izvođenja radnji iz stavka 1. i 2. ovoga članka potrebna primjena prinude ili se očekuje fizički otpor provođenju radnji, a radnju provodi tijelo državne uprave različito od policije, policija će tome tijelu državne uprave pružiti pomoć pri njezinom provođenju.

2. POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA I PRIPREME ZA GLAVNU RASPRAVU

Sadržaj optužnog prijedloga
Članak 160.

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, prekršajni se postupak može voditi samo na temelju podnesenog optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja.

(2) Optužni prijedlog sadrži:

1. Podatke o tužitelju i to: naziv državnog tijela ili pravne osobe, odnosno ime i prezime tužitelja fizičke osobe te adresu tužitelja,

2. za počinitelja prekršaja fizičku osobu ime i prezime s osobnim podacima (članak 171. stavak 1.), je li u zadržavanju i točno od kada a ako je pušten na slobodu u kojem vremenu je bio lišen slobode, primjenjuje li se koja od mjera opreza i od kada,

3. za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću osim podataka iz stavka 2. točke 2. ovoga članka još točan naziv obrta ili djelatnosti, sjedište i mjesto upisa obrta ili druge samostalne djelatnosti,

4. za počinitelja prekršaja pravnu osobu i druge subjekte izjednačene s pravnim osobama njezin točan naziv, sjedište i osobni identifikacijski broj, ime i prezime njezina predstavnika, vrijeme rođenja i adresu stanovanja, državljanstvo, državu izdavanja putovnice i broj putovnice ukoliko je stranac te primjenjuje li se koja od mjera opreza i od kada,

5. činjenični opis radnje prekršaja iz koje proistječe zakonsko obilježje prekršaja,

6. vrijeme i mjesto počinjenja prekršaja, sredstvo kojim je počinjen prekršaj te i ostale bitne okolnosti za točno određenje prekršaja,

7. zakonski naziv prekršaja i propis kojim je određen,

8. prijedlog o dokazima koje treba provesti na glavnoj raspravi, naznaku imena svjedoka i drugih čije se ispitivanje predlaže, spisa koje treba pročitati i predmeta koji služe za utvrđivanje činjenica, s kratkim obrazloženjem optužnog prijedloga. Tužitelj u optužnom prijedlogu može predložiti vrstu, visinu i trajanje sankcije. Takav prijedlog ne obvezuje sud,

9. pisanu obavijest iz članka 109.a stavka 1. i 2. ovoga Zakona potpisanu od strane počinitelja ili kopiju te obavijesti uz dokaz o dostavi ili potvrdu o obavljenoj dostavi kad je ta obavijest dostavljena sukladno članku 145. ili 148. ovoga Zakona,

10. podatak ovlaštenog tužitelja je li protiv počinitelja podnesena i kaznena prijava u vezi s istim događajem.

(3) Jednim optužnim prijedlogom može se obuhvatiti više prekršaja ili više okrivljenika samo ako se prema odredbama članka 99. ovoga Zakona može provesti jedinstven postupak i donijeti jedna odluka o prekršaju.

(4) Optužni se prijedlog dostavlja nadležnom sudu u onoliko primjeraka koliko ima okrivljenika i jedan primjerak za sud.

Ispitivanje optužnog prijedloga
Članak 161.

(1) Sudac kojemu je predmet dodijeljen u rad, po najprije će ispitati je li nadležan i ako ustanovi da nije, rješenjem će se oglasiti nenadležnim i po pravomoćnosti rješenja predmet ustupiti nadležnom sudu.

(2) Ako se nije oglasio nenadležnim, sud će ispitati je li optužni prijedlog sastavljen sukladno članku 160. ovoga Zakona i postoje li okolnosti zbog kojih nije moguće voditi prekršajni

postupak.

(3) Ako u optužnom prijedlogu nedostaje koji od podataka iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona jer ih tužitelj nije mogao pribaviti a podaci koji nedostaju nisu takvi da bez njih ne može započeti postupak, postupak će se nastaviti, a tužitelj ili sud po službenoj dužnosti pribaviti će nedostajuće podatke tijekom postupka.

(4) Ako u optužnom prijedlogu nedostaju podaci iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona bez kojih nije moguće voditi postupak ili su podaci pogrešni, sud će pozvati tužitelja da nadopuni ili ispravi optužni prijedlog u roku od 8 dana. Ako tužitelj to ne učini, sud će rješenjem odbaciti optužni prijedlog. Ako uz optužni prijedlog nije priložena pisana obavijest iz članka 109.a ovoga Zakona potpisana od strane počinitelja ili kopija te obavijesti uz dokaz o dostavi ili potvrdu o obavljenoj dostavi ako je ta obavijest dostavljena sukladno članku 145. ili 148. ovoga Zakona, pozvat će se tužitelj da je u određenom roku pribavi, i sastavljenju prema članku 109. a stavku 1. i 2. ovoga Zakona, dostavi. Ako tako ne postupi u ostavljenom roku, odbacit će se rješenjem optužni prijedlog.

(5) Ispitujući optužni prijedlog, sud će donijeti presudu kojom se optužba odbija ako:

1. podnositelj optužnog prijedloga nije ovlašten tužitelj,
2. postoje okolnosti koje isključuju prekršajni progon,
3. je tužitelj odustao od optužnog prijedloga.

(6) Ako sud, ispitujući optužni prijedlog nađe da djelo koje se okrivljeniku stavlja na teret nije prekršaj, odmah će donijeti presudu kojom se okrivljenik oslobađa optužbe.

(7) Ako sud smatra da za to postoje uvjeti predviđeni ovim zakonom, odmah će izdati prekršajni nalog.

Pripreme za glavnu raspravu

Članak 162.

(1) Ako nije donio ni jednu od odluka iz članka 161. ovoga Zakona, sud će naredbom odrediti vrijeme i mjesto održavanja glavne rasprave te na glavnu raspravu pozvati osobe čija je nazočnost potrebna.

(2) Na glavnu raspravu će se pozvati:

1. tužitelj i njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik,
2. okrivljenik i njegov branitelj,
3. oštećenik i njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik,
4. svjedoci i vještaci za koje sud smatra da ih je potrebno pozvati
5. druge osobe čija je nazočnost na raspravi potrebna.

Pozivanje

Članak 163.

Pozivanje dostavom pisanog poziva obavlja se na adresu osobe koja se poziva, sukladno odredbama članka 145. stavka 6. točke 1.do 5. ovoga Zakona.

Pozivanje na glavnu raspravu

Članak 164.

(1) Poziv okrivljeniku za glavnu raspravu odnosno ispitivanje ima sadržaj sukladno odredbi članka 128. ovoga Zakona. Ako nazočnost okrivljenika nije nužna, sud će okrivljeniku u pozivu naznačiti da svoju obranu može iznijeti pisanim podneskom.

(2) Između dostave poziva okrivljeniku i dana zakazane glavne rasprave odnosno ispitivanja mora se okrivljeniku ostaviti vrijeme od najmanje tri dana radi pripreme obrane, a na njegov

zahtjev se može i skratiti to vrijeme.

(3) Tužitelj se poziva pisanim pozivom tako što će se navesti naziv suda, ime i prezime, odnosno naziv tužitelja, vrijeme i mjesto dolaska, prekršajni predmet u svezi kojeg se poziva, te službeni pečat suda i potpis suca.

(4) Sudionici u postupku (članak 108. stavak 2. točke 1. do 4.), svjedoci, vještaci i tumači pozivaju se pisanim pozivom tako što će se navesti njihovo ime i prezime, naziv suda, vrijeme i mjesto dolaska, u kojem svojstvu se poziva, prekršajni predmet u svezi kojeg se poziva te službeni pečat suda i potpis suca, a svjedoka, vještaka i tumača upozorit će se ako se ne odazove pozivu i ne opravda svoj nedolazak može se naložiti njegovo dovođenje.

3. GLAVNA RASPRAVA

Opće odredbe

Članak 165.

(1) Glavna rasprava počinje njezinim otvaranjem u vrijeme i na mjestu gdje je zakazana. Prije otvaranja glavne rasprave sud provjerava jesu li se stekli uvjeti za njezino održavanje. Sud nakon otvaranja rasprave objavljuje predmet postupka.

(2) Glavna je rasprava javna, ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.

(3) Dužnost je suca da se brine o svestranom raspravljanju o predmetu, da sprječava svako odugovlačenje postupka i brine o održavanju reda u sudnici i dostojanstvu suda.

(4) Sudac upravlja glavnom raspravom, ispituje okrivljenika, svjedoke, vještake, daje riječ strankama i sudionicima u postupku.

(5) Na glavnoj raspravi se prvo ispituje okrivljenik a potom izvode dokazi redom koji određuje sudac. Ako ima više okrivljenika ispituju se odvojeno, jedan po jedan.

(6) U sudnici se ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja tehničkim uređajima. Iznimno, predsjednik suda rješenjem može dopustiti fotografsko, a predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, televizijsko i drugo snimanje na pojedinoj glavnoj raspravi. Stranke i oštećenik mogu za svoje potrebe zvučno snimati tijek rasprave, osim ako je s rasprave isključena javnost ili ako time ometaju tijek postupka.

(7) Ako je snimanje dopušteno sukladno stavku 6. ovoga članka, sudac na glavnoj raspravi može iz opravdanih razloga odlučiti rješenjem da se pojedini dijelovi glavne rasprave ne snimaju.

(8) Protiv rješenja iz stavka 6. i 7. ovoga članka kojim se odbija ili dopušta snimanje nije dopuštena žalba.

(9) Stranke i sudionici u postupku (članak 108. stavak 1. i 2.) imaju pravo na glavnoj raspravi predlagati izvođenje dokaza, davati druge prijedloge i izjave i očitovanja o izvedenim dokazima, te uz dopuštenje suca postavljati pitanja drugima u postupku. Sudac rješenjem na zapisniku s kratkim obrazloženjem odlučuje o dokaznim prijedlozima stranaka i sudionika u postupku. Protiv rješenja nije dopuštena posebna žalba.

Stegovno kažnjavanje

Članak 166.

(1) Ako su postupci branitelja, oponomoćenika ili zakonskog zastupnika, koje poduzimaju tijekom vođenja postupka, očito upravljani na odugovlačenje postupka, sud ih može rješenjem kazniti novčanom kaznom do 660,00 eura.

(2) Ako okrivljenik, branitelj, oštećenik, zakonski zastupnik, opunomoćenik, svjedok, vještak, tumač ili druga osoba nazočna zasjedanju ometa red ili se ne pokorava nalogima suca za

održavanje reda, sudac će je opomenuti a ako i dalje nastavi ometati red može je novčano kazniti do 660,00 eura. Ako je djelo ometanja reda ili neposluha teške naravi, počinitelj će se kazniti i bez opomene. Za ponovljeno djelo, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom do 1320,00 eura. (3) O kažnjavanju odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika sud će izvjesiti Hrvatsku odvjetničku komoru.

Pretpostavke za održavanje glavne rasprave Članak 167.

- (1) Ako sudac prije otvaranja glavne rasprave ustanovi da je tužitelj odustao od optužnog prijedloga, presudom će odbiti optužbu.
- (2) Prije otvaranja rasprave sudac provjerava jesu li došle sve pozvane osobe i jesu li se ostvarili drugi uvjeti za održavanje rasprave.
- (3) Ako na glavnu raspravu nisu došle uredno pozvane stranke i drugi uredno pozvani sudionici u postupku, glavna se rasprava može održati i donijeti presuda. Glavna se rasprava može održati bez nazočnosti okrivljenika ako njegovo ispitivanje nije potrebno i ako to nije od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.
- (4) Ako druge pozvane osobe nisu došle na glavnu raspravu, ona će se održati i bez njihove nazočnosti, a ako je njihova nazočnost nužna, rasprava će se odložiti i sud će ih nanovo pozvati ili, kada za to postoje uvjeti, narediti njihovo dovođenje.
- (5) Ako tužitelj nije uredno pozvan, glavna rasprava se može iznimno održati i bez njegove nazočnosti samo ako to nije na štetu njegova pravnog interesa i ne ugrožava pravilno utvrđivanje činjenica u postupku.
- (6) Ako postoje uvjeti za održavanje glavne rasprave bez nazočnosti pojedinih osoba, pročitat će se ranije iznesena ili pisano podnesena obrana okrivljenika, iskazi svjedoka i pribavljeni nalaz i mišljenje vještaka.
- (7) Ako se nisu ostvarili uvjeti za održavanje glavne rasprave, sudac može izvan rasprave ispitati svjedoke i vještake koji su se odazvali pozivu za raspravu. Zapisnik o njihovu ispitivanju pročitat će se na raspravi u kasnijem dokaznom postupku.
- (8) Ako bi se prema stanju dokaza u spisu predmeta trebala donijeti presuda kojom se optužba odbija, glavna će se rasprava održati bez obzira na nazočnost stranaka i drugih pozvanih osoba i jesu li se stekli zakonski uvjeti za održavanje rasprave.

Odgoda i prekid glavne rasprave Članak 168.

- (1) Rješenjem se glavna rasprava koja nije započela može odgoditi, a ako je započela prekinut će se i zakazati njezin nastavak:
 1. ako se okrivljenik nije odazvao na raspravu a sud ocjenjuje nužnim njegovo ispitivanje prije presuđenja, a nije ga bilo moguće odmah dovesti,
 2. ako nije nazočna koja druga osoba bez koje se po zakonu ne može održati glavna rasprava ili ako bez nazočnosti neke od pozvanih osoba ne bi bilo svrsishodno održati raspravu pa ih je zato potrebno ponovo pozvati,
 3. ako okrivljenik ili njegov branitelj nisu uredno pozvani na raspravu,
 4. ako treba izvesti nove dokaze ili postoje druge smetnje za završetak rasprave.
- (2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, sud će narediti da se okrivljenik, svjedok i vještak koji su bili uredno pozvani dovedu na sljedeću raspravu. Ako te osobe u međuvremenu opravdaju svoj nedolazak na raspravu i obećaju da će doći na sljedeću, sud će povući nalog o dovođenju, osim ako iz okolnosti ne proizlazi da te osobe izbjegavaju dolazak na glavnu

raspravu.

(3) Sudac može prekinuti glavnu raspravu radi odmora, protoka radnog vremena, radi pribavljanja određenih dokaza ili iz drugih opravdanih razloga. Sud će voditi brigu o tome da prekid traje što kraće.

(4) Protiv rješenja o odgodi i prekidu glavne rasprave nije dopuštena žalba.

Zapisnik o glavnoj raspravi

Članak 169.

(1) O radu na glavnoj raspravi mora se voditi zapisnik u koji se unosi u bitnom cijeli tijekom glavne rasprave.

(2) Zapisnik se završava zaključenjem zasjedanja i potpisuju ga sudac i zapisničar i okrivljenik ako je nazočan. Ako okrivljenik odbije potpisati zapisnik, to će se u zapisniku naznačiti.

(3) Stranke i sudionici u postupku imaju pravo pregledati završeni zapisnik i njegove priloge, dati primjedbe u svezi sa sadržajem i tražiti ispravak zapisnika.

(4) Ispravak pogrešno upisanih imena, brojeva i drugih očitih pogrešaka u pisanju može narediti sudac na prijedlog stranaka ili ispitanе osobe ili po službenoj dužnosti.

(5) Primjedbe i prijedlozi stranaka u svezi sa zapisnikom te ispravci i dopune obavljени u zapisniku moraju se zabilježiti u nastavku završenog zapisnika. U nastavku zapisnika zabilježit će se i razlozi zbog kojih pojedini prijedlozi i primjedbe nisu prihvaćeni. Sudac i zapisničar potpisuju i nastavak zapisnika.

(6) U uvodu zapisnika naznačiti će se sud pred kojim se održava glavna rasprava, mjesto i vrijeme održavanja rasprave, ime i prezime suca i zapisničara, tužitelja odnosno njegova zastupnika, okrivljenika i branitelja, oštećenika i njegova zakonskog zastupnika ili opunomoćenika, tumača, prekršaj koji je predmet raspravljanja te je li glavna rasprava javna ili je javnost isključena.

(7) Zapisnik mora osobito sadržavati podatke o tome koji je optužni prijedlog na glavnoj raspravi pročitан ili usmeno izložen, je li tijekom rasprave optužni prijedlog izmijenjen ili proširen, kakve su prijedloge podnijele stranke i kakve je odluke donosio sudac, koji su dokazi izvedeni, jesu li pročitani kakvi zapisnici i drugi podnesci, jesu li reproducirane zvučne ili druge snimke i kakve su primjedbe dale stranke u svezi s pročitanim zapisnicima, podnescima ili reproduciranim snimkama. Ako je s glavne rasprave isključena javnost, u zapisniku će se naznačiti da je sudac upozorio nazočne na posljedice ako neovlašteno otkriju ono što su na toj glavnoj raspravi saznali kao tajnu.

(8) Ako je na glavnoj raspravi doneseno rješenje o zadržavanju, mjeri opreza ili jamstvu, to će se rješenje unijeti u zapisnik. Ako je na kakvo rješenje doneseno tijekom glavne rasprave dopuštena posebna žalba, takvo će se rješenje izraditi i zasebno, osim ako su se stranke odrekle prava na žalbu.

(9) U zapisnik o glavnoj raspravi unosi se potpuna izreka presude, uz naznaku je li javno objavljena. Izreka presude u zapisniku o glavnoj raspravi je izvornik presude.

Početak glavne rasprave

Članak 170.

(1) Glavna rasprava počinje njezinim otvaranjem, nakon čega se čita ili izlaže optužni prijedlog.

(2) Optužni prijedlog čita ili usmeno izlaže sudac, a ako je na raspravi nazočan tužitelj odnosno njegov zastupnik može to i on učiniti.

Ispitivanje okrivljenika

Članak 171.

- (1) Kad se okrivljenik prvi put ispituje, pitat će se za ime i prezime, nadimak ako ga ima, ime i prezime roditelja, djevojačko obiteljsko ime majke, gdje je rođen, gdje stanuje, dan, mjesec i godinu rođenja, čiji je državljanin, koji mu je osobni identifikacijski broj, zanimanje, kakve su mu obiteljske prilike, zna li pisati, kakve je škole završio, je li odlikovan, kakva je imovna stanja, je li kad i zašto prekršajno ili kazneno osuđivan, je li i kad izrečenu kaznu izdržao, vodi li se protiv njega postupak za koji drugi prekršaj ili kazneno djelo, a ako je maloljetan i tko mu je zakonski zastupnik. Okrivljenik će se pitati i za druge osobne podatke ako je to od važnosti za postupak. Okrivljenik će se poučiti da je dužan odazvati se pozivu i odmah priopćiti svaku promjenu adrese ili namjeru da promijeni boravište, a upozorit će se i na posljedice ako prema tome ne postupi.
- (2) Kad se prvi put ispituje okrivljenik će se upozoriti da nije dužan iznijeti svoju obranu niti odgovarati na pitanja, što će se unijeti u zapisnik.
- (3) Okrivljenik se ispituje usmeno. Pri ispitivanju okrivljeniku se može dopustiti da se služi svojim bilješkama.
- (4) Pri ispitivanju treba okrivljeniku omogućiti da se u neometanom izlaganju očituje o svim okolnostima koje ga terete i da iznese sve činjenice koje mu služe za obranu.
- (5) Kad okrivljenik završi iskaz, postaviti će mu se pitanja ako je potrebno da se popune praznine ili otklone proturječnosti i nejasnoće u njegovu izlaganju.
- (6) Ispitivanje treba obavljati tako da se u potpunosti poštuje osoba okrivljenika.
- (7) Prema okrivljeniku se ne smije upotrijebiti sila, prijetnja ili druga slična sredstva da bi se došlo do njegove izjave ili priznanja.
- (8) Ako je postupljeno suprotno odredbama stavka 2. i 7. ovoga članka, iskaz okrivljenika ne može se upotrijebiti kao dokaz u prekršajnom postupku.
- (9) Ako okrivljenik ne boravi i nema prebivalište na području suda koji vodi prekršajni postupak, može ga se ispitati zamolbenim putem pred sudom gdje boravi ili ima prebivalište.

Članak 171.a

- (1) Kada se okrivljenik prvi puta ispituje, prije uzimanja njegove obrane, tražit će se od njega da se očituje o optužnom prijedlogu i krivnji za prekršaj za koji se tereti.
- (2) Ako se okrivljenik očitovao krivim u odnosu na sve točke optužnog prijedloga, okolnosno će se ispitati na sve točke optužnog prijedloga.
- (3) Ako sud okrivljenikovo priznanje ocijeni sukladnim dokazima u spisu, u nastavku dokaznog postupka izvest će samo dokaze koji se odnose na odluku o prekršajnopравnim sankcijama i drugim mjerama.

Okrivljenikovo pravo na branitelja

Članak 172.

- (1) Okrivljenik može imati branitelja tijekom cijelog prekršajnog postupka, a i prije njegova pokretanja, kad je to ovim Zakonom propisano (članak 158. stavak 6.).
- (2) Kada se okrivljenik prvi put ispituje zbog prekršaja za koji je alternativno propisana kazna zatvora ili kada je u smislu članka 134. ovoga Zakona uhićen i doveden pred sud, sudac ga je dužan upozoriti o pravu na branitelja. Ako se okrivljenik očituje da želi branitelja, zastat će se s ispitivanjem najviše do dva sata u kojem vremenu će se na odgovarajući način omogućiti

okrivljeniku da si uzme branitelja ili da ga izabere s liste dežurnih odvjetnika. Ako u tom vremenu okrivljenik ne uzme branitelja ili branitelj kojeg je uzeo ili izabrao u tom vremenu ne dođe, sud može ispitati okrivljenika i bez nazočnosti branitelja. Očitovanje okrivljenika o branitelju unijeti će se u zapisnik.

(3) Ako sudac ustanovi da je okrivljenik nijem ili gluh dužan je, bez obzira u kojoj je fazi postupak, u svemu postupiti prema stavku 2. ovoga članka. Ako okrivljenik ne uzme si sam branitelja, na zahtjev suca predsjednik suda postaviti će mu branitelja po službenoj dužnosti u daljnjem tijeku do pravomoćnog dovršetka postupka. Žalba protiv rješenja o postavljanju branitelja po službenoj dužnosti ne odgađa izvršenje rješenja. U svakom slučaju, tijekom ispitivanja okrivljenika a i drugih radnji u postupku u kojima sudjeluje gluhi ili nijemi okrivljenik, mora biti nazočan tumač.

(4) Ako je postupljeno protivno stavku 2. i 3. ovoga članka, na iskazu okrivljenika ne može se utemeljiti osuđujuća presuda.

Ispitivanje svjedoka i vještaka

Članak 173.

(1) Pri ispitivanju svjedoka i vještaka u prekršajnom postupku primjenjivat će se smisleno odredbe koje važe u Zakonu o kaznenom postupku za ispitivanje svjedoka i vještaka, osim ako ovim Zakonom nije što drukčije određeno (članak 166. stavak 2., članak 167. stavak 7. i članak 168. stavak 2.).

(2) Svjedoka i vještaka koji ne boravi i nema prebivalište na području suda koji vodi postupak može se i zamolbenim putem ispitati pred sudom gdje svjedok ili vještak boravi ili ima prebivalište.

Pretraga, privremeno oduzimanje predmeta, prepoznavanje, očevid i vještačenja

Članak 174.

Pri obavljanju pretrage stana i drugih prostora, prijevoznih sredstava, prtljage i osoba, privremenom oduzimanju predmeta, obustavi izvršenja financijske transakcije, prepoznavanju, očevidu i određivanju vještačenja u prekršajnom postupku pa i prije njegova pokretanja (članak 159.) primjenjivat će se, primjereno prekršajnom postupku, smisleno odredbe koje o tome važe u Zakonu o kaznenom postupku.

Isprave i tehničke snimke

Članak 175.

Zapisnici o pretrazi, privremenom oduzimanju predmeta, prepoznavanju, očevidu, vještačenju, isprave, knjige, spisi i druga pismena kao i tehničke snimke koje služe za utvrđivanje činjenica pročitati će se ili pregledati na glavnoj raspravi.

Izmjena, proširenje i podnošenje novog optužnog prijedloga

Članak 176.

(1) Ako u tijeku glavne rasprave izvedeni dokazi pokazuju drukčije činjenično stanje nego je izloženo u optužnom prijedlogu, nazočni tužitelj može do završetka dokaznog postupka usmeno izmijeniti (promijeniti, suziti ili proširiti) ili podnijeti novi optužni prijedlog. Novi ili izmijenjeni optužni prijedlog može se odnositi samo na događaj koji je predmet optužbe, odnosno na s njim usko povezani događaj. Ako je riječ o manjoj izmjeni u činjeničnom opisu djela ili njegovoj drukčijoj pravnoj kvalifikaciji, izmjena optužnog prijedloga može se učiniti usmeno na zapisnik.

- (2) Sud može dopustiti prekid glavne rasprave radi pripremanja izmijenjenog ili novog optužnog prijedloga i za to odredit će rok koji ne može biti dulji od osam dana. Tako izmijenjeni optužni prijedlog dostavit će se okrivljeniku. Ako tužitelj ne izmijeni optužni prijedlog ili ne podnese novi u zadanom roku, postupak će se nastaviti prema postojećem optužnom prijedlogu.
- (3) Okrivljeniku će se u svakom slučaju pružiti mogućnost usmenog ili pisanog očitovanja o izmijenjenom ili novom optužnom prijedlogu.

Završetak dokaznog postupka
Članak 177.

Nakon što stranke i sudionici u postupku (članak 108. stavak 1. i 2.), nazočni na glavnoj raspravi iscrpe dokazne prijedloge ili sudac odbije prijedloge za daljnjim izvođenjem dokaza i ustanovi da nema potrebe za izvođenjem još nekih dokaza, objavit će da je dokazni postupak završen.

Završni govor stranaka i završetak glavne rasprave
Članak 178.

- (1) Nakon završenog dokaznog postupka sudac daje riječ strankama, oštećeniku i branitelju ako su nazočni na raspravi. Prvi govori tužitelj, zatim oštećenik, branitelj i potom okrivljenik. Sud može dopustiti da se tužitelj i oštećenik osvrnu na završni govor okrivljenika i/ili njegova branitelja, ali nakon toga mora omogućiti odgovor okrivljenika i/ili njegova branitelja.
- (2) Ako sudac nakon završnih govora iz stavka 1. ovoga članka ne utvrdi da treba izvesti još neke dokaze objavit će da je glavna rasprava završena i povući se radi donošenja presude.

Glava dvadesetčetvrta (XXIV.) PRESUDA

Donošenje i objava presude
Članak 179.

- (1) Ako sudac utvrdi da ne treba nastaviti glavnu raspravu radi dopune postupka ili razjašnjenja pojedinih pitanja, odmah će donijeti presudu, koju će priopćiti nazočnim strankama i sudionicima u postupku. Ako u složenijim predmetima sud ne može nakon završetka glavne rasprave istog dana donijeti presudu, odgodit će njezino donošenje i objavu za tri dana. O mjestu i vremenu priopćavanja presude izvijestit će se nazočne stranke i sudionici. U svakom slučaju, izreka presude unosi se u zapisnik o glavnoj raspravi i izvornik je presude. Ako je doneseno i rješenje o zadržavanju i ono se unosi o zapisnik o glavnoj raspravi.
- (2) Presuda se donosi i javno objavljuje u ime Republike Hrvatske.
- (3) Presuda se može odnositi samo na osobu protiv koje je podnesen optužni prijedlog i proveden postupak i samo na djelo iz podnesenog ili na raspravi izmijenjenog ili proširenog optužnog prijedloga.
- (4) Sud nije vezan za prijedlog tužitelja o pravnoj ocjeni djela.
- (5) Sud temelji presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnoj raspravi, savjesno cijeneći svaki dokaz pojedinačno i u svezi s ostalim dokazima te će na temelju takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.
- (6) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, ovjerovljeni prijepis presude s obrazloženjem dostavlja se strankama i drugim osobama koje imaju pravo žalbe.
- (7) Svatko tko, sukladno ovom Zakonu, ima pravo žalbe protiv presude može se odreći toga prava nakon što mu je usmeno priopćena odnosno dostavljena presuda protiv koje ima pravo na žalbu, a može i odustati od već podnesene žalbe. Okrivljenik može odustati od podnesene

žalbe koju je u njegovu korist podnijela za to ovlaštena osoba (članak 192. stavak 2.). Ako se okrivljenik odrekao prava na žalbu, žalbu ne mogu podnijeti osobe koje su ovlaštene žalbu podnijeti u njegovu korist.

(8) Odricanje od prava na podnošenje žalbe, odnosno odustajanje od već podnesene žalbe je neopozivo.

(9) Ako su se, sukladno stavku 7. ovoga članka, nakon objave presude tužitelj i okrivljenik odrekli prava na podnošenje žalbe, sud nije dužan pisati obrazloženje presude. Ovjerovljeni prijepis presude (izreka) dostavit će im se ako to posebno zahtijevaju.

Vrste presuda Članak 180.

(1) Presudom se optužba odbija ili se okrivljenik oslobađa optužbe ili se proglašava krivim.

(2) Ako optužni prijedlog obuhvaća više prekršaja, u presudi će se izreći je li se i za koji prekršaj optužba odbija, ili se okrivljenik oslobađa optužbe ili se proglašava krivim.

Presuda kojom se optužba odbija Članak 181.

Presudu kojom se optužba odbija sud će izreći:

1. ako za suđenje nije stvarno nadležan,
2. ako je postupak vođen bez optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja,
3. ako je tužitelj tijekom glavne rasprave odustao od optužnog prijedloga,
4. ako je okrivljenik za isti prekršaj već pravomoćno osuđen, oslobođen optužbe ili je postupak protiv njega pravomoćno obustavljen a ne radi se o rješenju o obustavi postupka iz članka 213. ovoga Zakona.
5. ako se prekršajni progon ne može poduzeti zbog zastare, ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju prekršajni progon.

Presuda kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe

Članak 182.

Presudu kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe sud će izreći:

1. ako djelo za koje se optužuje po propisu nije prekršaj,
2. ako ima okolnosti koje isključuju krivnju,
3. ako nije dokazano da je okrivljenik počinio djelo za koje se optužuje.

Presuda kojom se okrivljenik proglašava krivim Članak 183.

(1) U presudi kojom se okrivljenik proglašava krivim sud će izreći:

1. za koje djelo se proglašava krivim, uz naznaku činjenica i okolnosti koje čine obilježje prekršaja te onih o kojima ovisi primjena ovoga Zakona i propisa kojim je prekršaj propisan,
2. naziv prekršaja prema propisu kojim je propisan,
3. koja se kazna izriče ili druga mjera primjenjuje ili se prema odredbama ovoga Zakona oslobađa od kazne,
4. koja se zaštitna mjera primjenjuje i oduzima li se imovinska korist,
5. odluku o uračunavanju zadržavanja i svakom lišenju slobode,
6. odluku o troškovima prekršajnog postupka te imovinskopravnom zahtjevu.

(2) Ako je okrivljeniku izrečena novčana kazna, u presudi će se odrediti rok njezina plaćanja.

Okrivljenika će se također upozoriti da ako u roku koji mu je određen za plaćanje novčane kazne uplati dvije trećine izrečene novčane kazne smatrat će se da je novčana kazna u cjelini uplaćena (članak 152. stavak 3.).

Izrada i dostava pisane presude
Članak 184.

- (1) Objavljena presuda mora se napisati i otpremiti u roku mjesec dana nakon objave.
- (2) Presudu potpisuju sudac i zapisničar.
- (3) Ovjerovljeni prijepis presude dostavlja se strankama i sudionicima u postupku, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije (članak 146. stavak 3. i 179. stavak 9.), a okrivljeniku, oštećeniku tužitelju i oštećeniku ako ima pravo žalbe, dostavit će se i uputa o pravu na žalbu.
- (4) Pravomoćna presuda oštećeniku će se dostaviti na njegov zahtjev. U postupku za prekršaj nasilja u obitelji, presuda će se uvijek dostaviti i oštećeniku.
- (5) Posebnim se zakonom može propisati da ovlaštenu tužitelj za prekršaj iz članka 33. stavka 10. ovoga Zakona i ovlaštenu tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima kojoj je posebnim zakonom utvrđen status neovisnog regulatora, kada primi nepravomoćnu odluku o prekršaju može je objaviti na svojoj mrežnoj stranici, uz naznaku da je odluka nepravomoćna. U tom slučaju dužan je objaviti i podnesene redovite pravne lijekove protiv odluke i ishod postupka po pravnim lijekovima. Posebnim se zakonom može propisati kada se iznimno identitet počinitelja prekršaja neće objaviti.
- (6) Kada u postupku dostave nepravomoćne odluke o prekršaju ili u roku za podnošenje pravnog lijeka protiv odluke o prekršaju istekne zakonom propisani rok za zastaru prekršajnog progona, rješenjem će se utvrditi da je nastupila zastara prekršajnog progona i prekršajni postupak obustaviti.

Sadržaj presude
Članak 185.

- (1) Pisana presuda mora u potpunosti odgovarati presudi koja je objavljena.
- (2) Presuda mora imati uvod, izreku i obrazloženje, osim ako ovim Zakonom nije određeno drukčije.
- (3) Uvod presude sadrži: naznaku da se presuda izriče u ime Republika Hrvatske, naziv suda, ime i prezime suca i zapisničara, ime i prezime okrivljenika odnosno naziv okrivljene pravne osobe i s njom izjednačenog subjekta, prekršaj za koji se tereti optužnim prijedlogom i je li bio nazočan glavnoj raspravi, dan glavne rasprave i je li bila javna, naznaku tužitelja, ime branitelja, zakonskog zastupnika i opunomoćenika koji su bili nazočni na glavnoj raspravi te dan objave presude.
- (4) Izreka presude sadrži: osobne podatke okrivljenika, odluku kojom se okrivljenik proglašava krivim za prekršaj za koji je optužen ili kojom se oslobađa od optužbe za to djelo ili kojom se optužba odbija.
- (5) Ako je okrivljenik proglašen krivim, izreka presude mora obuhvatiti potrebne podatke navedene u članku 183. ovoga Zakona, a ako je oslobođen optužbe ili je optužba odbijena, izreka presude mora obuhvatiti opis djela za koje je optužen i odluku o troškovima prekršajnog postupka te o imovinskopravnom zahtjevu ako je bio postavljen.
- (6) U slučaju stjecaja prekršaja sud će u izreku presude unijeti kazne utvrđene za svaki pojedini prekršaj, a nakon toga kaznu koja je izrečena za sve prekršaje u stjecaju.
- (7) U obrazloženju presude sud će iznijeti kratko razloge za svaku točku presude tako što će:

izložiti nesporne činjenice, koje sporne činjenice i iz kojih razloga uzima dokazanim ili nedokazanim, ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, zašto nije prihvatio pojedine prijedloge stranaka ili sudionika u postupku, zašto nije neposredno ispitan svjedok ili vještak, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja a posebice pri utvrđivanju postoji li prekršaj i krivnja okrivljenika, o primjeni određenih odredaba ovoga Zakona i posebnog propisa o prekršaju na okrivljenika i njegovo djelo.

(8) Ako je okrivljeniku izrečena kazna, u obrazloženju će se kratko navesti okolnosti koje je sud uzeo u obzir pri odmjeravanju kazne. Posebno će dati razloge za ublažavanje kazne, ili izricanje strože propisane kazne, ili oslobođenje od kazne, ili primjenu mjere upozorenja, za primjenu zaštitne mjere i oduzimanje imovinske koristi. Za izrečenu novčanu kaznu treba izložiti osobne i imovinske prilike okrivljenika.

(9) Ako se okrivljenik oslobađa optužbe, u obrazloženju će se navesti iz kojih se razloga navedenih u članku 183. stavku 2. ovoga Zakona to čini.

(10) U obrazloženju presude kojom se optužba odbija sud se neće upuštati u ocjenu glavne stvari, nego će se ograničiti samo na razloge za odbijanje optužbe.

Ispravak presude Članak 186.

(1) Pogreške u imenima i brojevima te druge očite pogreške ili propusti u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesuglasnosti napisane odluke o prekršaju i druge odluke s izvornikom ispraviti će, posebnim rješenjem, sudac odnosno predsjednik vijeća na zahtjev stranaka ili po službenoj dužnosti.

(2) Nakon pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sudac odnosno predsjednik vijeća će izraditi novi prijepis odluke o prekršaju odnosno druge odluke s ispravicima, koji će osobama iz članka 184. ovoga Zakona dostaviti zajedno s rješenjem o ispravku. Ispod naziva odluke s ispravicima naznačit će se: (ispravak).

(3) Protiv rješenja o ispravku nepravomoćne odluke o prekršaju ili druge odluke nije dopuštena posebna žalba, dok je protiv rješenja o ispravku pravomoćne odluke o prekršaju ili druge odluke žalba dopuštena, osim u slučaju iz članka 211. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) U slučajevima iz prethodnih stavaka, rok za žalbu protiv nepravomoćne odluke o prekršaju i druge odluke teče od dana dostave novog prijepisa odluke o prekršaju ili druge odluke s ispravicima.

Glava dvadesetpeta (XXV.) PREKRŠAJNI POSTUPAK PRED TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE

Primjena propisa o vođenju postupka Članak 187.

Tijela državne uprave stvarno nadležna za vođenje prvostupanjskog prekršajnog postupka vode postupak prema postupovnim odredbama ovoga Zakona koje se odnose na prekršajne sudove, osim ako odredbama ove glave nije nešto drukčije propisano.

Pokretanje prekršajnog postupka Članak 188.

Tijela državne uprave vode prekršajni postupak po službenoj dužnosti, ili na temelju optužnog prijedloga ovlaštenog tužitelja.

Vođenje postupka
Članak 189.

- (1) U tijelu državne uprave prekršajni postupak provodi, odluku o prekršaju i druge odluke donosi voditelj postupka pojedinac, osim ako zakonom nije određeno da postupak provodi vijeće.
- (2) Vijeće iz stavka 1. ovoga članka može ovlastiti člana vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja odluke o prekršaju.
- (3) Za voditelja postupka i predsjednika vijeća može se imenovati osoba koja je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.
- (4) Imenovanje iz stavka 3. ovoga članka obavlja se prema ustrojstvenom zakonu za nadležno tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak.
- (5) Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka ne odnose se na tijela državne uprave koja prilikom provođenja nadzora izdaju prekršajni nalog (ne vode prekršajni postupak).
- (6) Kada je u ovom Zakonu određeno da odluku u tijeku postupka donosi predsjednik nadležnog općinskog suda, odnosno Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske ili Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, u tijelu državne uprave koje vodi prekršajni postupak istu odluku donosi čelnik nadležnog tijela državne uprave, odnosno ministar nadležan za to tijelo državne uprave.
- (7) Ako se u prekršajnom postupku pred tijelom državne uprave steknu uvjeti za određivanje, odnosno produljenje zadržavanja okrivljenika prema uvjetima članka 135. i 136. ovoga Zakona, tijelo državne uprave će o tome zatražiti donošenje odluke od nadležnog općinskog suda. Tijelo državne uprave može radi donošenja odluke o tome narediti dovođenje okrivljenika tome sudu.

Odluka o prekršaju
Članak 190.

- (1) Tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak, rješenjem o prekršaju obustavlja prekršajni postupak ili okrivljenika proglašava krivim.
- (2) U slučajevima iz članka 181. i 182. ovoga Zakona, protiv okrivljenika se rješenjem o prekršaju obustavlja prekršajni postupak.
- (3) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, rješenje o prekršaju kojim se okrivljenik proglašava krivim ima odgovarajuće sadržaj prema članku 183. ovoga Zakona.
- (4) U uvodu rješenja o prekršaju naznačuje se Republika Hrvatska.
- (5) Ako je rješenjem o prekršaju okrivljeniku izrečena novčana kazna, u rješenju će se odrediti rok njezina plaćanja.

Glava dvadesetšesta (XXVI.) REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI

1. ŽALBA PROTIV PRESUDE PRVOSTUPANJSKOG SUDA

Opće odredbe
Članak 191.

- (1) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, protiv presude prvostupanjskog suda ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana dostave prijepisa presude.

(2) Ako je presuda dostavljena i okrivljeniku i njegovu branitelju ali u različite dane, žalbeni rok računat će se od kasnijeg dana.

(3) Pravodobno podnesena žalba ovlaštene osobe odgađa izvršenje presude.

(4) Odredbe o žalbi protiv presude prvostupanjskog suda smisleno će se primijeniti na žalbu protiv rješenja o prekršaju prvostupanjskog tijela državne uprave (članak 190.).

Ovlaštenici prava na žalbu Članak 192.

(1) Žalbu protiv prvostupanjske presude mogu podnijeti stranke, branitelj i oštećenik.

(2) U korist okrivljenika žalbu mogu podnijeti i njegov bračni i izvanbračni drug, srodnik u uspravnoj liniji, zakonski zastupnik, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra i udomljenik. Žalbeni rok i u tom slučaju teče prema članku 191. stavku 1. ovoga Zakona.

(3) Tužitelj može podnijeti žalbu i na štetu i u korist okrivljenika.

(4) Oštećenik može pobijati presudu samo zbog odluke o troškovima prekršajnog postupka.

(5) Žalbu može podnijeti i onaj kome je oduzeta imovinska korist pribavljena prekršajem.

(6) Branitelj okrivljenika i osobe iz stavka 2. ovoga članka mogu podnijeti žalbu i bez posebne ovlasti okrivljenika, ali ne i protiv njegove volje.

Sadržaj žalbe Članak 193.

(1) Žalba treba sadržavati:

1. oznaku presude protiv koje se podnosi,

2. osnove za pobijanje presude,

3. obrazloženje žalbe,

4. prijedlog da se pobijana presuda potpuno ili djelomično ukine ili preinači,

5. Ime i prezime podnositelja žalbe i njegov potpis

(2) Sud će odbaciti žalbu za koju ne može utvrditi na koju se presudu odnosi ili tko je podnositelj.

(3) Ako žalba ne sadrži potpis podnositelja, pozvat će se podnositelj da je potpiše u roku od 8 dana, a ako to ne učini, žalba će se odbaciti.

(4) Žalbu koja ne sadrži druge podatke iz stavka 1. ovoga članka sud će uzeti u razmatranje.

(5) U žalbi se mogu iznositi nove činjenice i novi dokazi samo ako te činjenice i dokazi nisu postojali u vrijeme prvostupanjskog postupka ili ako podnositelj žalbe za njih nije znao.

Osnove zbog kojih se presuda može pobijati Članak 194.

(1) Presuda se može pobijati zbog:

1. bitne povrede odredaba prekršajnog postupka,

2. povrede materijalnog prekršajnog prava,

3. pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,

4. odluke o prekršajnopравnim sankcijama, oduzimanju imovinske koristi, oduzimanju predmeta, troškovima prekršajnog postupka i imovinskopravnom zahtjevu.

(2) Protiv odluke o prekršaju donesene prema članku 171.a ovoga Zakona žalba se može podnijeti samo zbog odluke o prekršajnopравnoj sankciji i drugim mjerama.

Bitne povrede odredaba prekršajnog postupka
Članak 195.

(1) Bitna povreda odredaba prekršajnog postupka postoji:

1. ako je sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude sudjelovao sudac koji nije sudjelovao u vođenju postupka odnosno na glavnoj raspravi, osim ako je raspravu ili postupak sukladno zakonu vodio sudački savjetnik, ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja,
2. ako je na glavnoj raspravi odnosno u vođenju postupka sudjelovao sudac koji se morao izuzeti (članak 104. stavak 1.),
3. ako je održana glavna rasprava ili postupak proveden bez sudjelovanja stranaka i sudionika u postupku protivno odredbama ovoga Zakona,
4. ako je okrivljeniku, branitelju, oštećeniku tužitelju protivno njegovu zahtjevu uskraćeno da se na glavnoj raspravi služi svojim jezikom i da na svojem jeziku prati tijek rasprave,
5. ako je protivno Zakonu donesena odluka o isključenju javnosti s glavne rasprave,
6. ako je sud povrijedio propise prekršajnog postupka o pitanju postoji li optužni prijedlog ovlaštenog tužitelja ili je optužni prijedlog prekoračen,
7. ako je odluku donio sud koji zbog stvarne nenadležnosti nije mogao suditi u toj stvari ili ako je sud nepravilno presudom obustavio prekršajni postupak zbog stvarne nenadležnosti,
8. ako sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe,
9. ako je presudom povrijeđena odredba članka 202. stavka 4. ovoga Zakona,
10. ako se presuda temelji na dokazu iz članka 90. ovoga Zakona,
11. ako je izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi potpuno nejasni ili u znatnoj mjeri proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju tih isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika.

(2) Bitna povreda odredaba prekršajnog postupka postoji i ako sud pri pripremanju glavne rasprave ili postupka ili u tijeku glavne rasprave odnosno tijekom postupka ili pri donošenju presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovoga Zakona ili je povrijedio na glavnoj raspravi odnosno u postupku pravo obrane, a to je utjecalo ili moglo utjecati na presudu.

Povrede odredaba materijalnog prekršajnog prava
Članak 196.

Povreda materijalnog prekršajnog prava postoji ako je zakon ili na njemu utemeljen propis povrijeđen u pitanju:

1. je li djelo za koje se protiv okrivljenika vodi postupak prekršaj,
2. ima li okolnosti koje isključuju krivnju,
3. ima li okolnosti koje isključuju prekršajni progon a osobito je li nastupila zastara prekršajnog progona ili je stvar već pravomoćno presuđena,
4. je li glede prekršaja koji je predmet optužbe primijenjen propis koji se ne može primijeniti,
5. je li odlukom o kazni, uvjetnoj osudi ili opomeni odnosno odlukom o zaštitnoj mjeri ili o oduzimanju imovinske koristi prekoračena ovlast koju sud ima po zakonu,
6. jesu li povrijeđene odredbe o uračunavanju uhićenja, zadržavanja i izdržane kazne.

Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje
Članak 197.

- (1) Presuda se može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja.
- (2) Pogrešno utvrđeno činjenično stanje postoji ako je sud kakvu odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio, odnosno kad sadržaj isprava, zapisnika o izvedenim dokazima ili tehničkih snimki ozbiljno dovodi u sumnju pravilnost ili pouzdanost utvrđenja odlučne činjenice.
- (3) Nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji ako kakva odlučna činjenica nije utvrđena.

Odluka o prekršajnopравnim sankcijama i drugim pitanjima

Članak 198.

- (1) Presuda se može pobijati zbog odluke o kazni, uvjetnoj osudi i opomeni kad tom odlukom nije prekoračena zakonska ovlast (članak 196. točka 5.), ali sud nije pravilno odmjerio kaznu s obzirom na okolnosti koje utječu na to da kazna bude veća ili manja, i zbog toga što je sud primijenio ili nije primijenio odredbe o ublažavanju kazne, o oslobađanju od kazne, o uvjetnoj osudi ili opomeni iako su za to postojali zakonski uvjeti.
- (2) Odluka o zaštitnoj mjeri ili o oduzimanju imovinske koristi može se pobijati ako ne postoji povreda zakona iz članka 196. točke 5. ovoga Zakona, ali je sud nepravilno donio tu odluku ili nije izrekao zaštitnu mjeru, odnosno oduzimanje imovinske koristi iako su za to postojali zakonski uvjeti. Zbog istih razloga može se pobijati odluka o troškovima prekršajnog postupka.
- (3) Odluka o imovinskopravnom zahtjevu može se pobijati kad je sud o tom pitanju donio odluku protivno zakonu ili ako je ta odluka neosnovana.

Postupak o žalbi Članak 199.

- (1) Žalba se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu u dovoljnom broju primjeraka za prvostupanjski i drugostupanjski sud.
- (2) Nepravodobnu i nedopuštenu žalbu odbacit će rješenjem sudac prvostupanjskog suda.
- (3) Pravo žalbe protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ima onaj kome je žalba odbačena.

Dostava žalbe sa spisima drugostupanjskom sudu Članak 200.

- (1) Kad spisi povodom žalbe stignu drugostupanjskom sudu, ako se radi o prekršajnom postupku koji se vodi na zahtjev državnog odvjetnika, dostavit će se spis nadležnom državnom odvjetniku, koji ih je dužan razgledati i bez odgode vratiti sudu.
- (2) Nakon što spis stigne u drugostupanjski sud, dodijelit će se sucu izvjestitelju. On može od prvostupanjskog suda pribaviti izvješće o povredama odredbi prekršajnog postupka i materijalnog prekršajnog prava, te na odgovarajući način provjeriti navode žalbe, pribaviti potrebna izvješća i spise.
- (3) Ako sudac izvjestitelj utvrdi da se u spisima nalaze zapisnici ili dijelovi zapisnika predviđeni u članku 121. stavku 1. ovoga Zakona, donijet će rješenje o njihovu izdvajanju u poseban zatvoreni omot i ostavit u spisu.

Sjednica vijeća Članak 201.

- (1) Nakon što je sudac izvjestitelj postupio prema članku 200. ovoga Zakona i pripremio izvješće o predmetu, odredit će se vrijeme i mjesto održavanja sjednice vijeća.
- (2) Ako se radi o žalbi na presudu kojom je okrivljeniku izrečena kazna zatvora, o sjednici vijeća izvjestit će se onaj okrivljenik i njegov branitelj (ako ga ima), koji je u roku predviđenom

za žalbu zahtijevao da bude izviješten o sjednici, a ako se postupak vodi na zahtjev državnog odvjetnika o sjednici vijeća izvijestit će se i državni odvjetnik. Sudac izvjestitelj ili vijeće može, u ovom slučaju, odlučiti da se o sjednici vijeća izvijeste okrivljenik i njegov branitelj i kad nije zahtijevao da se izvijesti o sjednici vijeća, ako bi njihova nazočnost bila korisna za razjašnjenje stvari.

(3) Ako je u slučaju iz stavka 2. ovoga članka okrivljenik u zadržavanju, pritvoru ili na izdržavanju kazne, osigurati će se njegova nazočnost na sjednici vijeća samo ako sudac izvjestitelj ili vijeće smatraju to svrhovitim.

(4) Sjednica vijeća počinje izvješćem suca izvjestitelja o stanju stvari. Vijeće može od stranaka koje su nazočne na sjednici zatražiti potrebna objašnjenja u svezi sa žalbenim navodima. Stranke mogu predložiti da se radi dopune izvješća pročitaju pojedini spisi i mogu, uz dopuštenje predsjednika vijeća, dati potrebna objašnjenja za svoje stavove iz žalbe, ne ponavljajući ono što je sadržano u izvješću.

(5) Sjednica se može održati i u odsutnosti stranaka koje su o njoj bile uredno izviještene. Ako okrivljenik nije obaviješten za to što nije izvijestio sud o promjeni boravišta ili stana, može se održati sjednica vijeća iako on o sjednici nije bio izviješten.

(6) Zapisnik o sjednici vijeća održanoj prema stavku 2. ovoga članka, priključuje se spisima prvostupanjskog i drugostupanjskog suda.

Granice ispitivanja prvostupanjske presude i neka ograničenja Članak 202.

(1) Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom, i to iz osnova i razloga koje žalitelj navodi u žalbi. Po službenoj dužnosti drugostupanjski sud mora uvijek ispitati jesu li počinjene bitne povrede odredaba prekršajnog postupka iz članka 195. stavka 1. točaka 6., 7., 9. i 10. ovoga Zakona, jesu li presudom na štetu okrivljenika povrijeđene odredbe prekršajnog materijalnog prava i je li u postupku nastupila zastara prekršajnog progona.

(2) U povodu žalbe tužitelja može se prvostupanjska presuda ukinuti ili preinačiti i u korist okrivljenika.

(3) Na povredu iz članka 195. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona žalitelj se može pozvati u žalbi samo ako tu povredu nije mogao iznijeti u tijeku glavne rasprave ili postupka, ili je iznio, ali ju prvostupanjski sud nije uzeo u obzir.

(4) Ako je podnesena samo u korist okrivljenika žalba, presuda se ne smije izmijeniti na njegovu štetu.

(5) U korist okrivljenika podnesena žalba zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog povrede materijalnog prekršajnog prava sadrži u sebi i žalbu zbog odluke o prekršajnoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi i oduzimanju predmeta.

(6) Ako drugostupanjski sud u povodu bilo čije žalbe utvrdi da su razlozi zbog kojih je donio odluku u korist okrivljenika od koristi i za kojeg od suokrivljenika koji nije podnio žalbu ili je nije podnio u tom smislu, postupit će po službenoj dužnosti kao da takva žalba postoji.

Odluke drugostupanjskog suda o žalbi Članak 203.

(1) Drugostupanjski sud može u sjednici vijeća rješenjem odbaciti žalbu kao nepravodobnu ili nedopuštenu, ili presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu, ili rješenjem ukinuti prvostupanjsku presudu i dostaviti predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, ili presudom preinačiti prvostupanjsku presudu.

(2) O svim žalbama protiv iste presude drugostupanjski sud odlučuje jednom odlukom.

Odbacivanje žalbe
Članak 204.

- (1) Žalba će se odbaciti rješenjem kao nepravodobna ako se utvrdi da je podnesena nakon zakonskog roka.
- (2) Žalba će se odbaciti rješenjem kao nedopuštena ako se:
 1. utvrdi da je žalbu podnijela osoba koja nije ovlaštena na podnošenje žalbe,
 2. utvrdi da je žalbu podnijela osoba koja se odrekla prava na podnošenje žalbe ili se prema ovome Zakonu smatra da se odrekla tog prava,
 3. utvrdi da je podnositelj odustao od podnesene žalbe ili se prema ovome Zakonu smatra da je odustao od podnesene žalbe,
 4. utvrdi da žalba po zakonu nije dopuštena.

Odbijanje žalbe
Članak 205.

Drugostupanjski će sud presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu kad utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija.

Ukidanje prvostupanjske presude
Članak 206.

- (1) Drugostupanjski će sud, prihvaćajući žalbu osnovanom, rješenjem ukinuti prvostupanjsku presudu i dostaviti predmet na ponovno suđenje ako utvrdi da postoji bitna povreda odredaba prekršajnog postupka, osim slučajeva iz članka 207. ovoga Zakona, ili ako smatra da zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja treba naložiti novu glavnu raspravu ili postupak pred prvostupanjskim sudom.
- (2) Drugostupanjski sud može naložiti da se nova glavna rasprava odnosno postupak pred prvostupanjskim sudom održi pred drugim sucem.
- (3) Drugostupanjski sud može i samo djelomično ukinuti prvostupanjsku presudu ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilno suđenje.

Preinačavanje prvostupanjske presude
Članak 207.

Drugostupanjski će sud, prihvaćajući žalbu ili po službenoj dužnosti presudom preinačiti prvostupanjsku presudu ako utvrđeno činjenično stanje iz izreke prvostupanjske presude prihvati pravilnim i potpuno utvrđenim i da se s obzirom na to utvrđeno činjenično stanje po pravilnoj primjeni zakona ima donijeti drukčija presuda, a prema stanju stvari i u slučaju povreda iz članka 195. stavka 1. točke 6. i 9. ovoga Zakona.

Obrazloženje drugostupanjske presude i rješenja
Članak 208.

- (1) U obrazloženju presude, odnosno rješenja drugostupanjski sud treba u bitnome ocijeniti žalbene navode i iznijeti povrede zakona koje je uzeo u obzir.
- (2) Kad se prvostupanjsko presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba prekršajnog postupka, u obrazloženju treba navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.
- (3) Kad se prvostupanjsko presuda ukida zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja, navest će se u čemu su nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja, posebice u

odlučivanju o prijedlozima stranaka da se pribave i izvedu pojedini dokazi, odnosno zašto su novi dokazi i činjenice važni za donošenje pravilne odluke.

Dostavljanje spisa prvostupanjskom sudu
Članak 209.

- (1) Drugostupanjski će sud vratiti sve spise prvostupanjskom sudu s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresiranim osobama.
- (2) Ako je okrivljenik u zadržavanju, drugostupanjski je sud dužan svoju odluku sa spisima dostaviti prvostupanjskom sudu žurno.

Ponovno suđenje i odlučivanje prvostupanjskog suda
Članak 210.

- (1) Prvostupanjski sud kojem je predmet dostavljen na ponovno suđenje uzet će za osnovu prijašnji optužni prijedlog. Ako je prvostupanjska presuda djelomično ukinuta, taj će sud za osnovu uzeti samo onaj dio optužnog prijedloga koji se odnosi na ukinuti dio presude.
- (2) Na novoj glavnoj raspravi odnosno u postupku stranke mogu isticati nove činjenice i iznositi nove dokaze.
- (3) Prvostupanjski je sud dužan izvesti sve postupovne radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je upozorio drugostupanjski sud u svojoj odluci.
- (4) Pri izricanju nove presude prvostupanjski je sud vezan zabranom iz članka 202. stavka 4. ovoga Zakona.

2. ŽALBA PROTIV RJEŠENJA I PRAVNO SREDSTVO PROTIV NAREDBE

Žalba protiv rješenja
Članak 211.

(1) Protiv rješenja prvostupanjskog suda donesenog prije, u tijeku i nakon provedenog postupka stranke i osobe čija su prava povrijeđena mogu uvijek podnijeti žalbu kad ovim Zakonom nije propisano da žalba nije dopuštena. Žalba se podnosi sudu koji je donio rješenje u roku tri dana od dana dostave rješenja, osim ako ovim Zakonom nije određen drugi rok. Žalba odgađa izvršenje rješenja osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Rješavajući o žalbi, drugostupanjski sud može rješenjem:

1. odbaciti žalbu kao nepravovremenu, nedopuštenu ili kao nepotpunu,
2. odbiti žalbu kao neosnovanu ili
3. prihvatiti žalbu ili povodom žalbe po službenoj dužnosti rješenje preinačiti ili ukinuti i prema potrebi predmet dostaviti na ponovno odlučivanje.

(3) Na postupak o žalbi protiv rješenja odgovarajuće se primjenjuju odredbe o žalbi protiv odluke o prekršaju, a žalbeni sud po službenoj dužnosti uvijek ispituje jesu li postojale zakonske osnove za donošenje rješenja i je li rješenje donijelo ovlašteno tijelo.

(4) Protiv rješenja Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena.

Pravno sredstvo protiv naredbe
Članak 212.

Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, protiv naredbe nije dopuštena žalba ili drugo pravno sredstvo.

Glava dvadesetsedma (XXVII.) IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

1. OBNOVA PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Obnova prekršajnog postupka na štetu okrivljenika Članak 213.

- (1) Prekršajni se postupak može ponovno provesti na zahtjev ovlaštenog tužitelja ako je:
1. optužni prijedlog pravomoćno odbačen zato što nije bilo ovlaštenog tužitelja,
 2. optužni prijedlog pravomoćno odbačen iz razloga predviđenog člankom 239. stavkom 6. ovoga Zakona,
 3. prekršajni postupak pravomoćno obustavljen jer nije bilo ovlaštenog tužitelja,
 4. optužba pravomoćno odbijena jer nije bilo ovlaštenog tužitelja.
- (2) Prekršajni se postupak može ponovno provesti, na temelju ispravljenog ili dopunjenog optužnog prijedloga, ako je pravomoćnim rješenjem odbačen optužni prijedlog zbog neurednosti ili nepotpunosti.
- (3) Ako je pravomoćnom presudom odbijena optužba zbog toga što je okrivljenik nakon počinjenog prekršaja obolio od kakve trajne duševne bolesti, postupak će se na zahtjev ovlaštenog tužitelja nastaviti čim prestanu uzroci zbog kojih je donesena navedena odluka.
- (4) Ako ovlašteni tužitelj iz članka 109. stavka 1. točke 1. do 3. ovoga Zakona nije u propisanom roku pokrenuo prekršajni postupak ili je tijekom postupka odustao od optužnog prijedloga i stoga je pravomoćnom presudom odbijena optužba, a oštećenik nije pokrenuo postupak, prekršajni se postupak može obnoviti ako se dokaže da postupak nije pokrenut odnosno do odustanka od optužnog prijedloga je došlo zbog kaznenog djela zlouporabe službenog položaja odgovorne osobe za to u tijelu ovlaštenog tužitelja. Glede dokazivanja kaznenog djela primijenit će se odredba članka 214. stavka 2. ovoga Zakona.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, rokovi zastare teku od dana kada su se stekli uvjeti za ponovno pokretanje prekršajnog postupka.

Obnova prekršajnog postupka u korist osuđenika Članak 214.

- (1) Prekršajni se postupak završen pravomoćnom presudom ili drugom odlukom o prekršaju može obnoviti u korist osuđenika:
1. ako se dokaže da je presuda ili druga odluka utemeljena na lažnoj ispravi ili na lažnom iskazu svjedoka, vještaka ili tumača,
 2. ako se dokaže da je do presude ili druge odluke došlo zbog kaznenog djela odgovorne osobe tužitelja ili suca,
 3. ako se iznesu nove činjenice ili se podnesu novi dokazi koji su sami za sebe ili u svezi s prijašnjim dokazima prikladni da prouzroče oslobođenje osuđenika koji je bio osuđen ili njegovu osudu po blažem propisu,
 4. ako je osuđenik za isto djelo više puta osuđen ili ako je više osuđenika osuđeno zbog istog djela koje je mogao počinuti samo jedan osuđenik ili neki od njih.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka mora se pravomoćnom presudom dokazati da su navedene osobe proglašene krivim za dotična kaznena djela. Ako se postupak protiv tih osoba ne može provesti zbog toga što su umrle ili što postoje okolnosti koje isključuju kazneni progon, činjenice iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka mogu se utvrditi i drugim dokazima.

Ovlaštenici za podnošenje zahtjeva, podnošenje i odlučivanje o zahtjevu
Članak 215.

(1) Zahtjev za obnovu prekršajnog postupka mogu podnijeti stranke, a nakon smrti osuđenika i osobe iz članka 192. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Zahtjev se može podnijeti i nakon što je prekršajnoppravna sankcija izvršena i bez obzira na zastaru.

(3) Zahtjev se podnosi općinskom sudu koji je sudio u prijašnjem postupku, koji i odlučuje o zahtjevu.

(4) U zahtjevu se mora navesti po kojoj zakonskoj osnovi se traži obnova i kojim se dokazima potkrepljuju činjenice na kojima se zahtjev temelji. Ako zahtjev ne sadrži te podatke, sud će postupiti sukladno članku 117. stavku 4. ovoga Zakona.

(5) U rješavanju o zahtjevu ne može sudjelovati sudac koji je sudjelovao u donošenju prijašnje odluke.

(6) Sud će rješenjem zahtjev odbaciti ako utvrdi:

1. da zahtjev ne sadrži podatke iz stavka 4. ovoga članka,

2. na temelju samog zahtjeva i spisa prijašnjeg postupka da je zahtjev podnijela neovlaštena osoba,

3. da nema zakonskih uvjeta za obnovu postupka,

4. da su činjenice i dokazi na kojima se zahtjev temelji već bili izneseni u prijašnjem zahtjevu za obnovu postupka koji je odbijen pravomoćnim rješenjem suda,

5. da činjenice i dokazi očito nisu prikladni da se na temelju njih dopusti obnova.

(7) Ako sud ne odbaci zahtjev prema stavku 6. ovoga članka, dostavit će prijepis zahtjeva protivnoj stranci, koja ima pravo u roku od osam dana odgovoriti na zahtjev. Kad sudu stigne odgovor na zahtjev ili kad protekne rok za davanje odgovora, sudac će izvidjeti činjenice i pribaviti dokaze na koje se poziva u zahtjevu i u odgovoru na zahtjev.

(8) Nakon provedenih izvida sud će rješenjem odmah odlučiti o zahtjevu za obnovu postupka tako što će zahtjev prihvatiti i dopustiti obnovu prekršajnog postupka ili će zahtjev odbiti ako novi dokazi nisu prikladni da dovedu do obnove prekršajnog postupka.

(9) Ako sud ustanovi da razlozi iz kojih je dopustio obnovu postoje i za kojeg suokrivljenika koji nije podnio zahtjev, postupit će po službenoj dužnosti kao da takav zahtjev postoji.

Novi postupak
Članak 216.

(1) Za novi postupak koji se vodi na temelju rješenja kojim je dopuštena obnova prekršajnog postupka važe iste odredbe kao i za prvi postupak. U novom postupku sud nije vezan za rješenja donesena u prijašnjem postupku.

(2) Ako se novi postupak obustavi do početka glavne rasprave, sud će rješenjem o obustavi postupka ukinuti i prijašnju presudu.

(3) Kad sud u novom postupku donese presudu, izreći će da se prijašnja presuda djelomično ili u cijelosti stavlja izvan snage ili da se ostavlja na snazi. U kaznu koju odredi novom presudom sud će okrivljeniku uračunati izdržanu kaznu, a ako je obnova određena samo za neko od djela

za koja je osuđenik bio osuđen, sud će izreći novu jedinstvenu kaznu prema odredbama članka 39. ovoga Zakona.

(4) Sud je u novom postupku uvijek vezan zabranom propisanom u članku 202. stavku 4. ovoga Zakona.

2. ZAHTJEV ZA IZVANREDNO UBLAŽAVANJE KAZNE

Dopustivost zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne

Članak 217.

(1) Ublažavanje pravomoćno izrečene kazne dopušteno je kad se nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju kojom je osuđeniku izrečena kazna zatvora ili novčana kazna u iznosu većem od 1327,23 eura za fizičku osobu, iznosu većem od 3981,68 eura za okrivljenika fizičku osobu obrtnika i osobu koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću i iznosu većem od 6636,14 eura za pravnu osobu pojave okolnosti kojih nije bilo kad se izricala odluka o prekršaju ili sud za njih nije znao, i ako su postojale, a one bi očito dovele do blaže osude.

(2) Ne može se podnijeti zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne nakon što je kazna izvršena.

Podnošenje i ovlaštenici za podnošenje zahtjeva za izvanredno ublažavanje kazne

Članak 218.

(1) Zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne podnosi se tijelu koje je donijelo u prvom stupnju odluku o prekršaju.

(2) Zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne mogu podnijeti osuđenik i njegovi srodnici koji su ovlašteni podnijeti žalbu protiv presude u njegovu korist.

(3) Zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne ne zadržava izvršenje kazne, osim ako u slučaju kazne zatvora sudac prvostupanjskog suda iz opravdanih razloga ne naloži drukčije.

(4) Podneseni zahtjev prvostupanjski sud bez odgode zajedno sa spisom predmeta dostavlja Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

Odlučivanje o zahtjevu za izvanredno ublažavanje kazne

Članak 219.

(1) O zahtjevu za izvanredno ublažavanje kazne odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(2) Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske će zahtjev odbaciti ako je nedopušten, odnosno odbiti ako ustanovi da nije udovoljeno zakonskim uvjetima za izvanredno ublažavanje kazne. Ako zahtjev prihvati, sud će rješenjem preinačiti pravomoćnu odluku o prekršaju glede odluke o kazni.

(3) Rješenje kojim je prihvatio zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne, sud će opozvati ako se dokaže da se rješenje temelji na lažnoj ispravi ili na lažnom iskazu svjedoka ili vještaka

3. ZAHTJEV ZA ZAŠTITU ZAKONITOSTI

Zahtjev za zaštitu zakonitosti i primjena Zakona o kaznenom postupku

Članak 220.

(1) Protiv pravomoćnih sudskih odluka i protiv sudskog postupka koji je prethodio tim pravomoćnim odlukama državni odvjetnik Republike Hrvatske može podignuti zahtjev za zaštitu zakonitosti ako je povrijeđen zakon.

(2) Odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti i odlučivanje o njemu na odgovarajući će se način primjenjivati na zahtjev za zaštitu

zakonitosti u prekršajnom postupku.

(3) Državni odvjetnik ne mora podići zahtjev za zaštitu zakonitosti ako smatra da je povrijeđen zakon, ali da povreda zakona nije utjecala na pravilnost odluke i da se ne radi o pravnom pitanju važnom za jedinstvenost sudske prakse ili zaštitu ljudskih prava.

TREĆI DIO

POSEBNI POSTUPCI I OSTALE ODREDBE

Glava dvadesetosma (XXVIII.) ŽURNI POSTUPAK

Uvjeti za vođenje žurnog postupka

Članak 221.

(1) Žurni se prekršajni postupak vodi:

1. za prekršaje za koje je kao jedina kazna propisana novčana kazna do 1327,23 eura za fizičku osobu, novčana kazna do 3981,68 eura za pravnu osobu i do 1327,23 eura za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

2. protiv maloljetnog počinitelja prekršaja,

3. protiv uhićenika (članak 134. stavak 4.),

4. protiv okrivljenika kojem je određeno zadržavanje (članak 135. stavak 1.),

5. protiv okrivljenika koji nema stalno prebivalište ili boravak u Republici Hrvatskoj,

6. po prigovoru protiv obaveznog prekršajnog naloga, zbog poricanja prekršaja.

(2) Žurni se postupak može na prijedlog tužitelja provesti i za prekršaje kod kojih je propisana kazna veća od one navedene u stavku 1. točki 1. ovoga članka, ali u tom slučaju općinski sud ne može izreći veću kaznu od one predviđene u stavku 1. točki 1. ovoga članka.

(3) Prekršajni postupak započet kao žurni provest će se i pravomoćno dovršit kao žurni postupak bez obzira da li i dalje postoje uvjeti za vođenje žurnog postupka iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako se istodobno vodi postupak protiv pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi, žurni će se postupak provesti samo ako za vođenje žurnog postupka postoje uvjeti predviđeni stavkom 1. točkom 1. ovoga članka i za pravnu osobu i za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Ako se protiv odgovorne osobe treba provesti žurni postupak na temelju stavka 1. točke 3. – 5. ovoga članka, žurni će se postupak provesti i protiv pravne i protiv odgovorne osobe.

(5) Ako se istodobno vodi postupak protiv više okrivljenika žurni će se postupak provesti ako u odnosu na sve okrivljenike, odnosno na sve prekršaje, postoje uvjeti za vođenje žurnog postupka prema stavku 1. točki 1. ovoga članka. Ako se protiv nekog od okrivljenika treba provesti žurni postupak na temelju stavka 1. točke 3. – 5. ovoga članka, žurni će se postupak provesti protiv svih okrivljenika.

(6) Ako se istodobno vodi postupak protiv punoljetnog i maloljetnog počinitelja prekršaja uvijek će se provesti žurni postupak.

(7) Ako se vodi postupak protiv okrivljenika koji je neki prekršaj počinio kao maloljetnik a neki kao punoljetna osoba provest će se žurni postupak.

Vođenje žurnog postupka i primjena ostalih odredbi ovoga Zakona

Članak 222.

(1) U vođenju žurnog prekršajnog postupka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim ako odredbama ove glave nije što drukčije određeno.

(2) U vođenju žurnog prekršajnog postupka provest će se pojedine radnje sukladno ovome Zakonu pri čemu se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o glavnoj raspravi, njezinom zakazivanju i vođenju.

(3) Sud sukladno odredbama ovoga Zakona poziva okrivljenika, svjedoke, vještaka i ostale radi ispitivanja te kada na temelju tih dokaza i drugih dokaza u spisu ocijeni da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno donosi odluku o prekršaju.

(4) Tijekom postupka tužitelj i drugi sudionici u postupku mogu sudjelovati u postupku na način predviđen ovim Zakonom.

Glava dvadesetdeveta (XXIX.)

POSTUPAK PREMA MALOLJETNIM POČINITELJIMA PREKRŠAJA

Opće odredbe

Članak 223.

(1) U postupku protiv maloljetnog počinitelja prekršaja primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, osim ako odredbama ove glave nije što drukčije određeno.

(2) Ako je počinitelj u vrijeme počinjenja prekršaja bio maloljetan, prije donošenja odluke o prekršaju mora biti ispitan. Ispitivanju maloljetnika obvezno prisustvuju roditelj ili skrbnik ili stručni radnik centra za socijalnu skrb.

(3) Pri ispitivanju maloljetnika i poduzimanju drugih radnji kojima je maloljetnik nazočan, postupat će se obzirivo, tako da, s obzirom na duševnu razvijenost i osobna svojstva maloljetnika, vođenje prekršajnog postupka ne šteti razvoju njegove ličnosti.

(4) Maloljetnika se poziva a i dostavljaju mu se druga pismena preko roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ako to nije moguće zbog potrebe hitnog postupanja ili drugih opravdanih okolnosti.

(5) Sud izvješćuje centar za socijalnu skrb kad su u prekršajnom postupku utvrđene činjenice i okolnosti koje upućuju na potrebu poduzimanja mjera radi zaštite prava i dobrobiti maloljetnika.

(6) U postupku prema maloljetnom počinitelju prekršaja, uz ovlasti predviđene ovim Zakonom, predstavnik centra za socijalnu skrb ima pravo upoznati se s tijekom postupka, u tijeku tog postupka stavljati prijedloge i upozoravati na činjenice i dokaze koji su važni za donošenje ispravne odluke.

(7) O svakom pokretanju postupka prema maloljetniku ovlašteni tužitelj obavijestit će nadležni centar za socijalnu skrb. Ako je tužitelj oštećenik, obavezan je to učiniti sud koji vodi postupak protiv maloljetnika.

(8) Nitko ne može biti oslobođen dužnosti svjedočenja o okolnostima potrebnim za ocjenjivanje duševne razvijenosti maloljetnika, upoznavanje njegove ličnosti i prilika u kojima živi.

(9) Tijela koja sudjeluju u postupku prema maloljetniku i druga tijela i ustanove od kojih se traže obavijesti, izvješća ili mišljenja dužna su najhitnije postupiti kako bi se postupak što prije završio.

(10) Bez odobrenja suda ne smije se objaviti tijekom prekršajnog postupka prema maloljetniku niti odluka donesena u tom postupku. Objaviti se može samo onaj dio postupka, odnosno samo onaj dio odluke za koji postoji odobrenje, ali se tada ne smije navesti ime maloljetnika i ostali podaci na temelju kojih bi se moglo zaključiti o kojem je maloljetniku riječ.

(11) U postupku protiv maloljetnika uvijek je isključena javnost, a sud može dopustiti nazočnost osoba koje se bave zaštitom i odgojem maloljetnika te znanstvenicima.

Nadležni sud
Članak 224.

(1) Mjesno je nadležan za postupak prema maloljetnom počinitelju prekršaja sud njegova prebivališta, a ako maloljetnik nema prebivališta ili ono nije poznato – sud maloljetnikova boravišta. Postupak se može provesti pred sudom boravišta maloljetnika koji ima prebivalište ili pred sudom mjesta počinjenja prekršaja ako je očito da će se pred tim sudom lakše provesti postupak.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka se ne primjenjuje u slučaju iz članka 225. stavka 1. (ako ne dođe do razdvajanja postupka) i 2. ovoga Zakona.

(3) U postupku protiv maloljetnog počinitelja prekršaja koji nema stalno prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj primijenit će se opće odredbe o nadležnosti u prekršajnom postupku.

Razdvojeni i jedinstveni postupak
Članak 225.

(1) Kad je maloljetnik sudjelovao u počinjenju prekršaja zajedno s punoljetnom osobom, postupak prema njemu razdvojiti će se i provesti samostalno, osim ako razdvajanje postupka nije nikako moguće bez štete za svestrano razjašnjenje stvari. Protiv rješenja o razdvajanju postupka i protiv rješenja o tome da se postupak neće razdvojiti nije dopuštena žalba.

(2) Kad je ista osoba počinila neki prekršaj kao maloljetnik a neki kao punoljetnik, provest će se jedinstveni postupak.

Načelo svrhovitosti
Članak 226.

(1) Ako sud ustanovi da započinjanje i vođenje postupka ne bi bilo opravdano s obzirom na osobne okolnosti maloljetnika i počinjeni prekršaj, odlučit će, bez obzira na dokaze koji stoje protiv maloljetnika, da postupak ne započne ili da se započeti postupak obustavi.

(2) Ako ovlaštenu tužitelj iz članka 109. stavka 1. točke 1. do 3. ovoga Zakona ustanovi da postoje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, ovlašten je odlučiti da ne pokrene prekršajni postupak, time da će upozoriti maloljetnika na njegovo djelo i o tome upoznati maloljetnikova roditelja, posvojitelja, skrbnika i druge osobe koje skrbe za njega.

Odluke u postupku protiv maloljetnih počinitelja prekršaja
Članak 227.

(1) Presudom se u obliku predviđenom za osuđujuću presudu maloljetnom počinitelju prekršaja izriče kazna.

(2) Rješenjem se obustavlja postupak protiv maloljetnog počinitelja prekršaja:

1. u slučajevima kada sud donosi presudu prema članku 181. i 182. ovoga Zakona,

2. kada sud ustanovi da nije svrhovito izreći maloljetnom počinitelju prekršaja ni kaznu ni primijeniti odgojnu mjeru (članak 226 stavak 1.),

(3) Rješenjem se maloljetnom počinitelju prekršaja primjenjuje odgojna mjera. U izreci tog rješenja se navodi samo koja se mjera primjenjuje, ali se maloljetni počinitelj ne proglašava krivim za prekršaj koji mu se stavlja na teret. U obrazloženju rješenja navest će se opis prekršaja i okolnosti koje opravdavaju primjenu odgojne mjere koja je primijenjena.

(4) Maloljetnog počinitelja prekršaja može se obvezati na plaćanje troškova prekršajnog

postupka i ispunjenje imovinskopravnog zahtjeva samo ako ima vlastite prihode ili imovinu.
(5) Protiv rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka žalba se podnosi u roku od osam dana.

Glava trideseta (XXX.)

PREKRŠAJNI NALOG

1. OPĆE ODREDBE

Opći uvjeti izdavanja prekršajnog naloga
Članak 228.

(1) Prekršajni nalog kao posebna odluka o prekršaju može se izdati:

1. prije pokretanja prekršajnog postupka,
2. nakon pokretanja prekršajnog postupka, bez provođenja glavne rasprave odnosno postupka.

(2) Prekršajni se nalog može izdati samo protiv punoljetnog počinitelja prekršaja.

(3) Ako ovim Zakonom nije određeno drukčije, prekršajnim se nalogom može, prema uvjetima ovoga Zakona, izreći odnosno primijeniti svaka od propisanih prekršajnopравниh sankcija za punoljetne počinitelje prekršaja, oduzimanje imovinske koristi, oduzimanje predmeta, odrediti naknada paušalne svote troškova za izdavanje prekršajnog naloga i troškovi nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja.

(4) Prekršajnim se nalogom ne može izreći kazna zatvora ni zaštitne mjere, osim zabrana upravljanja motornim vozilom.

(5) U postupku za izdavanje prekršajnog naloga na odgovarajući se način primjenjuju ostale odredbe ovoga Zakona ako odredbama o postupku za izdavanje prekršajnog naloga nije nešto drukčije određeno.

Ovlaštenici za izdavanje prekršajnog naloga
Članak 229.

(1) Prema uvjetima ovoga Zakona, prekršajni su nalog ovlašteni izdati:

1. sud,
2. tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak,
3. ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona te državne agencije osnivač kojih je Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske.

(2) Ako je optužni prijedlog podnio tužitelj oštećenik, sud i tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak mogu izdati prekršajni nalog samo na njegov prijedlog.

2. PREKRŠAJNI NALOG POJEDINIH OVLAŠTENIKA

Sud
Članak 230.

Sud može izdati prekršajni nalog ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da je ovlašteni tužitelj iz članka 109. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. (u slučaju iz članka 229. stavka 2.) ovoga Zakona podnio optužni prijedlog,
2. da sud nije donio rješenje sukladno članku 161. stavku 1. i 4. ovoga Zakona,
3. da je prekršaj iz optužnog prijedloga utvrđen:
 - a) neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom ovlaštene osobe tužitelja koja je o tome

sačinila službenu bilješku ili zapisnik, ili

b) na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o očevidu nadležnog tijela; ili
c) upotrebom propisanih tehničkih uređaja ili provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza i vještačenja.

Tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak

Članak 231.

Tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak može izdati prekršajni nalog ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da je ovlaštenu tužitelj iz članka 109. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. (u slučaju iz članka 229. stavka 2.) ovoga Zakona podnio optužni prijedlog, ili je zaprimilo prijavu o počinjenju prekršaja,

2. da nije donijelo rješenje prema članku 161. stavku 1. i 4. ovoga Zakona,

3. da je prekršaj iz optužnog prijedloga ili prijave utvrđen:

a) neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom ovlaštene službene osobe tužitelja ili samoga tijela državne uprave koje vodi prekršajni postupak koja je o tome sačinila službenu bilješku ili zapisnik, ili

b) na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o očevidu nadležnog tijela; ili

c) upotrebom propisanih tehničkih uređaja ili provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza i vještačenja.

Državni odvjetnik

Članak 232.

Državni odvjetnik može izdati prekršajni nalog ako je prekršaj iz prijave o prekršaju utvrđen:

1. neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom ovlaštene osobe tijela koje je podnijelo prijavu o prekršaju i o tome sačinilo službenu bilješku ili zapisnik, ili

2. na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o očevidu nadležnog tijela, ili

3. upotrebom propisanih tehničkih uređaja ili provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza i vještačenja.

Tijela državne uprave i državne agencije kao ovlaštenu tužitelji

Članak 233.

(1) Tijela državne uprave kao ovlaštenu tužitelji mogu izdati prekršajni nalog ako su utvrdili prekršaj:

1. neposrednim opažanjem ili obavljenim nadzorom njihovih ovlaštenih službenih osoba pri obavljanju inspekcijskog ili drugog nadzora iz njihove nadležnosti, koje su o tome sačinile službenu bilješku ili zapisnik, ili

2. na temelju vjerodostojne dokumentacije, uključivši i zapisnik o očevidu nadležnog tijela, ili

3. upotrebom propisanih tehničkih uređaja ili provođenjem odgovarajućih propisanih laboratorijskih analiza i vještačenja.

(2) Odredbe ovoga Zakona o tijelima državne uprave kao ovlaštenicima za izdavanje prekršajnog naloga u svemu se primjenjuju i na državne agencije iz članka 229. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

3. SADRŽAJ I POSTUPAK IZDAVANJA I PRIGOVOR PROTIV PREKRŠAJNOG NALOGA

Sadržaj prekršajnog naloga i njegova dostava
Članak 234.

- (1) Prekršajni se nalog u pisanom obliku izdaje sadržajno odgovarajućom primjenom odredbi članka 183. i 185. ovoga Zakona, ako odredbama ovoga članka nije nešto drukčije određeno.
- (2) U obrazloženju prekršajnog naloga će se ukratko navesti samo dokazi, i ovim Zakonom drugi uvjeti predviđeni, koji opravdavaju njegovo izdavanje.
- (3) Prekršajni nalog sud dostavlja okrivljeniku, njegovu branitelju ako ga ima i tužitelju, a tijelo državne uprave koje vodi prekršajni postupak okrivljeniku, njegovu branitelju ako ga ima i tužitelju ako se postupak vodi na zahtjev ovlaštenog tužitelja. Ovlašteni tužitelj će izdanim prekršajnim nalogom, odnosno obaveznim prekršajnim nalogom upozoriti okrivljenika u smislu članka 109.a stavka 1. točaka 2. do 8. ovoga Zakona
- (4) Ostali ovlašteni izdavatelji prekršajnog naloga dostavljaju prekršajni nalog okrivljeniku.

Obavijest počinitelju prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja

Članak 234.a

- (1) Ovlašteni izdavatelj prekršajnog naloga može na mjestu počinjenja prekršaja sastaviti obavijest na elektroničkom uređaju u elektronskom obliku i takvu obavijest ispisati i uručiti počinitelju prekršaja na mjestu počinjenja prekršaja.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži: osobne podatke o počinitelju prekršaja, pravnu oznaku prekršaja, iznos novčane kazne, vrstu mjere koja se izriče, iznos troškova postupka, oznaku prekršajnog naloga i popis svih pripadajućih pismena sastavljenih u elektronskom obliku na elektroničkom uređaju tijekom utvrđivanja prekršaja u čiji sadržaj je počinitelju prekršaja omogućen uvid ili mu je sadržaj pročitano, uputu o mogućnosti uručenja prekršajnog naloga i svih pripadajućih pismena u pisanom obliku kod tijela koje je odluku donijelo, mjesto za unos primjedbi koje počinitelj prekršaja izjavljuje, prostor za potpis primatelja odnosno naznaku o dostavi i naznaku počinitelju prekršaja o tome što može poduzeti nakon primitka obavijesti.
- (3) Obavijest se sastavlja pod elektronski generiranim brojem (kodom) koji sadržavaju i prekršajni nalog i sva pismena sačinjena prilikom utvrđivanja prekršaja koji se ispisom obavijesti elektronski zaključavaju i onemogućava se naknadna izmjena.
- (4) Potpisom obavijesti iz stavka 1. ovoga članka počinitelj prekršaja potvrđuje da je upoznat sa sadržajem prekršajnog naloga i pismena koja su tijekom utvrđivanja prekršaja u njegovoj prisutnosti sačinjena na elektroničkom uređaju.

Prigovor protiv prekršajnog naloga

Članak 235.

- (1) Protiv prekršajnog naloga mogu u roku od osam dana izdavatelju podnijeti prigovor:
 1. okrivljenik,
 2. branitelj,
 3. osobe iz članka 192. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje prigovora protiv prekršajnog naloga, a od pravodobno podnesenog prigovora može odustati do započinjanja prekršajnog postupka i prije nego je prekršajni nalog stavljen izvan snage.
- (3) Odricanje od prava na podnošenje prigovora i odustanak od već podnesenog su neopozivi.

(4) Okrivljeniku koji iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje prigovora dopustit će se povrat u prijašnje stanje. Na odlučivanje o molbi za povrat u prijašnje stanje primijenit će se o tome odredbe ovoga Zakona o molbi za povrat u prijašnje stanje zbog propuštanja roka za podnošenje žalbe protiv presude.

(5) Plaćanje novčane kazne prije podnošenja prigovora ili nakon što je prigovor podnesen, smatra se okrivljenikovim odricanjem od prava na podnošenje prigovora odnosno odustajanjem od već podnesenog prigovora protiv prekršajnog naloga, pod uvjetom da je u uputi o pravu na prigovor na to upozoren.

(6) Stavak 5. ovoga članka ne odnosi se na okrivljenika iz članka 136. ovoga Zakona.

Sadržaj prigovora

Članak 236.

(1) Prigovor sadrži:

1. naznaku prekršajnog naloga protiv kojeg se podnosi i tijela kojem se podnosi,
2. ime i prezime podnositelja i njegov potpis,
3. osnov zbog kojeg se prigovor podnosi,
4. obrazloženje, ako se prigovor podnosi samo zbog izrečenih odnosno primijenjenih prekršajnopравnih sankcija.

(2) Prigovor koji je pravodobno podnijela ovlaštena osoba odgađa izvršenje prekršajnog naloga.

Osnove zbog kojih se prigovor može podnijeti

Članak 237.

(1) Prigovor se može podnijeti zbog:

1. poricanja prekršaja
2. izrečene odnosno primijenjene prekršajnopравne sankcije, oduzete imovinske koristi, oduzimanja predmeta prekršaja ili određenih troškova u povodu izdavanja prekršajnog naloga.

(2) Ako se prigovor podnosi iz osnova stavka 1. točke 2. ovoga članka, podnositelj treba obrazložiti prigovor i podnijeti dokaze o činjenicama na kojima temelji prigovor.

Postupak o prigovoru

Članak 238.

(1) Nepravodoban i nedopušten prigovor rješenjem će odbaciti izdavatelj prekršajnog naloga.

(2) Prigovor će se kao nepravodoban odbaciti ako je od ovlaštene osobe podnesen nakon isteka ovim Zakonom propisanog roka za podnošenje prigovora.

(3) Prigovor će se kao nedopušten odbaciti ako je podnesen od podnositelja koji nije na to ovlašten, sukladno članku 235. stavku 1. ovoga Zakona.

(4) Prigovor za koji se ne može utvrditi na koji se prekršajni nalog odnosi ili tko je podnositelj, rješenjem će se odbaciti.

(5) Ako prigovor ne sadrži potpis podnositelja, pozvat će se podnositelj da ga potpiše u roku od 8 dana, a ako to ne učini, prigovor će se odbaciti.

(6) Protiv rješenja o odbacivanju prigovora pravo na žalbu ima podnositelj prigovora.

(7) Prigovor koji ne sadrži druge podatke iz članka 236. uzet će se u razmatranje. Ako prigovor ne sadrži osnovu iz članka 237. stavak 1. ovoga Zakona, ili ona nije jasna, smatrat će se da je prigovor podnesen zbog poricanja prekršaja (članak 237. stavak 1. točka 1.).

(8) Rješavajući o žalbi protiv rješenja o odbačaju prigovora Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske rješenjem može:

1. obaciti kao nepravodobnu ili nedopuštenu žalbu,
 2. odbiti žalbu kao neosnovanu,
 3. prihvatiti žalbu, ukinuti prvostupanjsko rješenje i predmet dostaviti izdavatelju prekršajnog naloga na ponovno odlučivanje,
 4. prihvatiti žalbu, preinačiti prvostupanjsko rješenje i prigovor prihvatiti pravodobnim, dopuštenim odnosno potpunim, te ako se radi o prigovoru iz članka 237. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona podnesenom protiv prekršajnog naloga suda ili tijela državne uprave koje vodi prekršajni postupak dostaviti im spis radi provođenja prekršajnog postupka, a ako se radi o prigovoru podnesenom protiv prekršajnog naloga izdanom od drugog ovlaštenog izdavatelja dostaviti mu spis radi dostave spisa sudu ili tijelu državne uprave koje vodi prekršajni postupak radi provođenja prekršajnog postupka. Sud ili tijelo državne uprave će, u ovom slučaju, izdati prekršajni nalog prihvatiti kao optužni prijedlog tužitelja. Pri tom se neće primijeniti odredba članka 117. stavka 4. ovoga Zakona ako prekršajni nalog sadrži podatke o prekršaju i njegovu počinitelju. Ako se, u ovom slučaju, radi o prigovoru iz članka 237. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, postupit će se prema stavku 11. ovoga članka.
- (9) Ako je podnesen prigovor iz članka 237. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona protiv prekršajnog naloga suda ili tijela državne uprave koje vodi prekršajni postupak koji nisu donijeli rješenje sukladno stavcima 1., 4. i 5. ovoga članka, kao i u slučaju iz stavka 7. ovoga članka, provest će se prekršajni postupak Nakon otvaranja glavne rasprave odnosno prije ispitivanja okrivljenika izdati će se prekršajni nalog rješenjem staviti izvan snage. Protiv rješenja o stavljanju prekršajnog naloga izvan snage nije dopuštena žalba.
- (10) Ako je podnesen prigovor iz članka 237. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona protiv prekršajnog naloga ovlaštenih tužitelja koji nisu donijeli rješenje sukladno stavcima 1., 4. i 5. ovoga članka, prekršajni će nalog skupa s prigovorom dostaviti nadležnom sudu radi postupanja sukladno stavku 9. ovoga članka.
- (11) Kada je podnesen prigovor iz članka 237. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona a izdavatelj prekršajnog naloga ne donese rješenje sukladno stavcima 1., 4. i 5. ovoga članka, dostavit će prekršajni nalog zajedno s prigovorom Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, koji će o prigovoru odlučiti odgovarajućom primjenom odredbi ovoga Zakona o žalbenom postupku.
- (12) U prekršajnom postupku koji se vodi sukladno stavku 8. točki 4. i stavku 9. i 10. ovoga članka sud nije vezan zabranom iz članka 202. stavka 4. ovoga Zakona.

Glava tridesetprva (XXXI.) OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG I NAPLATA NOVČANE KAZNE NA MJESTU POČINJENJA PREKRŠAJA

1. OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG

Opći uvjeti za izdavanje obaveznog prekršajnog naloga

Članak 239.

(1) Ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona prije pokretanja prekršajnog postupka protiv počinitelja prekršaja obvezno će izdati prekršajni nalog (obavezni prekršajni nalog) za:

1. prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
2. prekršaj propisan zakonom za koji je kao kazna propisana samo novčana kazna do 663,61 eura za fizičku osobu, do 1327,23 eura za počinitelja prekršaja fizičku osobu obrtnika i osobu

koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, do 1990,84 eura za pravnu osobu i do 663,61 eura za odgovornu osobu u pravnoj osobi. Kod prekršaja pravne osobe i u njoj odgovorne osobe obvezni prekršajni nalog izdat će se kada je uvjet iz ove točke ostvaren u odnosu na počinitelja pravnu osobu.

(2) Ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona mogu izdati obavezni prekršajni nalog i ako je za prekršaj propisana novčana kazna veća od iznosa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, ali u tom slučaju za pojedinačni prekršaj ne može se utvrditi novčana kazna veća od iznosa iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(3) Za prekršaje u stjecaju ovlaštenu tužitelj je obavezan izdati prekršajni nalog samo kada su za to ostvareni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za sve prekršaje u stjecaju.

(4) Obaveznim prekršajnim nalogom osim novčane kazne može se izreći i oduzimanje predmeta prekršaja, imovinske koristi, paušalna svota troška izdavanja prekršajnog naloga do 26,54 eura i stvarni troškovi nastali utvrđivanjem prekršaja upotrebom tehničkih sredstava ili provođenjem potrebnih analiza i vještačenja. Kada je za prekršaj propisana novčana kazna iznad 265,45 do 663,61 eura, može se počinitelju izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom odnosno korištenje strane dozvole za upravljanje motornim vozilom na području Republike Hrvatske.

(5) U postupku izdavanja obaveznog prekršajnog naloga iz stavka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe ovoga Zakona o izdavanju prekršajnog naloga, osim ako odredbama ovoga Zakona o izdavanju obaveznog prekršajnog naloga nije nešto drukčije određeno.

(6) Ovlašteni tužitelj može na mjestu počinjenja prekršaja izdati počinitelju prekršaja obavijest iz članka 234.a ovoga Zakona kad se obavezni prekršajni nalog i pripadajući zapisnici, potvrde i druga pripadajuća pismena sačinjavaju na elektroničkom uređaju u elektroničkom obliku.

(7) Ako je ovlaštenu tužitelj umjesto prekršajnog naloga iz stavka 1. ovoga članka podnio optužni prijedlog, sud taj će optužni prijedlog odbaciti.

(8) Obavezni prekršajni nalog ne može se izdati protiv počinitelja prekršaja koji je u vrijeme počinjenja prekršaja bio maloljetnik.

Obavezno izdavanje prekršajnog naloga kada je tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima ili oštećenik

Članak 240.

(1) U slučaju kada je prekršaj propisan odlukom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave a ovlaštenu tužitelj je osoba s javnim ovlastima ili oštećenik, ovlaštenu će tužitelj nadležnom tijelu lokalne i područne (regionalne) samouprave podnijeti zahtjev za izdavanjem obaveznog prekršajnog naloga.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži bitne podatke o podnositelju, okrivljeniku, samom prekršaju i dokaze kojima se utvrđuje prekršaj.

(3) U odnosu na prekršajni nalog iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primijenit će se odredbe članka 239. stavka 2. do 6. ovoga Zakona.

(4) Ako je prekršaj propisan zakonom, a ovlaštenu tužitelj je pravna osoba s javnim ovlastima ili oštećenik, ne primjenjuju se odredbe o obaveznom izdavanju prekršajnog naloga.

Prigovor protiv obaveznog prekršajnog naloga

Članak 241. (NN [110/15](#))

(1) Prigovor protiv obaveznog prekršajnog naloga mogu u roku od osam dana podnijeti:

1. okrivljenik,
2. branitelj,
3. osobe iz članka 192. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Prigovor se podnosi tijelu koje ga je izdalo i ima sadržaj sukladno članku 236. ovoga Zakona.

(3) Pravodoban i od ovlaštene osobe podnesen prigovor zadržava izvršenje prekršajnog naloga.

(4) Plaćanje novčane kazne prije podnošenja prigovora ili nakon što je prigovor podnesen, smatra se okrivljenikovim odricanjem od prava na podnošenje prigovora odnosno odustajanjem od već podnesenog prigovora protiv obaveznog prekršajnog naloga, pod uvjetom da je u uputi o pravu na prigovor na to upozoren.

(5) Stavak 4. ovoga članka ne odnosi se na okrivljenika iz članka 136. ovoga Zakona

Osnove za prigovor

Članak 242.

(1) Prigovor se može podnijeti zbog:

1. poricanja prekršaja,
2. izrečene odnosno primijenjene prekršajnoppravne sankcije ili određenih troškova u povodu izdavanja prekršajnog naloga.

(2) U prigovoru zbog poricanja prekršaja podnositelj treba navesti razloge poricanja prekršaja (nije počinio prekršaj, djelo nije prekršaj, postoje okolnosti koje isključuju krivnju).

(3) Ako se prigovor podnosi iz osnova stavka 1. točke 2. ovoga članka, podnositelj treba obrazložiti prigovor i podnijeti dokaze o činjenicama na kojima temelji prigovor.

Prethodni postupak po prigovoru

Članak 243. (NN [118/18](#))

(1) Kada tijelo koje je izdalo prekršajni nalog primi prigovor protiv prekršajnog naloga bez odgode će ga zajedno sa spisom predmeta dostaviti općinskom sudu nadležnom prema mjestu počinjenja prekršaja.

(2) Sud će rješenjem odbaciti nepravodoban i nedopušten prigovor te prigovor kojemu se ne može ustanoviti podnositelj ili prekršajni nalog protiv kojeg se prigovor podnosi.

(3) Ako prigovor ne sadrži potpis podnositelja, sud će pozvati podnositelja da ga potpiše u roku od 8 dana, a ako to ne učini, prigovor će se odbaciti.

(4) Protiv rješenja o odbacivanju prigovora nije dopuštena žalba.

(5) Prigovor koji ne sadrži druge podatke iz članka 236. ovoga Zakona uzet će se u razmatranje. Ako prigovor ne sadrži osnovu iz članka 237. stavka 1. ovoga Zakona, ili ona nije jasna, smatrat će se da je prigovor podnesen zbog poricanja prekršaja (članak 237. stavak 1. točka 1.).

(6) U postupku izdavanja obaveznog prekršajnog naloga nije moguće podnositi molbu za povrat u prijašnje stanje.

Odlučivanje o prigovoru

Članak 244. (NN [157/13](#))

(1) Ako sud nije odbacio prigovor koji je podnesen zbog poricanja prekršaja, ili nije donio presudu zbog postojanja nekog od razloga iz članka 196. točke 1. – 4. ovoga Zakona, provest će žurni postupak (članak 221.) i donijeti presudu protiv koje nije dopuštena žalba.

(2) Ako je prigovor podnesen zbog izrečene sankcije iz članka 239. stavka 4. ovoga Zakona, sud će izvan rasprave ili žurnog postupka: presudom odbiti prigovor i potvrditi prekršajni nalog, ako nađe da prigovor nije osnovan ili presudom preinačiti prekršajni nalog u pogledu odluke o sankciji iz članka 239. stavka 4. ovoga Zakona, ako nađe da je prigovor dijelom ili u cijelosti osnovan.

(3) Protiv presude iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba.

SUDSKA PRAKSA: [Presuda](#)

2. NAPLATA NOVČANE KAZNE NA MJESTU POČINJENJA PREKRŠAJA

Ovlaštenici i uvjeti za naplatu novčane kazna na mjestu počinjenja prekršaja

Članak 245. (NN [39/13](#), [118/18](#), [114/22](#))

(1) Ako zakonom nije određeno drukčije, novčana se kazna može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja u visini polovice propisanog minimuma ili polovice točno određenog iznosa novčane kazne propisane propisom o prekršaju za prekršaj za koji je kao kazna propisana samo novčana kazna do 265,45 eura za fizičku i odgovornu osobu u pravnoj osobi, do 663,61 eura za okrivljenika fizičku osobu obrtnika i fizičku osobu koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću i do 1990,84 eura za pravnu osobu i s njom izjednačene subjekte, ako je službena osoba ovlaštenog tužitelja, osim oštećenika, prekršaj utvrdila:

1. obavljanjem nadzora u okviru svoje nadležnosti,
2. neposrednim opažanjem,
3. uporabom tehničkih uređaja,
4. pregledom vjerodostojne dokumentacije.

(2) Smatrat će se da je novčana kazna iz stavka 1. ovoga članka naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije u trenutku kada je zatečen na mjestu počinjenja prekršaja u mogućnosti platiti novčanu kaznu, a istu plati u roku od tri dana te dokaz o izvršenoj uplati dostavi tijelu koje je utvrdilo prekršaj. Na isti se način može naplatiti i trošak utvrđenja prekršaja putem tehničkih uređaja.

(3) Smatrat će se da je novčana kazna iz stavka 1. ovoga članka naplaćena na mjestu počinjenja prekršaja ako počinitelj prekršaja nije utvrđen u trenutku počinjenja prekršaja ili nije zatečen na mjestu počinjenja prekršaja, a novčanu kaznu plati u roku od tri dana od primitka obavijesti o prekršaju te dokaz o izvršenoj uplati dostavi tijelu koje je utvrdilo prekršaj. Na isti se način može naplatiti i trošak utvrđenja prekršaja putem tehničkih uređaja.

(4) Kada se radi o prekršaju pravne osobe i u njoj odgovorne osobe, novčana se kazna može naplatiti, prema pravilima iz stavka 1. ovoga članka, pravnoj osobi i odgovornoj osobi i kada su za to ostvareni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka samo u odnosu na pravnu osobu.

(5) Usmeno izrečena novčana kazna prema uvjetima stavka 1. ovoga članka naplaćuje se od počinitelja prekršaja uz izdavanje potvrde o tome. Na isti se način može odmah naplatiti i trošak utvrđenja prekršaja putem tehničkih uređaja.

(6) Ako počinitelj prekršaja, sukladno stavku 1., 2., 3 i 4. ovoga članka, plati izrečenu novčanu kaznu i trošak utvrđenja prekršaja, neće se voditi prekršajni postupak, izrečena kazna se ne unosi u prekršajnu evidenciju, a počinitelj prekršaja se ne smatra osobom osuđenom za prekršaj.

(7) Ako policijski službenik postupajući sukladno stavku 1. ovoga članka počinitelju prekršaja koji nema prebivalište ili stalno boravište u Republici Hrvatskoj izrekne novčanu kaznu i odredi troškove postupka a on odbije platiti kaznu i troškove, policijski službenik može počinitelja dovesti sucu općinskog suda uz podnošenje optužnog prijedloga. Sudac općinskog suda će odmah ispitati privedenog počinitelja prekršaja. Ako pri tom nisu se stekli uvjeti za zadržavanje okrivljenika sukladno odredbi članka 135. stavka 3. ovoga Zakona, sudac može postupiti sukladno članku 136. ovoga Zakona.

(8) Kada policija tijekom obavljanja poslova nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj, za koji je propisana samo novčana kazna do 132,72 eura, osobito lake naravi i da počinitelj nije prije činio slične prekršaje, može umjesto postupanja sukladno stavku 1., 2., 3 i 4. ovoga članka izdati pisano ili izreći usmeno upozorenje počinitelju prekršaja.

(9) Postupanje policije prema stavku 8. ovoga članka potanko će se urediti pravilnikom ministra nadležnog za unutarnje poslove.

1. Pravilnik o izdavanju pisanog ili izricanju usmenog upozorenja

Glava tridesetdruga (XXXII.) OSTALI POSEBNI POSTUPCI I RADNJE

Postupak za opoziv uvjetne osude

Članak 246.

(1) Kad je u uvjetnoj osudi određeno da će se kazna izvršiti ako osuđenik ne vrati imovinsku korist, ne naknadi štetu ili ne udovolji drugim obvezama, a osuđenik u određenom roku nije udovoljio tim obvezama, prvostupanjski sud provest će postupak za opoziv uvjetne osude na prijedlog ovlaštenog tužitelja ili oštećenika.

(2) U postupku za opoziv uvjetne osude iz stavka 1. ovoga članka, sud će ispitati osuđenika, ako je dostupan, i provesti potrebne izvide radi utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza važnih za odluku o opozivu uvjetne osude.

(3) Ako sud utvrdi da osuđenik nije udovoljio obvezi koja mu je bila određena presudom, donijet će presudu kojom će opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne, ili odrediti novi rok za udovoljenje obvezi, ili tu obvezu zamijeniti drugom ili osuđenika osloboditi obveze. Ako sud ustanovi da nema osnove za donošenje koje od tih odluka, rješenjem će obustaviti postupak za opoziv uvjetne osude.

Potruga

Članak 247.

Ako se ne zna prebivalište ili boravište okrivljenika u tijeku trajanja postupka i postupka izvršenja odluke o prekršaju kao i u drugim slučajevima kad je to prema ovom Zakonu potrebno, sud će zatražiti od policije da nađe okrivljenika i sud obavijesti o njegovoj adresi. Sud istodobno sa zahtjevom za potragu može od policije zatražiti da izvrši dovedbeni nalog.

Tjeralica

Članak 248. (NN [114/22](#))

(1) Protiv okrivljenika koji je u bijegu a pokrenut je protiv njega prekršajni postupak za prekršaj za koji mu se može izreći novčana kazna od 265,45 eura i teža ili protiv njega treba izvršiti izrečenu prekršajnopravnu sankciju izrečenu za takav prekršaj, sud može narediti za njim raspisivanje tjeralice.

(2) Naredbu za raspisivanje tjeralice dostavlja sud tijelu unutarnjih poslova, nadležnom prema mjestu suda pred kojim se vodi prekršajni postupak, koje raspisuje tjeralicu.

(3) Sud koji je naredio raspisivanje tjeralice povući će naredbu o raspisivanju ili već raspisanu tjeralicu ako je:

1. pronađena tražena osoba,
2. nastupila zastara prekršajnog progona,
3. nastupila zastara izvršenja izrečene prekršajnopravne sankcije
4. nastupio kakav drugi razlog zbog kojeg tjeratica nije više potrebna.

Postupak za primjenu pravne posljedice negativnih prekršajnih bodova

Članak 249. (NN [118/18](#))

Ako je osuđenik prikupio broj negativnih prekršajnih bodova za koje zakon predviđa nastup određene pravne posljedice, tijelo nadležno za evidenciju o negativnim prekršajnim bodovima rješenjem će utvrditi da je osuđenik prikupio taj broj negativnih prekršajnih bodova i rješenjem primijeniti pravnu posljedicu predviđenu posebnim zakonom.

Odredbe o drugim posebnim postupcima

Članak 250.

(1) Sud po službenoj dužnosti oduzima imovinsku korist ostvarenu prekršajem. Ako ovim Zakonom nije nešto drukčije određeno, u postupku za oduzimanje imovinske koristi i postupku za naknadu štete i ostvarivanje drugih prava neopravdano osuđenih ili neutemeljeno uhićenih osoba odgovarajuće se primjenjuju o tome odredbe Zakona o kaznenom postupku.

(2) Rehabilitacija osuđenih osoba prema uvjetima ovoga Zakona nastupa po sili zakona i o tome se ne donosi posebna odluka. O nastupu rehabilitacije sva državna tijela vode računa po službenoj dužnosti.

Glava tridesetteća (XXXIII.) PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Materijalno pravo i dovršenje postupaka u tijeku

Članak 251.

(1) Materijalnopravne odredbe ovoga Zakona se primjenjuju na prekršaj počinjen nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, osim u slučaju primijene pravila o blažem propisu za počinitelja prekršaja te ako odredbama ove Glave nije nešto drukčije određeno.

(2) Prekršajni postupak koji je pokrenut prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i pravomoćno dovršiti po postupovnim odredbama Zakona o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03. 105/04. i 127/04.), osim ako odredbama ove Glave nije nešto drukčije određeno.

(3) U pogledu izvanrednih pravnih lijekova u prekršajnim postupcima pravomoćno dovršenim prema Zakonu o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03. 105/04. i 127/04.), primijenjivati će se odredbe toga Zakona.

Izvršenje odluka
Članak 252.

Odluke donesene prema Zakonu o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03. 105/04. i 127/04.) izvršit će se prema odredbama toga Zakona.

Negativni prekršajni bodovi
Članak 253.

(1) Negativni bodovi propisani posebnim zakonom smatraju se danom stupanja na snagu ovoga Zakona negativnim prekršajnim bodovima i pravnom posljedicom osude prema ovome Zakonu.
(2) Negativni bodovi koje je okrivljenik prikupio prema Zakonu o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03. 105/04. i 127/04.) uzet će se u obzir za primjenu pravne posljedice osude, sukladno ovome Zakonu.

Globa
Članak 254.

(1) Globa za prekršaj propisana zakonom ili drugim propisom, nakon stupanja na snagu ovoga Zakona smatra se propisanom novčanom kaznom za taj prekršaj u istom iznosu.
(2) Globa izrečena za prekršaj propisan zakonom ili drugim propisom prije stupanja na snagu ovoga Zakona, nakon stupanja na snagu ovoga Zakona smatra se novčanom kaznom u istom iznosu.

Zaštitne mjere
Članak 255.

Zaštitne mjere pravomoćno izrečene prema odredbama Zakona o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03. 105/04. i 127/04.) primijenit će se prema odredbama toga Zakona, osim u slučaju iz članka 253. stavka 2. ovoga Zakona.

Provedbeni propisi
Članak 256.

Nadležni će ministri provedbene propise predviđene ovim Zakonom donijeti ili uskladiti s ovim Zakonom najkasnije u roku od mjesec dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Učinci stupanja zakona na snagu
Članak 257.

(1) Ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona drugi propis o prekršaju propisuje materijalnopravne i postupovne odredbe koje su protivne ovome Zakonu, primijenit će se odredbe ovoga Zakona.
(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o prekršajima (»Narodne novine«, br. 88/02., 122/02., 187/03., 105/04. i 127/04.).

Stupanje Zakona na snagu
Članak 258.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2008.

IZ ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Prijelazne i završne odredbe

(„Narodne novine“, br. 157/2013.)

Članak 58.

Predmete za koje su, na temelju ovoga Zakona, stvarno nadležni rješavati prekršajni sudovi, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske dostavit će tim sudovima s danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbe ovoga Zakona o zastari izvršenja oduzete imovinske koristi, oduzetih predmeta prekršaja i naplate troškova prekršajnog postupka, primjenjuju se i na postupke njihova izvršavanja koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Izvršenje prekršajnopравnih sankcija pravomoćno izrečenih sukladno odredbama Prekršajnog zakona (»Narodne novine«, br. 107/07.), čije izvršenje nije započelo ili je u tijeku, provodit će se sukladno odredbama ovoga Zakona od dana njegova stupanja na snagu.

Odredbe ovoga Zakona o obaveznom prekršajnom nalogu primjenjuju se i na prekršaje počinjene prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ako za iste ovlaštenu tužitelj nije već pokrenuo prekršajni postupak podnošenjem optužnog prijedloga nadležnom tijelu postupka odnosno izdao prekršajni nalog.

Odredbe ovoga Zakona o primjeni oportuniteta od strane ovlaštenog tužitelja i pregovaranja i sporazumijevanja ovlaštenog tužitelja i počinitelja prekršaja prije pokretanja prekršajnog progona primjenjuju se i na prekršaje počinjene prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ako ovlaštenu tužitelj nije već pokrenuo prekršajni postupak za te prekršaje podnošenjem optužnog prijedloga nadležnom tijelu postupka odnosno ako nije već izdao prekršajni nalog.

Odredbe ovoga Zakona o primjeni oportuniteta od strane ovlaštenog tužitelja i suda tijekom postupka i odredbe o pregovaranju i sporazumijevanju ovlaštenog tužitelja i počinitelja prekršaja tijekom postupka primjenjuju se i na prekršaje počinjene prije stupanja na snagu ovoga Zakona, u postupcima koji su u tijeku.

Odredba članka 41. ovoga Zakona primjenjuje se i u postupcima koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako su prigovor ili žalba okrivljenika podneseni nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 59.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa dužan je:

1. u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Pravilnik o izvršavanju rada za opće dobro u prekršajnom postupku,
2. u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Pravilnik o registru pravomoćno izrečenih, a neuplaćenih novčanih kazni.

Članak 60.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o izvršavanju rada za opće dobro na slobodi i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom u prekršajnom postupku (»Narodne novine«, br. 75/09.).

Članak 61.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i objavi pročišćeni tekst Prekršajnog zakona.

Članak 62.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. lipnja 2013., osim članka 152.j i članka 152.k iz članka 44. ovog Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2014.

IZ ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Prijelazne i završne odredbe

(„Narodne novine“, br. 110/2015.)

Članak 31.

(1) Prekršajni postupak koji je pokrenut prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastavit će se i pravomoćno dovršiti po postupovnim odredbama Prekršajnog zakona (»Narodne novine«, br. 107/07., 39/13. i 157/13.).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka odredbe članka 9., članka 11., članka 12., članka 15. stavka 2. i članka 16. ovoga Zakona primijenit će se u prekršajnim postupcima koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 1. ovoga Zakona primjenjuje se i u postupcima izvršenja odluke o oduzimanju imovinske koristi koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

IZ ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Prijelazne i završne odredbe

(„Narodne novine“, br. 70/2017.)

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

IZ ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Prijelazne i završne odredbe

(„Narodne novine“, br. 118/2018.)

Članak 33.

Predmete za koje je, na temelju ovoga Zakona, stvarno nadležan Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske općinski sudovi dostavit će tom sudu najkasnije u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 34.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2019.

IZ ZAKONA O IZMJENAMA PREKRŠAJNOG ZAKONA

Prijelazne i završne odredbe

(„Narodne novine“, br. 114/2022.)

Članak 17.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.